

TILINPÄÄTÖS 2017

KONTICLAHTI

The logo for Konticlahti features the company name in a bold, red, sans-serif font. A red curved line is positioned below the letters 'I' and 'C', resembling a smile or a stylized underline.

1	TOIMINTAKERTOMUS.....	3
1.1	Kunnanjohtajan katsaus.....	3
1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5
1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	7
1.4	Kunnan toiminnan ja talouden kehitys.....	8
1.5	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	11
1.6	Kunnan henkilöstö.....	12
1.7	Väestön hyvinvointi ja terveys.....	12
2	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	14
2.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	14
2.2	Toiminnan rahoitus.....	15
2.3	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	17
2.4	Kokonaistulot ja -menot.....	19
3	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	20
3.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	20
3.2	Konsernin toiminnan ohjaus.....	21
3.3	Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	21
3.4	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	26
3.5	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	27
4	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUSSTRATEGIAN TOTEUTUMINEN.....	31
5	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	33
5.1	Kunnanhallitus.....	33
5.2	Sivistyslautakunta.....	45
5.3	Tekninen lautakunta.....	80
5.4	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	103
5.5	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	105
5.6	Investointien toteutuminen.....	107
5.7	Rahoitusosan toteutuminen.....	112
6	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	113
6.1	Tuloslaskelma.....	113
6.2	Rahoituslaskelma.....	114
6.3	Tase.....	115
6.4	Konsernilaskelmat.....	116

7	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	119
7.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	119
7.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	120
7.3	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	121
7.4	Tasetta koskevat liitetiedot.....	124
7.5	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	128
7.6	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot.....	130
8	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	131
8.1	Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus.....	131
8.2	Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	132
8.3	Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelmaosan toteutumisvertailu.....	132
8.4	Vesihuoltolaitoksen investointiosan toteutumisvertailu	133
8.5	Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat.....	134
9	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	137
10	LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA.....	138

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuonna 2017 kunnan toimintaympäristössä tapahtui useita muutoksia. Kunnanvaltuuston toimikausi vaihtui 1.6.2017 lukien. Vanha valtuusto päätti työnsä samalla avoimella ja yhteistyöhakuisella toiminnalla kuten koko valtuustokausi oli sujunut.

Uuden valtuuston toiminta käynnistyi jo ennen virallista aloitusta toukokuussa strategiaseminaarilla. Uuden valtuuston tärkein tehtävä viime vuonna oli uuden strategian valmistelu.

Myös kunnan organisaatio uudistui 1.6.2017 lukien. Kunnanhallituksen uudeksi merkittäväksi tehtäväksi tuli maankäytön suunnittelu ja kaavoitus ja kunnanhallitukselle asetettiin myös kaksi uutta jaostoa: elinvoima- ja omistajaohjausjaosto sekä henkilöstö- ja työllisyysjaosto.

Myös lautakuntarakenteeseen tuli muutoksia, koulutus- ja varhaiskasvatuslautakunta sekä vapaa-aikalautakunta yhdistyivät sivistyslautakunnaksi. Sivistyslautakunnan alaisuudessa toimii hyvinvointi- ja osallisuusneuvottelukunta.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuu annettiin kaikissa maakunnan kunnissa uudelle Siun sote -kuntayhtymälle 1.1.2017 lukien. Jokaiseen kuntaan perustettiin Siun soten neuvottelukunnat. Siun soten ensimmäinen toimintavuosi oli lupaava: suuresta muutoksesta huolimatta toiminta oli taloudellista ja kuntalaiset melko tyytyväisiä palveluihin. Iso muutos toi esiin myös tyytymättömyyttä, mutta nähdäkseni kritiikki lieveni vuoden edetessä.

Yhteisen näkemyksen etsiminen ja toisten kunnioittaminen näkyvät koko kunnan toiminnassa ja kehittämässä myös vuonna 2017. Kontiolahden kunnan talouden tunnusluvut kohenivat edelleen.

Vuonna 2017 Kontiolahden asukasluku kasvoi ennakkotietojen mukaan 27 hengellä. Kasvu oli tärkeä ja vuoden 2016 hetkellinen pieni notkahdus jäi poikkeamaksi pitkässä tarkastelussa. Positiivista on, että syntyvyys on Kontiolahdella edelleen selvästi korkeampaa kuin kuolleisuus. Sen sijaan kunnasta poismuutto oli viime vuonna suurempaa kuin kuntaan muutto.

Kunnan uusi mahdollistava kasvustrategia painottaa kasvua ja asennetta. Kasvun kannalta kuntien väliseen muuttoliikkeeseen tulee jatkossakin kiinnittää huomioita. Tämä tarkoittaa muun muassa positiivisen ilmapiirin luomista, aktiivista maanhankintaa sekä monipuolista tonttitarjontaa ja asumismahdollisuuksia kaiken ikäisille.

Kontiolahden työttömyysaste aleni 1,6 prosenttia ollen vuoden vaihteessa 11 prosenttia. Kontiolahden työttömyysaste on Pohjois-Karjalan alhaisin ja parempi kuin valtakunnassa. Valtakunnallinen työttömyysaste oli vuoden lopussa 11,2 prosenttia. Työttömyysaste on siis Kontiolahdella mukavasti parantunut, mutta vaatii edelleen määrätietoisia toimenpiteitä.

Kunta loi kasvun mahdollisuuksia. Kunnanvaltuusto hyväksyi Kontioniemen varuskunnan entisen kantahenkilökunnan asemakaavan pois lukien kolmea rantatonttia, joista oli kaksi valitusta hallinto-oikeudessa. Kaavan hyväksyminen mahdollisti uuden Kontioniemen koulu rakentamisen aloittamisen syksyllä 2017 ja asuintonttien markkinoinnin valmistelun.

Asemakaava sai lainvoiman myös Kontiorannan entisellä varuskunta-alueella. Alueelle tavoitellaan vapaa-ajankeskusta, joka tukeutuu olemassa oleviin vahvuuksiin: ampumahiihtostadion, Jaamankangas, golfkenttä, Höytiäinen, Joensuu ja Koli. Asemakaava mahdollistaa hotellin, sitä tukevien palveluiden sekä noin 300 vapaa-ajan asunnon rakentamisen. Kehittämistä varten perustettu Kontionloikka Oy siirtyi kunnan tytäryhtiöksi aivan vuoden 2017 alussa. Kontiorannan teollisuus- ja varikkoalueen rakennukset on myyty ja vuokrattu. Alueella toimii noin 20 yritystä ja työpaikkoja on yli 50.

Vuoden 2017 tulos oli 1,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen, kun se oli toisessa talousarviotarkistuksessa ennakoitu noin 0,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Alkuperäinen talousarvio oli 1,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuosikate oli 4,9 miljoonaa euroa ja poistot 3,5 miljoonaa euroa. Kunnan kokonaismenot olivat viime vuonna reilut 80,7 miljoonaa euroa.

Käyttötaloudessa monet asiat kääntyivät viime vuoden aikana parempaan suuntaan: tulot ylittyivät talousarviosta 0,6 M€ ja toimintamenot alittuivat 0,8 M€:lla, vaikka talousarvio oli laadittu tiukaksi. Viime vuonna ei säästetty tietoisesti mistään, palveluja ei karsittu eikä palveluverkkoa supistettu eikä verotusta nostettu. Menoalituksia tuli useilta menokohdilta. Verorahoituksen osuus kuitenkin laski edelliseen vuoteen nähden. Verotulot pienenevät 0,1 M€ ja valtionosuudet 0,5 M€. Myös rahoituskulut alittuivat. Vuosikate oli 4,9 M€ ja oli noin 330 euroa asukasta kohden. Poistot alenivat hieman. Vuosikate kattoi poistot 128-prosenttisesti. Ulkoisten toimintakulujen kasvu vuonna 2017 oli 0,4 prosenttia, mikä on maltillinen kasvu.

Vuonna 2017 investoinnit saatiin katettua ilman, että nostettiin pitkäaikaista lainaa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 6,7 miljoonalla eurolla. Kunnan kokonaislainamäärä aleni neljätentä vuonna peräkkäin ja oli vuodenvaihteessa 32,4 miljoonaa euroa. Asukasta kohden lainaa oli vuoden lopussa 2.188 euroa (edellisenä vuonna 2.643 euroa). Ylijäämäinen tulos lisäsi taseen omaa pääomaa. Kumulatiivinen ylijäämä on 19,2 miljoonaa euroa.

Vuoden 2017 suurimmat investointikohteet olivat kirkonkylän uuden päiväkodin sekä kunnallistekniikan rakentaminen. Kunta panosti siis myös viime vuonna voimakkaasti elinvoiman edistämiseen.

Tytäryhtiö Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n toiminta ja merkitys kunnan toiminnassa kasvoi vuonna 2017. Yrityspalvelu Oy hallinnoi kaikkia kunnan omistamia yritystiloja. Yhtiön toimitusjohtaja toimii myös kunnanjohtajan apuna kunnan elinvoiman edistämässä. Yhteistyö yrittäjien kanssa onkin tiivistynyt ja monta merkittävää investointihanketta on vireillä.

Tulevien vuosien tärkeät investoinnit ovat uusien koulujen rakentamiset Onttolaan ja Kontioniemeen, uuden terveysaseman rakennuttaminen sekä kunnallistekniikan rakentaminen eri puolille kuntaa ja erityisesti Kontiorantaan.

Kontiolahden kunnan talousarvio vuodelle 2018 on päätetty 1,5 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Huomiota tulee myös jatkossa kiinnittää toimintamenojen kasvun hillintään, velkaantumisen rajoittamiseen ja strategian mukaisesti vahvaan elinvoimapolitiikkaan, mikä lisää tuloja kuntaan.

Määrätietoisella työllä on täysin mahdollista kääntää vahvasti alijäämäinen talousarvio jälleen kerran positiiviseksi. Se vaatii kuitenkin kaikilta positiivista asennetta ja sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

Viime vuoden osalta lausun vilpittömät kiitokset erityisen osaavalle ja joustavalle henkilöstölle, tärkeää työtä tekeville luottamushenkilöille sekä yhteistyötahoille.

Jere Penttilä

kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kontiolahden kunnanvaltuuston jäsenmäärä on 35 ja kunnanhallituksen 9. Vuonna 2017 päättyi vuonna 2013 valitun valtuustokausi ja uuden valtuuston valtuustokausi alkoi 1.6.2017. Kunnanvaltuuston ja -hallituksen poliittiset voimasuhteet olivat seuraavat:

	1.1.-31.5.2017	1.6.-31.12.2017
SDP	10	12
KESK	9	12
KOK	8	6
PS	6	3
VIHR	2	2

Kunnanvaltuusto 1.1. - 31.5.2017

Pj.	Kuusela Mika	KESK
1. vpj.	Nyysönen Leena	SDP
2. vpj.	Tikkanen Mauri	KOK
	Ahlholm Pekka	KOK
	Arveli Eila	KESK
	Harinen Jertta	KESK
	Haukka Pertti	SDP
	Hiltunen Mika	PS
	Huttunen Satu	KOK
	Kettunen Pekka	SDP
	Kontkanen Mika	KESK
	Minna Koskimies	KOK
	Kukkonen Seppo	SDP
	Kuronen Vesa	SDP
	Laakkonen Anu	VIHR
	Mustonen Sakari	KESK
	Möntti Pirkko	SDP
	Niiranen Sanna	PS
	Nykänen Markku	PS
	Paalanen Saara	KESK
	Pakarinen Sirpa	SDP
	Pihlatie Marja-Leena	SDP
	Piiparinen Kirsi	VIHR
	Puumalainen Jukka	KESK
	Pykäläinen Samuli	KOK
	Romppanen Anne	KOK
	Romppanen Johanna	KOK
	Ryhänen Kauko	PS
	Salo Jukka	PS
	Sihvonen Aulikki	KOK
	Simonen Samuli	KESK
	Sivonen Miitri	SDP
	Strandman Sami	PS
	Suvanto Johanna	SDP
	Toppi Seppo	KESK

Kunnanvaltuusto 1.6. - 31.12.2017

Pj.	Haukka Pertti	SDP
1. vpj.	Saarelainen Ilpo	KESK
2. vpj.	Sihvonen Aulikki	KOK
	Ahlholm Pekka	KOK
	Eronen Jyry	KESK
	Harinen Jertta	KESK
	Hiltunen Mika	PS
	Huttunen Satu	KOK
	Kauppinen Marja	SDP
	Kettunen Pekka	SDP
	Koivula Hanna	VIHR
	Kontkanen Mika	KESK
	Kukkonen Seppo	SDP
	Kuronen Vesa	SDP
	Kuusela Mika	KESK
	Mustonen Sakari	KESK
	Mäntynen Matti	SDP
	Möntti Pirkko	SDP
	Niiranen Sanna	PS
	Nuutinen Timo	KOK
	Nyysönen Leena	SDP
	Pakarinen Sirpa	SDP
	Parkkonen Anneli	KESK
	Perkkiö Kimmo	VIHR
	Puumalainen Jukka	KESK
	Romppanen Anne	KOK
	Sainola Pirita	KESK
	Seppäläinen Satu	KESK
	Simonen Samuli	KESK
	Suni Pentti	SDP
	Tiainen Mikko	SDP
	Tikkanen Mauri	KOK
	Toppi Seppo	KESK
	Turunen Marko	SDP
	Varis Matti	PS

Kunnanhallitus 1.1. - 31.5.2017

Pj.	Haukka Pertti	SDP
1. vpj.	Puumalainen Jukka	KESK
2. vpj.	Sihvonen Aulikki	KOK
	Toppi Seppo	KESK
	Hiltunen Mika	PS
	Paalanen Saara	KESK
	Sivonen Miitri	SDP
	Suvanto Johanna	SDP
	Möntti Pirkko	SDP

Kunnanhallitus 1.6. - 31.12.2017

Pj.	Kuusela Mika	KESK
1. vpj.	Nyyssönen Leena	SDP
2. vpj.	Parkkonen Anneli	KESK
	Harinen Jertta	KESK
	Toppi Seppo	KESK
	Mäntynen Matti	SDP
	Möntti Pirkko	SDP
	Tiainen Mikko	SDP
	Romppanen Anne	KOK

Tarkastuslautakunta 1.1. - 31.5.2017

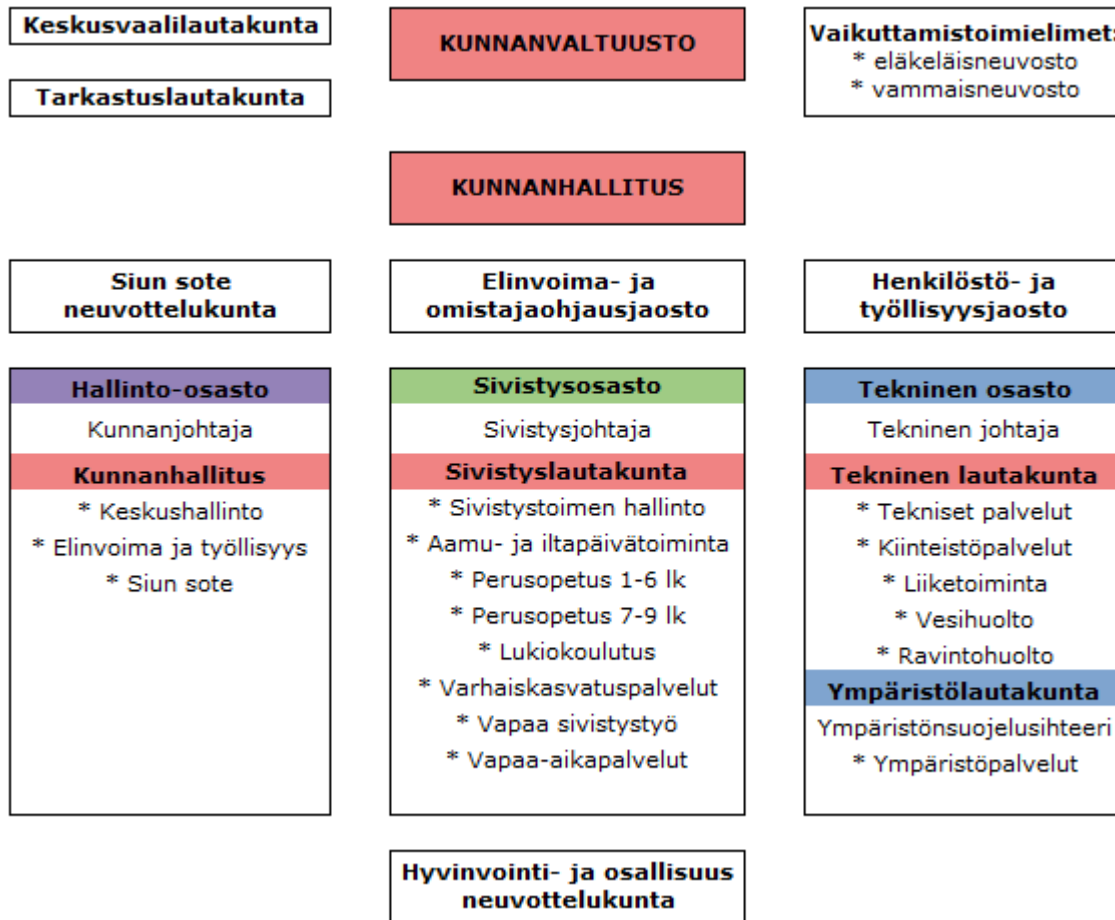
Pj.	Pakarinen Sirpa	SDP
Vpj.	Kuusela Minna	KESK
	14.2.2017 alkaen	
	Kettunen Aimo	KESK
	Kuusela Minna	KESK
	14.2.2017 saakka	
	Pykäläinen Samuli	KOK
	Rantanen Otto	PS

Tarkastuslautakunta 1.6. - 31.12.2017

Pj.	Pakarinen Sirpa	SDP
Vpj.	Eronen Jyry	KESK
	Tiittanen Tero	SDP
	Pakarinen Minna	KESK
	Väätäinen Asko	KOK

Kunnassa toteutettiin organisaatiouudistus 1.6.2017 alkaen. Uusina toimieliminä aloittivat elinvoima- ja omistajaohjausjaosto sekä henkilöstö- ja työllisyysjaosto. Vaikuttamistoimielimistä eläkeläis- ja vammaisneuvosto asetettiin kunnanhallituksen päätöksellä ja niille vahvistettiin toimintasäännöt. Nuorisovaltuuston nimeäminen siirtyi vuoden 2018 puolelle. Lisäksi perustettiin Siun sote neuvottelukunta. Toimielimistä kasvatus- ja koulutuslautakunta sekä vapaa-aikalautakunta yhdistyivät sivistyslautakunnaksi. Sivistyslautakunnan alaisuudessa toimii hyvinvointi- ja osallisuusneuvottelukunta. Teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan tehtävänjakoa muutettiin. Ympäristölautakunta toimii lupa- ja valvontalautakuntana.

Kunnan organisaatio 1.6.2017 alkaen on esitetty kaaviossa. Toimielinten kokoonpano sekä toimielinten alaiset tilivelvolliset viranhaltijat on mainittu talousarvion toteutumisvertailussa ko. kohdassa.

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Vuoden 2016 lopulla maailmantalous kääntyi hienoiseen nousuun ja talouskasvu jatkui vuonna 2017 vahvempana kuin odotettiin. Kansantalouden eristä vieni, kulutus ja investoinnit ovat kasvaneet. Työllisyyden parantuminen on lisännyt yksityistä kulutusta ja asuntorakentaminen sekä tuotannolliset investoinnit ovat kasvaneet.

Keskeisten taloutta kuvaavien indikaattorien kehitys tulevina vuosina:

	2016	2017	2018E	2019E
BKT:n määrä muutos, %	1,9	3,1	2,4	1,9
Työttömyysaste, %	8,8	8,6	8,1	7,7
Työllisyysaste, %	68,7	69,4	70,3	70,7

Lähde: Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus 19.12.2017

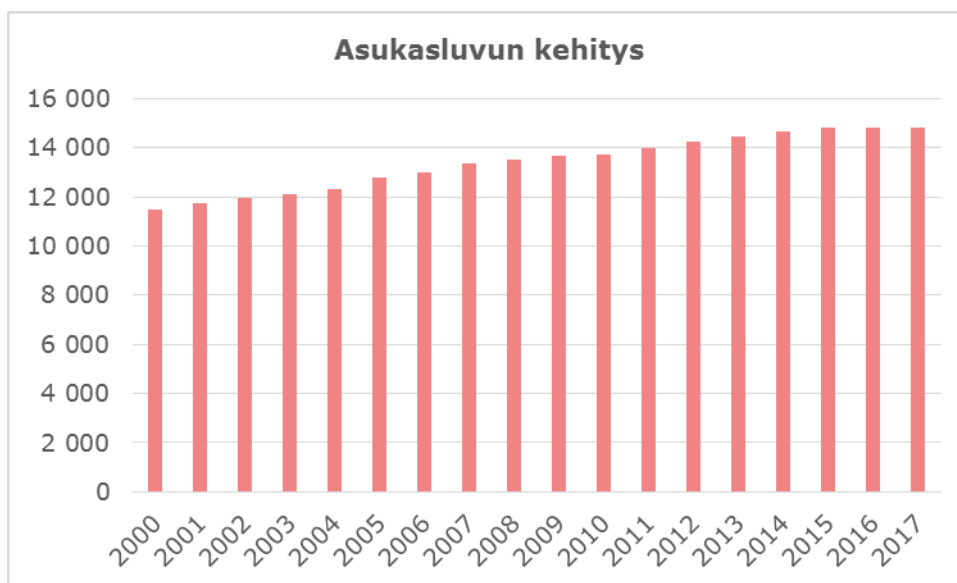
Taloudellisen katsauksen mukaan talouskasvu lisää verotuloja ja vahvistaa julkista taloutta. Kuitenkaan talous- ja työllisyyskehitys eivät riitä tasapainottamaan julkista taloutta ja julkisen talouden menot ovat edelleen tuloja suuremmat.

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2017 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden vahvistuneen viime vuonna, mutta ennako-odotukset eivät kuitenkaan täysin toteutuneet, arvioidaan Kuntaliiton analyysissä tilinpäätösten ennakkotiedoista. Kuntakentän vuoden 2017 tilikauden tulos parani noin 200 miljoonaa euroa, mutta jäi 500 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin viime syksyn kuntatalousohjelmassa arvioitiin. Kuntasektorin toimintakulut laskivat viime vuonna keskimäärin 1,0 prosenttiyksikköä.

Kuntien verotulot kasvoivat koko maan tasolla 2,0 prosenttia eli 450 miljoonaa euroa. Samanaikaisesti valtionosuudet laskivat 3,3 % eli 300 miljoonaa euroa. Kuntien lainakanta pieneni 100 miljoonaa euroa ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi 250 miljoonaa euroa.

Kontiolahti kuuluu Joensuun seutukuntaan. Alueen väkimäärä kääntyi laskuun ja väestönmuutos oli -152. Pohjois-Karjalan maakunnan asukasluku puolestaan laski 874 hengellä. Kokonaisuutena väestömäärässä näkyy syntyvyyden väheneminen. Vuonna 2017 syntyneisyys on laskenut edelleen koko Suomessa. Pohjois-Karjalan työttömyysaste oli vuonna 2017 keskimäärin 16,3 ja Kontiolahdessa 11,3. Työttömyysaste on jatkanut pitkällä aikavälillä laskuaan ja työllisyysaste on parantunut. Kuitenkin rakenteellinen työttömyys asettaa edelleen haasteita.

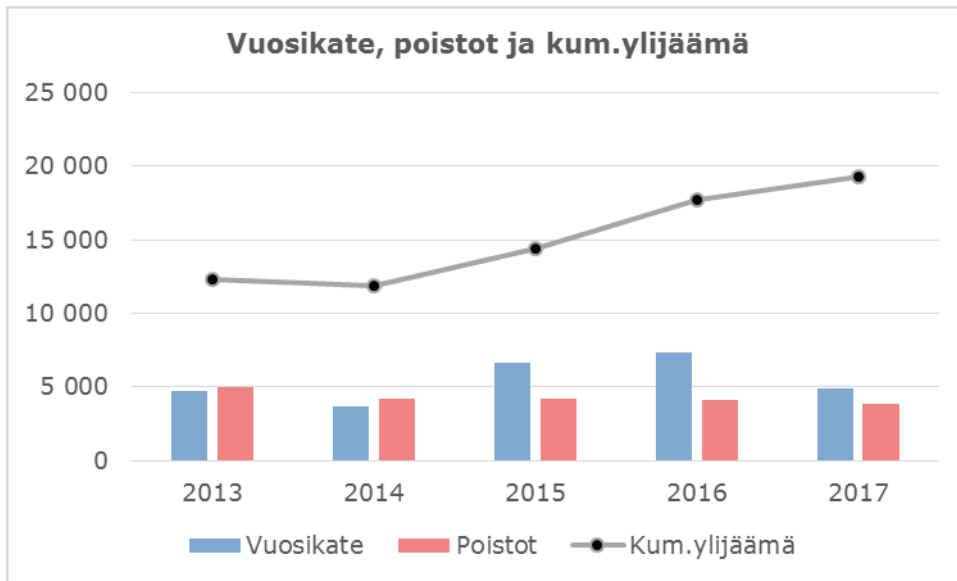
Vuonna 2017 Kontiolahden kunnan asukasmäärä kasvoi ennakkotietojen mukaan 27 hengellä. Luonnollinen väestönkasvu oli positiivista ja poismuutto hieman suurempaa kuin kuntaan muutto. Väestönkasvu on vähentynyt syntyvyyden laskun myötä.

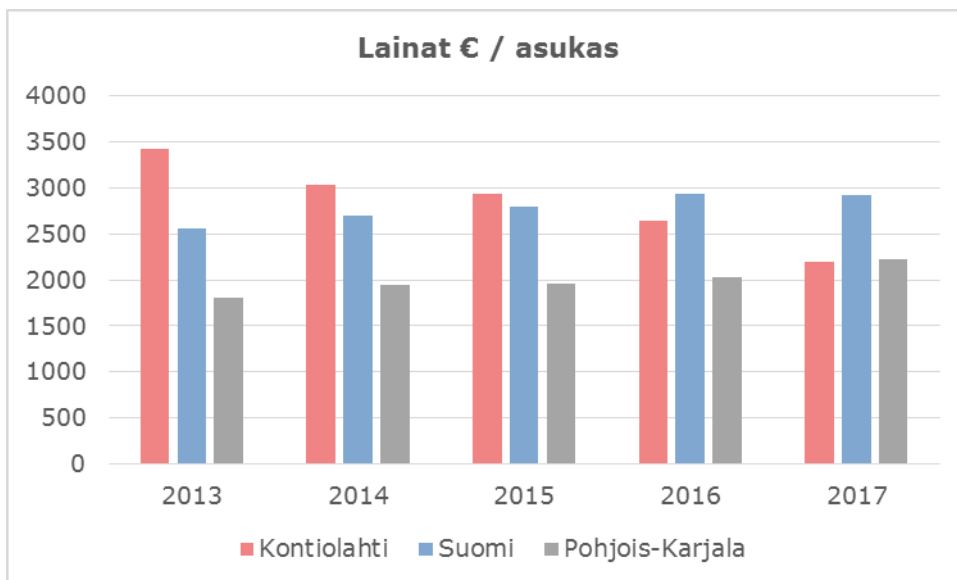
1.4 Kunnan toiminnan ja talouden kehitys

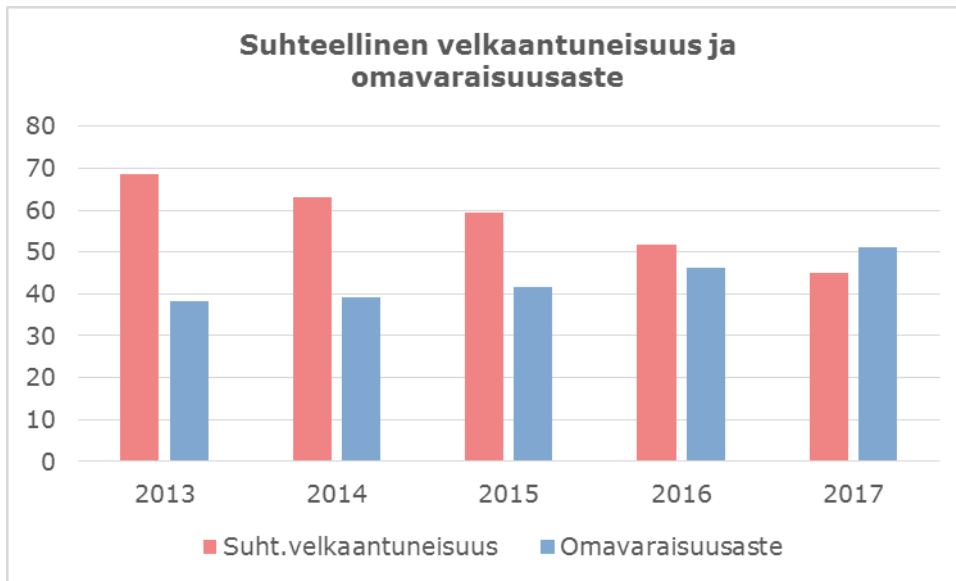
Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa tilikaudella 2017

Kunnan talous kehittyi vuonna 2017 myönteisesti ennakoituun nähden. Lähtötilanne vuodelle 2017 oli 1,5 milj € alijäämäinen talousarvio. Vuoden aikana tehtyjen talousarviomuutosten jälkeen ennakoitu alijäämä oli 0,8 milj €. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä saavutettiin 1,5 milj € ylijäämä ja kumulatiivinen ylijäämä on 19,3 milj €. Kaikilla toimielimillä toimintakate toteutui parempana arvioituun nähden. Ennakoitua parempaan tulokseen vaikutti toimintakulujen ja poistojen alittuminen. Toimintakulujen alitusta oli kaikissa muissa kulu-ryhmissä, paitsi palvelujen ostoissa. Alitukset johtuivat useista eri tekijöistä. Poistot alittuivat talousarvioon nähden 0,5 milj €. Verotulot toteutuivat 0,3 milj € enemmän kuin oli arvioitu ja valtionosuudet sen sijaan 0,1 milj € vähemmän kuin oli arvioitu. Rahoituserissä korkokulut toteutuivat arvioitua vähemmän.

Vuonna 2017 nettoinvestointien määrä vuonna 2017 oli 5,1 milj €. Merkittävin investointi oli Päiväkoti Karhunpesän valmistuminen. Muita merkittäviä kohteita oli kunnallistekniikan ja vesihuoltolaitoksen investoinnit. Kahden uuden koulun investointi päätettiin toteuttaa kiinteistöleasingillä. Kontioniemen koulun rakennustyöt käynnistyivät syksyllä 2017 ja koulu valmistuu 2018 kesällä. Onttolan uuden koulun rakennustyöt käynnistetään kesällä 2018 ja koulu valmistuu 2019. Vuosikate oli 4,9 milj € ja poistot 3,8 milj €. Pitkäaikaisista lainoista ei nostettu tilikaudella ja lainakanta laski 2 192 €/asukas, kun edellisenä vuonna se oli 2 644 €/asukas. Suhteellinen velkaantuneisuus pieneni ja omavaraisuusasteessa saavutettiin yli 50 % taso.

Vuonna 2017 Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä (Siun Sote) aloitti toimintansa ja kuntayhtymä tuottaa kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut sekä ympäristöterveydenhuollon ja pelastustoimen palvelut kaikille Pohjois-Karjalan kunnille sekä Heinäveden kunnalle. Samanaikaisesti Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä (PKSSK) purettiin ja toiminta siirrettiin Siun Sotelle. Kuntayhtymäosuusien kirjaukset on tehty vuoden 2017 puolella ja kirjauksilla on ollut vaikutus investointeihin sekä tuloslaskelmaan satunnaisiin tuottoihin ja arvonalentumisiin. Siun Soten toiminnan käynnistys on ollut suuri muutos, mutta siitä huolimatta toiminta on ollut taloudellista.

Uuden valtuustokauden alkaessa 1.6.2017 toteutettiin samanaikaisesti organisaatiouudistus. Uusina toimieliminä aloittivat elinvoima- ja omistajaohjausjaosto sekä henkilöstö- ja työllisyysjaosto. Vaikuttamistoimielimistä eläkeläis- ja vammaisneuvosto asetettiin kunnanhallituksen päätöksellä ja niille vahvistettiin toimintäsäännöt. Nuorisovaltuuston nimeäminen siirtyi vuoden 2018 puolelle. Lisäksi perustettiin Siun sote neuvottelukunta. Toimielimistä kasvatus- ja koulutuslautakunta sekä vapaa-aikalautakunta yhdistyivät sivistyslautakunnaksi. Sivistyslautakunnan alaisuudessa toimii hyvinvointi- ja osallisuusneuvottelukunta. Teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan tehtäväjakoja muutettiin. Ympäristölautakunta toimii lupa- ja valvontalautakuntana.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja merkittävimmistä riskeistä

Kontiolahden kunnan talousarvio vuodelle 2018 on päätetty lähes 1,5 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Investointeja on suunniteltu tehtäväksi noin 7 miljoonan euron edestä. Vuosikate ei riitä mittavien investointien rahoittamiseen, joten investointeja on rahoitettava lainalla. Kunnan toimintakatteen kehitys vuoden 2014 tilinpäätöksestä lähtien on keskimäärin 2,4 %. Samanaikaisesti verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) on kasvanut 2,2 %. Toimintakate on vastaavana aikana kasvanut enemmän kuin tulorahoitus. Vuosien aikana on tapahtunut toiminnallisia muutoksia, joilla on ollut osavaikutus toimintakatteen kehittymiseen. Toimintakulujen hillintään tulee edelleen kiinnittää huomiota.

Kunnan ja kuntakonsernin toiminnan kehittymiseen vaikuttaa merkittävästi yleisen taloustilanteen kehitys. Talouskasvuun odotetaan parannusta seuraavalle parille vuodelle, mutta pidemmän aikavälin talouskasvu on epävarmaa. Työllisyyden parantuminen ja yritysten toimintaedellytysten tukeminen sekä yritysten investointiasteen kasvu ovat tärkeitä talouskasvun edellytyksiä myös kunnan kannalta.

Tulevien vuosien investointipaineilla, sosiaali- ja terveyspalvelujen maksuosuuksien kehittymisellä sekä maakuntauudistuksella on merkittävät vaikutukset kunnan talouteen. Taloudenhallinnan onnistuminen vuosina 2018-2019 on ensiarvoisen tärkeää.

1.5 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Talouden ja toiminnan seuranta

Kunnanvaltuusto hyväksyy taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Kunnan toiminnan ja talouden kehittymisestä laaditaan kolmannesvuosiraportit, joista kaksi ensimmäistä ovat osavuosisiraportit ja viimeinen tilinpäätösraportti. Toimielimet ovat raportoineet kunnanvaltuustolle talouden ja toiminnan toteutumisesta kolmannesvuosittain ja esittäneet tarvittavat muutostarpeet.

Taloushallinto

Toimielimet tekevät vuosittain päätökset laskujen hyväksyjistä. Laskujen asiataarkastajat ja hyväksyjät ovat eri henkilöitä ja omia kululaskuja ei saa hyväksyä. Kunnanhallitus hyväksyy vuosittain alitilittäjät ja määrittelee samalla tilitysrajan, pohjakassan suuruuden ja tilitysjakson. Kassat on tarkastettava vähintään puoli-vuosittain. Tilinkäyttövaltuudet päivitetään tarvittaessa. Taloushallinnossa yksi henkilö ei voi suorittaa koko laskun ketjua laskun saapumisesta maksatukseen.

Omaisuuksien hoito

Kunnan omaisuus on vakuutettu ja vuosittain tarkastettu vakuutusten kattavuus.

Tietohallinto

Kunnassa on laadittu kaikista tietojärjestelmistä rekisteriselosteet. Tietojärjestelmillä on pääkäyttäjät ja tarvittaessa varapääkäyttäjät. Käyttöoikeudet anoo esimies. Kunnan ICT palvelut ostetaan Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskukselta, joka huolehtii palvelimien yms varmistuksista.

Henkilöstö

Palkkakirjanpidon oikeellisuudesta vastaa osastopäällikkö, palkanmaksu tarkistetaan ja raportoidaan säännöllisesti.

Sisäisen valvonnan raportointi

Vuoden 2017 aikana päivitettiin sisäisen valvonnan ohje ja se tuli voimaan 1.6.2017. Vuodesta 2007 alkaen on kunnanhallitus vuosittain hyväksynyt osastojen sisäisen valvonnan suunnitelmat ja toteumat. Vuodesta 2017 alkaen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto valmistelee vuosittain osastojen sisäisen valvonnan suunnitelmat ja raportit sisäisen valvonnan toteutumisesta kunnanhallitukselle. Raportointi on todettu toimivaksi ja on voitu varmistaa sisäisen valvonnan riittävyys. Vuodelta 2017 sisäisen valvonnan yhteydessä suoritetuissa tarkastuksissa ei havaittu puutteita.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kontiolahden kunnassa riskienhallinnan järjestäminen on hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen vastuulla. Kunnassa toimii riskienhallinnan työryhmä, jonka tarkoituksena on riskiasioiden esilläpito sekä riskienhallinnan suunnitelmallinen kehittäminen ja seuranta. Työryhmässä on poikkihallinnollinen jäsenistö ja sen puheenjohtajana toimii talousjohtaja. Viimeisin riskienkartoitus on tehty vuonna 2017. Riskienkartoitus tehdään kattavasti kunnan toiminnoista ja työhön osallistuu eri hallinnonalojen henkilöitä. Riskikartoituksessa käydään läpi kunnan eri riskit kattavasti läpi. Riskienkartoitus hyväksytään kunnanhallituksessa.

Rahoitusriskeihin on Kontiolahden kunnassa varauduttu jo usean vuoden ajan alhaisen korkotason vallitessa suojaamalla lainoja pitkillä koronvaihtosopimuksilla. Kontiolahden kunnalla on valtuuston hyväksymät sijoitustoiminnan ohjeet, joilla rajataan sijoitustoimintaan liittyviä riskejä.

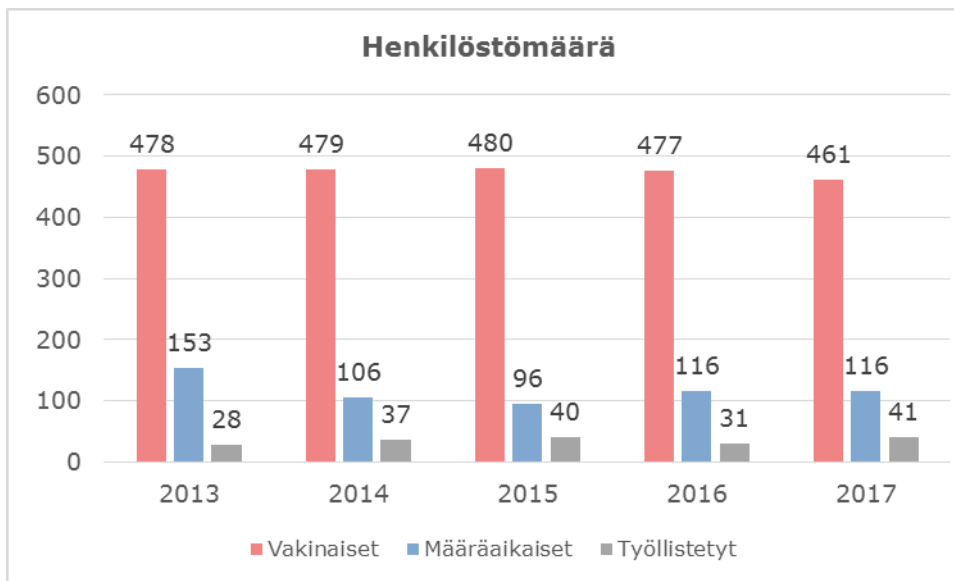
Kontiolahden kunnanhallitus on vastuussa kunnan omaisuuden ja vastuuden vakuuttamisesta. Kunnan vakuutukset kilpailutetaan säännöllisesti. Kontiolahden kunta on vakuuttanut omaisuutensa ja vastuunsa kattavasti. Vakuutusyhtiön kanssa käydään vuosittain neuvottelut vakuutustasosta ja mahdollisia korjausliikkeitä tehdään tarpeen mukaan.

Kontiolahden kunnanhallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa järjestetty asianmukaisella ja riittävällä tavalla.

1.6 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstön määrä oli tilikauden päättyessä 619 henkeä. Kunnan henkilöstömäärä laski edellisvuodesta noin prosentilla. Vakinaisten määrä on laskenut, johon vaikuttaa osaltaan oppilashuollon henkilöstön siirtyminen Siun Sotelle. Lisäksi vakinaisia tehtäviä on ollut täyttämättä vuoden vaihteessa. Määräaikaisten määrä on pysynyt melko samalla tasolla ja työllistettyjen määrä on kasvanut.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella 2017 oli noin 18,8 miljoonaa euroa. Palkoissa ja palkki-
oissa oli 0,9 prosenttia vähennystä edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät vuo-
den 2017 aikana. Osastokohtainen henkilöstömäärä on esitetty liitetiedoissa ja tehtäväkohtaiset henkilöstö-
määrät kunkin tehtävän toteumatarkastelun kohdalla. Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstöraportti, jossa
tarkastellaan tarkemmin henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja.

1.7 Väestön hyvinvointi ja terveys

Kontiolahden kunnanvaltuusto on hyväksynyt 12.12.2016 § 71 kunnan laajan hyvinvointikertomuksen valtuustokaudelle 2017 - 2020. Kuntalain mukaan kuntien tulee edistää kunnan asukkaiden hyvinvointia. Terveystieteiden lain 12 §:n mukaan kunnan on seurattava asukkaistensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveysosoittimia.

Kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Jos sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestetty useamman kunnan yhteistoimintana, yhteistoiminta-alueen on osallistuttava asiantuntijana eri toimialojen väliseen yhteistyöhön sekä sosiaalisten ja terveysvaikutusten arviointiin alueen kunnissa.

Hyvinvointikertomus on eri hallinnonalojen asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä koottu tiivis asiakirja, joka

toimii ennen kaikkea johtamisen työvälineenä, poliittisen päätöksenteon tukena sekä strategiatyön ja toiminnan suunnittelun ja toimeenpanon perustana. Hyvinvointikertomuksen tehtävänä on täsmentää kuntastrategian ja toiminnan ja talouden suunnitelman hyvinvoinnin edistämistä koskevia näkökulmia.

Kontiolahden kunnan laajassa hyvinvointikertomuksessa 2017 - 2020 painopistealueiksi on valittu:

1. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet; Erityinen- ja varhainen tuki
2. Nuoret ja nuoret aikuiset; Ennaltaehkäisevä työ
3. Työikäiset; Työpaikkojen ja työttömien työnhakijoiden kohtaaminen
4. Ikäihmiset; Kotona asumisen tukeminen

Vuosittainen raportti saatetaan valtuuston käsiteltäväksi erillisenä asiana samassa aikataulussa kuin vuotta 2017 koskeva tilinpäätös.

2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	11 867	13 457
Toimintakulut	-80 708	-80 369
Toimintakate	-68 840	-66 912
Verotulot	50 752	50 879
Valtionosuudet	23 393	23 860
Rahoitustuotot ja -kulut	-384	-467
Korkotuotot	0	3
Muut rahoitustuotot	299	297
Korkokulut	-681	-766
Muut rahoituskulut	-2	-1
Vuosikate	4 921	7 360
Poistot ja arvonalentumiset	-3 850	-4 085
Satunnaiset erät	395	0
Tilikauden tulos	1 465	3 275
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	80	80
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 545	3 355

TULOSLASKELMA TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut %	14,7	16,7
Vuosikate/Poistot, %	127,8	180,2
Vuosikate, €/asukas	331,7	497,1
Asukasmäärä	14 833	14 806

Toimintatuotot/Toimintakulut % = $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$
Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katettua palvelutuotannon myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/Poistot % = $100 \times \text{Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset}$
Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja laina lyhennyksiin.

Vuosikate €/asukas

Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

2.2 Toiminnan rahoitus

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	4 445	6 976
Vuosikate	4 921	7 360
Satunnaiset erät	395	0
Tulorahoituksen korjauserät	-870	-384
Investointien rahavirta	-5 084	4 646
Investointimenot	-9 244	-4 471
Rahoitusosuudet investointimenoihin	200	27
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustul	3 960	9 090
Toiminnan ja investointien rahavirta	-639	11 622
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	-881
Antolainasaamisten lisäys	0	-881
Lainakannan muutokset	-6 678	-4 470
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	7 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 678	-6 970
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-4 500
Oman pääoman muutokset	-107	-19
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 189	446
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-118	62
Vaihto-omaisuuden muutos	44	-14
Saamisten muutos	100	303
Korottomien velkojen muutos	-1 214	95
Rahoituksen rahavirta	-7 974	-4 043
Rahavarojen muutos	-8 613	6 698
Rahavarat 31.12.	2 500	11 113
Rahavarat 1.1.	11 113	4 415
Rahavarojen muutos	-8 613	6 698

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	10 668	6 914
Investointien tulorahoitus, %	54,4	165,6
Lainanhoitokate	0,76	1,05
Kassan riittävyys, pv	9,4	43,4
Asukasmäärä	14 833	14 806

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta

Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoma hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv = $365\text{pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksu tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassa riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksuihin sisältyy toimintakulut, korkokulut, muut rahoituskulut, investointimenot, antolainojen lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys.

2.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA 31.12.

	2017 1 000 €	2016 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	74 860	72 756
Aineettomat hyödykkeet	0	106
Aineettomat oikeudet	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	106
Aineelliset hyödykkeet	66 432	64 260
Maa- ja vesialueet	11 116	10 629
Rakennukset	34 692	35 731
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 480	17 065
Koneet ja kalusto	754	434
Muut aineelliset hyödykkeet	15	15
Keskeneräiset hankinnat	375	385
Sijoitukset	8 428	8 391
Osakkeet ja osuudet	7 524	7 487
Muut lainasaamiset	904	904
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	988	1 165
Valtion toimeksiannot	519	769
Lahjoitusrahastojen erityiskattee	469	396
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 052	14 809
Vaihto-omaisuus	138	182
Aineet ja tarvikkeet	138	182
Saamiset	3 414	3 514
Pitkäaikaiset saamiset	363	811
Lainasaamiset	129	120
Muut saamiset	234	691
Lyhytaikaiset saamiset	3 051	2 703
Myyntisaamiset	2 359	2 004
Muut saamiset	692	698
Siirtosaamiset	0	0
Rahoitusarvopaperit	42	149
Muut arvopaperit	42	149
Rahat ja pankkisaamiset	2 458	10 964
VASTAAVAA YHTEENSÄ	81 900	88 730

VASTATTAVAA 31.12.

	2017 1 000 €	2016 1 000 €
OMA PÄÄOMA	39 676	38 238
Peruspääoma	20 376	20 376
Arvonkorotusrahasasto	10	117
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	17 745	14 389
Tilikauden yli-/alijäämä	1 545	3 355
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VA	2 148	2 229
Poistoero	2 148	2 229
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 167	1 461
Valtion toimeksiannot	519	768
Lahjoitusrahastojen pääomat	648	694
VIERAS PÄÄOMA	38 910	46 802
Pitkäaikainen	26 311	32 592
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks.	25 576	31 770
Lainat julkisyhteisöiltä	643	683
Ostovelat	91	139
Muut velat	0	0
Lyhytaikainen	12 599	14 210
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 193	6 640
Lainat julkisyhteisöiltä	40	38
Saadut ennakot	127	1 251
Ostovelat	3 532	3 380
Muut velat	354	405
Siirtovelat	2 353	2 496
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	81 900	88 730
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste %	51,1	46,3
Suhteellinen velkaantuneisuus%	45,1	51,6
Velat ja vastuut % käyttötuloista	57,5	51,9
Kertynyt yli/alijäämä	19 290	17 745
Kertynyt yli/alijäämä €/as	1 300	1 198
Lainat, €/asukas	2 188	2 643
Lainakanta 31.12.	32 453	39 131
Lainasaamiset 31.12.	904	904
Asukasmäärä	14 833	14 806

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat toimintatuotoista, verotuloista ja valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötulousta tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnuslukuun otetaan huomioon liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut.

Lainakanta 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat, €/asukas = Lainakanta jaettuna asukasmäärällä

Lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

2.4 Kokonaistulot ja -menot

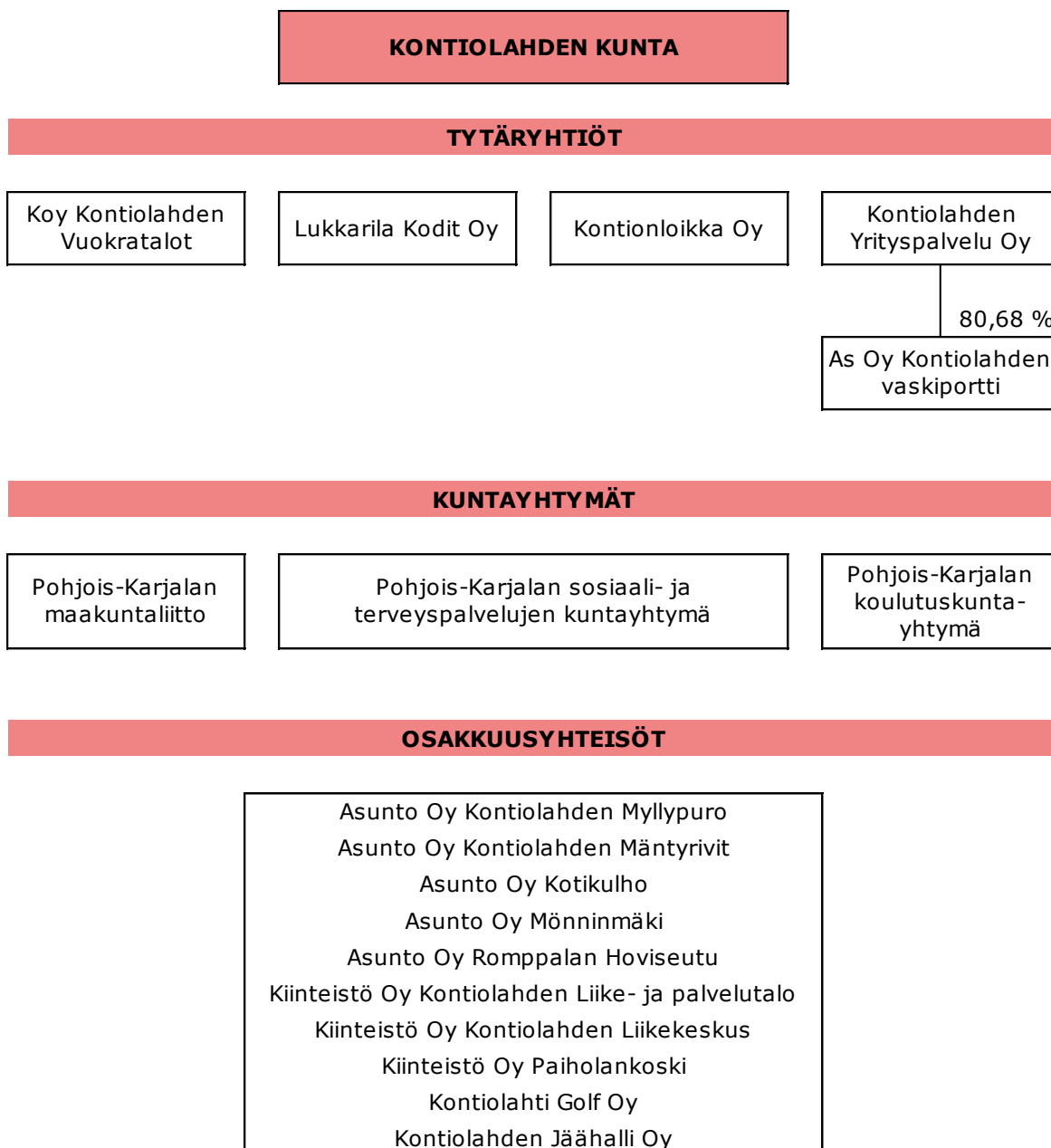
TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	11 867	13,13	Toimintakulut	80 708	82,51
Verotulot	50 752	56,15			
Valtionosuudet	23 393	25,88			
Korkotuotot	0	0,00	Korkokulut	681	0,70
Muut rahoitustuotot	299	0,33	Muut rahoituskulut	2	0,00
Satunnaiset tuotot	395	0,44	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			-Arvonalentumiset	397	0,41
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		
luovutusvoitot	-472	-0,52	luovutustappiot	0	0,00
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	200	0,22	Käyttöomaisuusinvestoinnit	9 244	9,45
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden					
luovutustulot	3 960	4,38			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Antolainasaamisten lisäys	0	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 678	6,83
Oman pääoman lisäykset	0	0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,00
			Oman pääoman vähennykset	107	0,11
Kokonaistulot yhteensä	90 394	100,00	Kokonaismenot yhteensä	97 818	100,00

3 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

3.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kontiolahden kunnalla on neljä varsinaista tytäryhtiötä. Näistä Kontiolahden Yrityspalvelu Oy omistaa 80,68 prosenttisesti Asunto Oy Kontiolahden Vaskiportin. Kontionloikka Oy tuli vuonna 2017 kunnan tytäryhtiöksi.

Kunta on osakkaana kolmessa kuntayhtymässä, jotka on yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuksien suhteessa. Alla esitelty konsernin rakenne 31.12.2017. Kaikki kaaviossa näkyvät konserniyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen omistusosuuksien suhteessa. Osakkuusyhteisöjen osalta on yhdistelty konsernin omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

3.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernia ohjataan kirjallisella konserniohjeella, joka käsittää yleisimmät konserniohjaukseen liittyvät osa alueet. Konserniohjeella pyritään yhtenäistämään mm. hankintoja ja rahoitusta. Konserniyhteisöiltä pyydetään kunnan talousarvion tarkistusten yhteydessä toiminnalliset ja taloudelliset raportit yhtiön tilanteesta ja kehityksestä.

Konserniyhteisöjen hallintoelimissä luottamushenkilöillä ja virkajohdolla on keskeinen edustus. Konsernissa on käytössä konsernitili ja sen sisällä yhteisöillä on sovitut limiittirajat, joiden puitteissa ne voivat käyttää tilapäisesti omien varojen lisäksi konsernin varoja.

3.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

3.3.1 Kontiolahden Yrityspalvelu Oy

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n tarkoituksena on hallita, omistaa ja rakennuttaa Kontiolahden alueella kiinteistöjä ja tarjota niitä yritysten käyttöön. Vuoden 2017 aikana yhtiön toiminta on ollut merkittävällä tavalla laajempaa kuin aikaisempina vuosina. Vuoden 2016 lopussa yhtiön omistukseen siirtyi merkittävä määrä yrityskiinteistöjä Kontiolahden kunnalta. Vuosi 2017 on yhtiölle ensimmäinen kokonainen toimintavuosi uudessa laajuudessa. Yrityspalvelulla on nyt omistuksessaan noin 35.000 m² teollisuustiloja, jotka ovat pääasiassa Uuron, Jaaman ja Vaskelan yritysalueilla sijaitsevia teollisuustiloja, tuotantotiloja ja pientaloja. Suurin yksittäinen Yrityspalvelun omistuksessa oleva kiinteistö sijaitsee Lehmossa Lammintiellä.

Yrityskiinteistöjen lisäksi Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:llä on hallinnassaan 23 asuinhuoneistoa, joista 10 kpl tytäryhtiö Asunto Oy Kontiolahden Vaskiportissa. Asunto Oy Kontiolahden Vaskiportin osakkeista Yrityspalvelu omistaa 80%.

Yhtiön taloudellinen tila on muuttunut selvästi vuoden takaisesta, kun yhtiö on ostanut merkittävän kiinteistömassan hallinnoitavakseen. Yhtiön omavaraisuus on välttävä ja nettovelkaantuneisuus korkea. Yhtiön nettovelkaantuneisuutta kohtuullistaa hyvä käyttökate, joka mahdollistaa yhtiön toiminnan ja lainojen maksun sovitussa aikataulussa.

Yhtiön liikevaihto vuodelta 2017 on 2,6 milj. €. Yhtiö toimii ensisijaisesti kiinteistöyhtiönä, joka huolehtii omistamiensa tilojen vuokraamisesta ja kunnossapidosta. Vuokraustilanne on ollut vuoden 2017 hyvällä tasolla. Suurimmasta yksittäisestä teollisuustilasta on vapautunut vaiheittain syksystä alkaen 31.12.2017 mennessä yhteensä 7 700 krs m².

Lähes jokaisessa yrityskiinteistössä on vuonna 2017 tehty muutos- ja korjaustöitä kuntokatselmuksien suositusten ja vuokralaisten tarpeiden mukaisesti.

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy tekee vuodelta 2017 0,2 milj. € voitollisen tilinpäätöksen.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Toimitilojen vuokraaminen	Vuokrausaste % / vuosi	>99	94
Asuntojen vuokraaminen	Vuokrausaste % / vuosi	>97	98
Toimitilojen ja asuntojen kunnossapito	Remontoidut toimitilat/asunnot/kpl/vuosi	1-2 asuntoa 1-2 toimitilaa	1 5
Asiantuntijapalveluiden myynti kunnalle	Toimitusjohtajan työaika %	40	40
2. Talous			
Tilinpäätös voitollinen € / vuosi	Tilikauden tulos €	200 000	198 521,41
Yhtiö on vakavarainen	Kassavarat vähintään €	200 000	869.224,56
3. Prosessit ja rakenteet			
Toimitilojen käyttö on tehokasta	Käyttöaste % / vuosi	>99	94
Asuntojen käyttö on tehokasta	Käyttöaste % / vuosi	>97	98
Asiantuntijapalvelut tavoitteellisia	Kunnan elinkeinopolitiikan organisointi ja kehittämissuunnittelu	Valmis 2017	Valmistunut 2017
4. Henkilöstö			
Yhtiöllä on toimitusjohtaja			kyllä

Talous

eurot	alkup TA2017	TA -muutos	muutettu TA 2017	toteuma 31.12.2017	Poikkeama
Toimintatulot	2.200.000			2.651.016,59	451.016,59
Toimintamenot	2.000.000			2.452.495,18	452.495,18
Tulos	200.000			198.521,41	-1.478,59

3.3.2 Lukkarila Kodit Oy

Vuonna 2017 verohallinnon päätöksellä Lukkarila Kodit Oy on merkitty liiketoiminnasta arvolisäverovelvolliseksi takautuvasti 1.1.2014 alkaen.

Pohjois-Karjalan Osuuspankin osuuspääoman lisäosuus 33 500 € on palautunut Lukkarila Kodit Oy:n tilille.

Lukkarilan päärakennukseen tehtiin sauna- ja kylpyhuoneremontti 22 900 euroa ja päärakennukseen sekä rivitaloon uusittiin hanat ja suihkut 11 600 euroa. Lukkarilan pihatie asfaltoitiin, ilmalämpöpumppu hankittiin ja tehtiin tiilikattojen puhdistus- aja huoltotyöt. Ne maksoivat yhteensä 9 300 euroa.

Ristisaarentien talon tontista myytiin osatontti 13 000 eurolla.

Joensuun Kaislakuu 3 vuokrasopimukseen tehtiin muutos 7.2.2017. Muutostöiden investoinnin korvaus summa nousi arvioidusta 248 000 eurosta 309 093 euroon. Investointi maksetaan kolmessa vuodessa. Tila on vuokrattu Joensuun Tilakeskukselta.

Tuloslaskelmassa ja toteumassa 1.1.- 31.12.2017 edettiin vuodelle 2017 tehdyn talousarvio suunnitelman mukaisesti. Talousarvioon 2017 ei ollut tarvetta tehdä muutoksia. Lukkarila Kodit Oy:n toiminnalliset tavoitteet ajalla 1.1. - 31.12.2017 ovat pääasiassa toteutuneet.

Yhdellä vakituisella ohjaajalla ei ole sosiaali- ja terveydenhoitoalan ammattitutkintoa. Hän aloitti aikuiskoulutuskeskuksella syksyllä 2017 oppisopimuksella lähihoitajatutkintoon johtavan opiskelun.

Peruskouluikäisten todistusten keskiarvo 6,9 ei aivan yllä tavoitteeseen. Tavoitteeseen pyritään pääsemään joulutodistuksissa. Ohjaajat panostavat nuorten opiskelun tukemiseen ja kannustavat koulunkäyntiin.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Henkilöstön pohjakoulutus ja kelpoisuus lastensuojelulain mukainen	Ohjaajilla vähintään sosiaali- ja terveydenhuoltoalan perustutkinto	100 %	yksi ohjaaja aloitti oppisopimuksella opiskelun
Lukkarilan lasten ja nuorten peruskoulun suorittaminen lähellä suomalaisten keskitasoa	Peruskoulutodistusten keskiarvo	< 7,0	6,9
Ammattiopinnoissa, lukioissa ja ammattiin valmistavissa opinnoissa peruskoulun jälkeen	Opinnoissa kirjoilla olevat %	100 %	100 %
2. Talous			
Tarkasti laadittu budjetti	Laadittu budjetti toteutuu	100 %	100 %
Hankinnat (hankintarajan alittava) kilpailutetaan laajasti	Pyritään saamaan tarjous mahdollisimman monelta alueella olevilta toimijoilta.	8 tarjousta / kilpailutus	saatu vähintään 6 tarjousta / kilpailutus
Kansallisen hankintarajan ylittävä hankinta	Käytetään Joensuun seudun hankintarengasta	100 %	Ei ollut hankintarajan ylittäviä kilpailutuksia
3. Prosessit ja rakenteet			
Työntekijöiden roolit ja vastuut määriteltävä selvästi	Kaikkien työntekijöiden roolit ja vastuut määriteltävä selvästi	100 %	100 %
Perustehtävä selkeä	Jokaisella työntekijällä on oma perustehtävä selkeä	100 %	100 %
Sitoutuminen työhön ja työyhteisöön	Henkilöstö sitoutuu työtehtäviin ja työyhteisön tavoitteisiin	100 %	100 %
Työhön perehdyttäminen	Jokaisella uudella työntekijällä on nimetty perehdyttäjä sekä perehdytysvihkon avulla perehdytys	100 %	100 %
4. Henkilöstö			
Koulutukset ja sisäinen koulutus	Koulutusten määrä riittävä 3 / vuosi / työntekijä	4/ vuosi/ työntekijä	3 / vuosi / työntekijä
Kehityskeskustelut vuosittain	Kaikki käyvät kehityskeskustelun	100 %	100 %
Toimiva työterveydenhuolto	Nopea hoitoon – ja vastaanotolle pääsy	Hoitoonpääsy samana päivänä	Hoitoonpääsy samana päivänä

Talous

eurot	alkup TA2017	TA –muutos	muutettu TA 2017	toteuma 31.12.2017	Poikkeama
Toimintatulot	3.094.948			2.599.668,12	-495.279,88
Toimintamenot	3.094.948			2.577.899,03	-517.048,97
Tulos	0			21.769,09	21.769,09

3.3.3 Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratatolot

Yhtiön toiminta-ajatuksena on pitää omistamiensa asuntojen käyttöaste tehokkaana, ja hoitaa yhtiötä siten, että vuokrataso säilyy kohtuullisena. Isompia remontteja pyritään asukkaiden vaihtuessa tekemään, mikäli tarvetta on.

Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokrataloilla on omistuksessaan 295 vuokra-asuntoa. Asunnot sijaitsevat pääosin kirkonkylällä sekä Lehmosssa. Yksittäisiä kohteita on myös muilla kylillä. Toimintavuoden aikana uusia asuntoja ei valmistunut, eikä isompia perusparannuksia tehty. Lähdetie 1:n ulko-ovet ja parvekkeen ovet sekä asuntojen väliset aidat uusittiin,

Vuokratulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,7 % ja käyttökorvaukset pienenivät 6,8 %. Kiinteistöjen hoitokulut kasvoivat 6,7 %. ja korjauksiin käytettiin 25,4 % edellisvuotta enemmän. Lämmityskustannuksiin kului 0,26 % enemmän kuin vuonna 2016.

Yhtiöllä oli vuoden 2017 lopussa lainaa 10 milj. € ja uutta lainaa ei nostettu. Tilikauden voitto oli 135.140 €.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
siisti ja viihtyisä asunto	kiinteistöihin tutustuminen	vähintään 2 kiint./vuosi	ei, vain yksi kiint.
vuokrataso	seudun keskitasoa	+/- 2 %	kyllä
2. Talous			
maksuvalmius hyvä	laskujen maksaminen ajallaan	99 % eräpäivänä	kyllä
vuokrasaattavat	kasvua 1 %	31.12.2016 verrattuna	kyllä
3. Prosessit ja rakenteet			
peruskorjaus	1 kiinteistö / vuosi	joka kolmas vuosi	kyllä
asuntojen tehokas vuokraus	käyttöaste	98 %	kyllä
4. Henkilöstö			
vuokrataloilla ei omaa henkilökuntaa	yhteistyön selvittäminen Yrityspalvelun kanssa	v. 2017 aikana	selvitystyö kesken

Talous

eurot	alkup TA2017	TA –muutos	muutettu TA 2017	toteuma 31.12.2017	Poikkeama
Toimintatulot	2.098.180			2.075.025,56	-23.154,44
Toimintamenot	2.098.180			1.939.885,06	-158.294,94
Tulos	0			135.140,50	135.140,50

3.3.4 Kontionloikka Oy

Kontionloikka Oy tuli kunnan tytäryhtiöksi keväällä 2017, kun kunta osti kaikki yhtiön osakkeet itselleen. Yhtiöllä ei ole ollut aktiivista toimintaa vuonna 2017.

3.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kontiolahden kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen. Ohjeen tarkoitus on määritellä ne periaatteet ja menettelytavat, joita sovelletaan Kontiolahti-konsernissa sekä varmistaa konsernitilinpäätöksen tekemisen edellytykset.

Kunnanvaltuusto päättää konsernin omistajapolitiikasta, määrittää kuntakonsernin keskeiset tavoitteet, päättää konserniyhteisöjen perustamisesta ja lopettamisesta ja antaa konserniohjeen. Kunnanhallitus ohjaa konsernin toimintaa valtuuston päätösten ja sen asettamien tavoitteiden mukaisesti ja antaa siitä tarvittaessa ohjeita ja määräyksiä. Yhteisöjen hallitusten jäsenet valitaan näiden yhtiökokouksissa. Kunnanhallitus on säännöllisesti saanut selvityksen kuntayhtymien luottamushenkilöiltä keskeisistä asioista. Kuntayhtymien luottamushenkilöedustajille on tarvittaessa annettu saatteita.

Kunnanjohtaja vastaa yleisellä tasolla konsernin operatiivisesta johtamisesta ja valvoo osaltaan valtuuston ja hallituksen ohjeiden ja määräysten toteuttamisesta. Kunnanjohtaja raportoi hallitusta havaitsemistaan epäkohdista. Kontiolahti-konsernissa ei ole vuonna 2017 raportoitu havaituista poikkeamista.

Kontiolahden kunnanhallituksen hyväksymällä ”Hyvä hallinto- ja johtamistapa Kontiolahti – konsernissa” ohjeella täydennetään muun muassa kuntalakiin ja osakeyhtiölakiin perustuvia menettelytapoja sekä konserniohjetta. Ohjeella yhtenäistetään konserniohjauksen kannalta konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden johtamista ja hallintokäytäntöjä ja varmistetaan, että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten.

Toimielinten, viranhaltijoiden ja tytäryhteisöjen edustajien on otettava toiminnassaan huomioon sekä edustamansa yhteisön että koko konsernin etu. Ristiriitatilanteissa konsernin etu on ratkaiseva.

Tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta ja analysointi toteutetaan kunnan talousarvion, osavuosisiraporttien ja toimintakertomuksen yhteydessä. Tytäryhtiöt laativat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteensa, jotka valtuusto hyväksyy ja seuraa niiden toteutumista.

Tytäryhteisöt (1000 €)	Liikevaihto 2017	Tilikauden voitto	Taseen loppusumma	Lainakanta
Kontiolahden Yrityspalvelu Oy	2 650	199	12 843	10 325
Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot	2 055	135	13 463	10 621
Lukkarila Kodit Oy	2 600	22	1 018	0
Kontionloikka Oy	0	-9	11	0

3.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

3.5.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	54 081	32 252
Toimintakulut	-121 480	-98 650
Osuus osakkuusyhtiön voitosta	19	18
TOIMINTAKATE	-67 380	-66 379
Verotulot	50 752	50 879
Valtionosuudet	24 913	25 628
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-816
Korkotuotot	17	26
Muut rahoitustuotot	307	280
Korkokulut	-1 021	-1 117
Muut rahoituskulut	-10	-5
Vuosikate	7 578	9 312
Poistot ja arvonalentumiset	-6 117	-5 632
Suunnitelman muk. poistot	-5 717	-5 580
Arvonalentumiset	-399	-51
Satunnaiset erät	419	7
Tilikauden tulos	1 879	3 687
Tilinpäätössiirrot	39	89
Laskennalliset verot	-1	-4
Vähemmistöosuudet	-4	4
Tilikauden ylijäämä	1 913	3 776
TULOSLASKELMA TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	44,5	32,7
Vuosikate/Poistot, %	123,9	165,4
Vuosikate, €/asukas	510,9	629,0
Asukasmäärä	14 833	14 806

3.5.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 578	9 312
Satunnaiset erät	419	7
Tulorahoituksen korjausevät	-487	-368
	7 509	8 951
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-19 485	-6 426
Rahoitusosuudet investointimenoihin	218	42
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustul	4 065	447
	-15 202	-5 937
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 694	3 014
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1	-834
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 306	16 242
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 286	-8 012
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-535	-3 250
	-515	4 979
Oman pääoman muutokset	2 193	49
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-65	63
Vaihto-omaisuuden muutos	-159	-33
Saamisten muutos	-1 454	230
Korottomien velkojen muutos	3 986	-503
	2 308	-243
Rahoituksen rahavirta	3 985	3 950
Rahavarojen muutos	-3 709	6 964
Kassavarat 31.12.	10 276	14 318
Kassavarat 1.1.	13 984	7 354
	-3 709	6 964
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-4 995	-1 694
Investointien tulorahoitus, %	39,3	145,9
Lainanhoitokate	0,92	1,14
Kassan riittävyys, pv	25,0	46,5
Asukasmäärä	14 833	14 806

3.5.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA 31.12.

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	105 063	101 949
Aineettomat hyödykkeet	509	595
Aineettomat oikeudet	457	450
Muut pitkävaikutteiset menot	51	145
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
Aineelliset hyödykkeet	100 589	97 476
Maa- ja vesialueet	11 494	11 115
Rakennukset	66 748	67 255
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 663	17 301
Koneet ja kalusto	1 684	1 309
Muut aineelliset hyödykkeet	15	15
Ennakkomaks.,keskener.hankinnat	985	481
Sijoitukset	3 966	3 878
Osakkeet ja osuudet	718	704
Osakkuusyhteisöosakkeet	2 412	2 338
Muut lainasaamiset	834	834
Muut saamiset	1	1
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 290	1 441
Valtion toimeksiannot	818	1 043
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	469	396
Muut toimeksiantojen varat	3	3
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 127	20 344
Vaihto-omaisuus	342	366
Aineet ja tarvikkeet	342	347
Saamiset	5 509	5 660
Pitkäaikaiset saamiset	404	809
Myyntisaamiset	0	-4
Lainasaamiset	131	122
Muut saamiset	273	691
Lyhytaikaiset saamiset	5 105	4 852
Myyntisaamiset	3 410	3 628
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	1 237	863
Siirtosaamiset	458	361
Rahoitusarvopaperit	637	836
Osakkeet ja osuudet	19	53
Sijoitukset rahamarkkinainstrume	411	447
Joukkovelkakirjalainasaamiset	159	180
Muut arvopaperit	48	156
Rahat ja pankkisaamiset	9 638	13 482
VASTAAVAA YHTEENSÄ	122 479	123 734

VASTATTAVAA 31.12.

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	47 593	45 890
Peruspääoma	20 325	20 368
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	3	0
Arvonkorotusrahasto	138	247
Muut omat rahastot	1 208	1 180
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	24 008	20 318
Tilikauden yli-/alijäämä	1 913	3 776
VÄHEMMISTÖOSUUDET	185	188
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VAR.	0	0
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	496	395
Eläkevaraukset	10	13
Muut pakolliset varaukset	486	382
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 527	1 772
Valtion toimeksiannot	871	1 041
Lahjoitusrahastojen pääomat	654	728
Muut toimeksiantojen pääomat	3	3
VIERAS PÄÄOMA	72 678	75 490
Pitkäaikainen	51 469	56 349
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	50 254	55 026
Lainat julkisyhteisöiltä	1 124	1 184
Ostovelat	91	139
Lyhytaikainen	21 209	19 141
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 926	8 899
Lainat julkisyhteisöiltä	40	40
Saadut ennakot	150	112
Ostovelat	5 432	4 773
Muut velat	1 305	700
Siirtovelat	6 334	4 613
Laskennalliset verovelat	22	4
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	122 479	123 734
Omavaraisuusaste	39,1	37,3
Suhteellinen velkaantuneisuus	55,9	69,3
Velat ja vastuut % käyttötuloista	65,9	69,6
Kertynyt yli/alijäämä	25 921	24 095
Kertynyt yli/alijäämä €/as	1 747	1 627
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	59 344	65 149
Konsernin lainat, €/asukas	4 001	4 400
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	834	834
Kunnan asukasmäärä	14 833	14 806

Omavaraisuusaste % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat toimintatuotoista, verotuloista ja valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnuslukuun otetaan huomioon liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut.

Lainakanta 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat, €/asukas = Lainakanta jaettuna asukasmäärällä

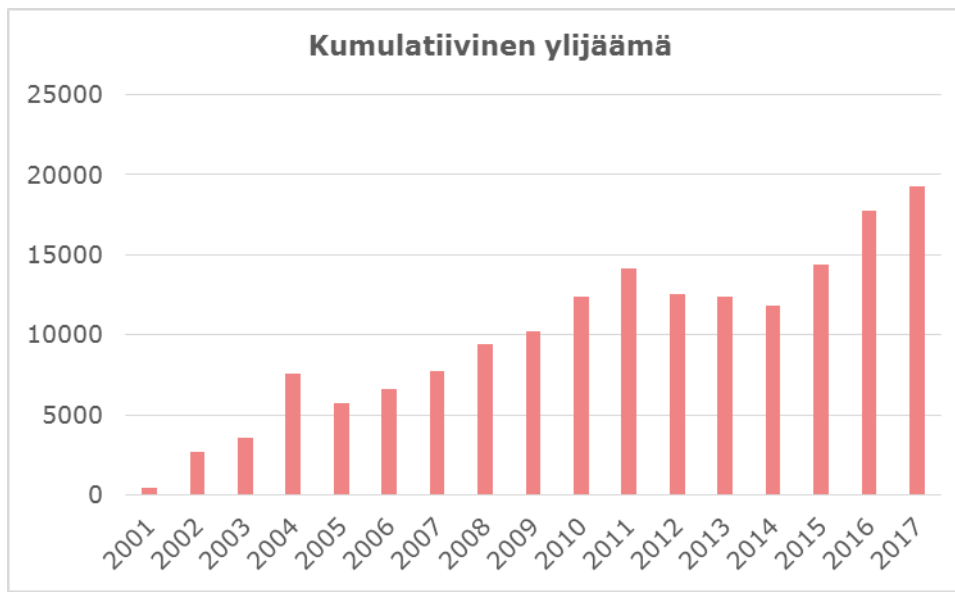
Lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

4 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUSSTRATEGIAN TOTEUTUMI- NEN

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen 1 464 800,35 euron tuloksen käsittelyä siten, että tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 80 489,69 euroa ja siirretään tilikauden ylijäämä 1 545 290,04 euroa taseen yli-/alijäämätilille.

Tilinpäätöshetken mukainen kumulatiivinen ylijäämä on siten 31.12.2017 suuruudeltaan 19.290.162,45 euroa.

Tasapainoisen talouden tavoitteille on asetettu tavoitetasot, joiden toteutuessa kunnan talous on tasapainossa. Tavoitetasot ohjaavat taloussuunnittelua ja niiden toteutumista seurataan tilinpäätösten yhteydessä. Tavoitteista investointien omarahoitusaste ei toteutunut tavoitetason mukaisesti. Investointien tulorahoitus oli 54,4 %. Investointeihin käytettiin rahavaroja, joita oli saatu pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä. Tavoitetasoista parempana toteutui tuloslaskelman tasapainoisuus, vuosikate oli 127,8 % poistoista. Talousarvion toteuma sitovien erien osalta toteutui pääosin. Toimintakatteen toteuma oli 98,1 %, rahoituserien toteuma 61,2 % ja poistot 96,5 %. Muilta osin sitovat erät toteutuivat 99-101 % muutettuun talousarvion nähden. Menojen hallinnassa saavutettiin siten parempi tulos kuin oli odotettu.

TAVOITE**TAVOITETASO****TOTEUMA****Kilpailukykyinen verotus**

Tuloveroprosentti enintään Joensuun seudun keskiarvo

Toteutunut**Vakavaraisuus**

Omavaraisuusaste vähintään 50 prosenttia

Toteutunut**Vahva taloussuunnittelu**

Tuloslaskelman tasapainoisuus; vuosikate 100–125 prosenttia poistoista

Toteutunut**Talousarviossa ja päätöksissä pysyminen**

Talousarvion toteuma valtuustoon nähden sitovien erien osalta 99–101 prosenttia osavuosi-raportti 2:n tilanteeseen verrattuna

Toteutunut**Investointien tasapainoisuus suhteessa tulo-rahoitukseen**

Investointien omarahoitusaste vähintään 100 prosenttia

Ei toteutunut

5 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

5.1 Kunnanhallitus

5.1.1 Keskushallinto (tehtävä 100)

Tilivelvolliset

- Kunnanjohtaja Jere Penttilä
- Hallintojohtaja Sakari Kela (29.5.2017 alkaen)
- Talusjohtaja

Tulosityksiköt

- hallintopalvelut
- talous- ja tietohallinto
- henkilöstö ja työllisyys

Toiminta-ajatus

Keskushallinnon toiminta-ajatuksena on ohjata ja kehittää kunnan palvelutuotantoa ja sen päämääränä on turvata kunnan peruspalvelujen siihen liittyvien tukipalvelujen tuotantoedellytykset.

Toimintaympäristö

Hallintopalveluissa huolehdittiin kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, henkilöstöasiainryhmän (29.5.2017 saakka) ja yhteistyötoimikunnan valmistelu-, sihteeri-, päätöksenteko ja täytäntöönpanotehtävistä, kunnan arkistotoimesta ja yleisestä tiedotustoiminnasta ja sen kehittämisestä, hallintoon liittyvien asioiden neuvonnasta ja opastuksesta sekä sääntöjen, ohjeiden ja suunnitelmien valmistelusta / päivittämisestä. Lisäksi oltiin mukana ohjaamassa ja kehittämässä kunnan organisaatiota ja toimintoja.

Hallintopalveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa otettiin huomioon taloussuunnitelman 2017 toiminnan painopistealueet ja toiminnalliset tavoitteet sekä hallinto-osaston kuntastrategian toteuttamisohjelma.

Kontiolahden kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 6.6.2016 § 28 organisaatio- ja johtamisjärjestelmämuutokset, jotka tulivat voimaan 1.6.2017. Organisaatiomuutoksen edellyttämät muutokset hallintosääntöön hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 3.4.2017 § 15 ja se tuli voimaan samaan aikaan organisaatiomuutoksen kanssa 1.6.2017. Uusina toimieliminä aloittivat elinvoima- ja omistajaohjausjaosto sekä henkilöstö- ja työllisyysjaosto. Vaikuttamistoimielimistä eläkeläis- ja vammaisneuvosto asetettiin kunnanhallituksen päätöksellä 18.9.2017 ja niille vahvistettiin toimintasäännöt. Nuorisovaltuuston nimeäminen siirtyi vuoden 2018 puolelle.

Vuoden 2017 aikana uudistettiin Kontiolahden kuntastrategia, joka sai nimekseen mahdollistava kasvustrategia.

Ennen Kontiolahden kunnan strategiaprosessin käynnistämistä kaikille kuntalaisille järjestettiin kuntalaiskysely talvella 2017. Kontiolahti Hub järjestettiin 15.-19.5.2017, jolloin kuntalaiset, järjestöt, yritykset ja mm. päiväkotilapset ja koulujen oppilaat saivat esittää toiveita unelmien Kontiolahdesta. Kaikkia näitä tuloksia hyödynnettiin strategian laadinnassa.

Kuntastrategian päivitystyö aloitettiin 15.5.2017 uuden kunnanvaltuuston seminaarilla. Sen jälkeen Kontiolahden uutta kuntastrategiaa valmisteltiin uuden val-

tuuston johdolla kesän ja syksyn aikana. Kunnanvaltuuston kaksipäiväinen strategia-seminaari oli lokakuussa. Työtä ohjasi kunnanhallituksen asettama strategiatyöryhmä, johon kuuluivat kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajisto sekä kunnan johtoryhmä ja henkilöstön edustus.

Koko kunnan henkilöstö osallistui strategian valmisteluun ennakkotehtävän avulla. Jokainen työntekijä ja jokainen työyhteisö mietti omalta osaltaan, miten kukin voi lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä kunnan elinvoimaa. Nämä tulokset otettiin huomioon strategian valmistelussa. Lopullisesti strategia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa vuoden 2018 puolella.

Vuoden 2017 aikana keskushallinnossa tapahtui useita henkilövaihdoksia. Uutena työntekijänä aloitti viestintäsihteeri alkuvuodesta. Uusi hallintojohtaja aloitti toukokuussa ja uusi talousjohtaja valittiin virkaansa marraskuussa. Henkilövaihdosten vuoksi keskushallinnon henkilöstön työtehtävät on määritelty uudelleen.

Sisäinen valvonta toteutettiin sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti.

Henkilöstöpalveluissa toteutettiin henkilöstöasioiden ohjausta ja koordinoimista, järjestettiin työturvallisuuskoulutusta ja organisoitiin työsuojeluvälit, aloitettiin eri sopimusalojen palkkausjärjestelmien kehittämistä, huomioitiin organisaatiomuutokseen liittyvät toimenpiteet ja palkittiin henkilöstöä ylimääräisillä henkilöstöeduilla edellisen vuoden hyvän tuloksen perusteella. Pitkään palveluita muistettiin yhteisessä henkilöstöjuhlassa.

Uuden kasvustrategian valmistelussa osallistettiin työyhteisöt pohtimaan elinvoiman, hyvinvoinnin ja osallisuuden toteutumista omassa työssä. Henkilöstölle ja esimiehille järjestettiin sparrausta ja kehittäjäkoulutuksia kunta-alan kehittämishajonnan Kunteko2020 kautta. Ryhmäpalkitsemisen kehittäminen lykättiin vuoden 2018 puolelle odottamaan uuden strategian valmistumista. Työyhteisöjen toiminnan näkyväksi tekemistä ja strategian mukaisen asenteen toteuttamista pohjustettiin jo vuoden aikana.

Työllisyyspalvelut siirtyivät elinvoiman yhteydestä henkilöstöpalvelujen yhteyteen 1.1.2017 alkaen. Vuoden 2017 aikana vahvistettiin työllisyyspalvelujen ohjausresursseja siten, että kuntouttavan työtoiminnan ja työhönvalmennuspalvelujen kehittäminen on mahdollistunut. Kuntouttavassa toiminnassa oli keskimäärin 55 henkilöä kuukaudessa, mikä osoittaa selkeää kasvua edelliseen vuoteen nähden. Lisäksi valmisteltiin kunnan työpajan siirtyminen työllisyyspalvelujen yhteyteen 1.1.2018 alkaen. Työpajapalvelujen kehittäminen mahdollistaa entistä monipuolisempia matalan kynnyksen työllistämistä- ja jatkopolkumahdollisuuksia työnhakijoille.

Palkkatukityöllistämässä painopistettä pyrittiin suuntaamaan työllistettävien yksilölliset tarpeet huomioimaan palkkatukitehtävien räätälöintiin. Palkkatuella työllistettiin keskimäärin 36 henkilöä kuukaudessa. Kesätyöpaikka tarjottiin yhteensä sadalle nuorelle kunnan työyksiköissä. Muut työnantajat käyttivät kunnan kesätyöllistämistukea yhteensä 82 nuoren työllistämiseksi.

Kunnan työllisyys- ja elinvoimapalvelut ja Yrityspalvelu Oy tekivät yhteistyötä kokeilujen muodossa tarjoamalla pre-leanauspalvelua yritysten tuotannon organisointitarpeiden ja työnhakijoiden työllistämistarpeiden yhteensaattamiseksi. Kokeilu sai myönteistä palautetta ja kokeilutoimintaa jatketaan asiantuntijapalvelutarjontaa laajentamalla.

Vuonna 2017 aloitettiin valmistelu seudun kuntien yhteisen työllistämistuen eli kuntalisän periaatteista. Seudulliset kriteerit on saatettu voimaan 12 kunnassa ja ne tukevat työnantajien työllistämistä ennaltaehkäisevästi jo siinä vaiheessa, kun työttömyys ei ole vielä päässyt pitkittymään. Kontiolahden työllisyyspalvelut on aktiivisesti mukana myös muussa seudullisessa työllisyysyhteistyössä ja verkostoissa. Työllisyyspalvelut ovat myös osa kunnan Ohjaamo-toiminnan verkostoa.

Osana organisaatiomuutosta henkilöstö- ja työllisyysjaosto aloitti toimintansa 1.6.2017. Jaosto tekee työllisyydenhoidon näkyväksi osaksi kunnan palvelukonaisuutta ja keskittää ratkaisuvallan henkilöstöasioissa selkeästi yhdelle toimielimelle.

Vuoden 2017 työllisyydenhoidon tavoitteista työttömyysaste toteutui alle 12 % tavoitteen mukaisesti (toteuma keskim. 11,3 %). Työttömien aktivointiaste parani edelliseen vuoteen nähden, vaikka yli 30 % tavoitteesta jäätiin niukasti (toteuma keskim. 28,3 %). Loppuvuoden aikana aktivoinnin painopistettä siirrettiin yli 55-vuotiaisiin, joiden kohdalla aktivointitoimenpiteet on aiemmin jätetty muita ikäryhmiä vähemmälle huomiolle.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteuma oli 872 525 euroa. Kasvu edelliseen vuoteen nähden onnistuttiin hillitsemään 8 847 euroon. Työmarkkinatuen piirissä olevat ovat kaikkein pisimpään työttömänä olleita, joiden työllistäminen jo tästäkin syystä on erityisen haasteellista. Vuoden aikana työmarkkinatuen kuntaosuuden piirissä oli yhteensä 346 henkilöä ja tuen piiristä poistui 160 henkilöä. Kunnan työllisyyspalvelujen kautta on saatettu eteenpäin kymmeniä työmarkkinatukiosuudella olevia. Poistumat ovat tapahtuneet työllistymisen, koulutuksen, työkokeilun ja kuntouttavan työtoiminnan kautta. Tämän lisäksi asiakkaita ohjautuu terveys- ja työkykyselvittelyihin, mutta näiden henkilöiden poistuminen maksuosuudelta on pitkä prosessi. Työmarkkinatuen piirissä olevien henkilöiden määrä on pysynyt tasaisena läpi vuoden ja kuntaosuudelle tulee ja sen piiristä poistuu keskimäärin 18 henkilöä/kuukausi. Noin 21 % tuen piirissä vuoden aikana olleista on sellaisia työttömiä, joita ei ole kontaktoinnista huolimatta tavoitettu, ei ole kontaktoitu verkostolta saadun ennakkotiedon perusteella tai kontaktoinnissa on todettu, ettei heidän tilanteensa tule etenemään henkilökohtaisesta tilanteesta johtuen. Kunnan työllisyyspalveluiden vaikutuspiirin ulkopuolelle jää siten viidesosa työmarkkinatuen saajista.

Toimeentulotuen siirto Kelalle 1.1.2017 alkaen on vaikuttanut siihen, että Kela on aiemmasta käytännöstä poiketen edellyttänyt työnhaun voimaansaattamista toimeentulotuen haun yhteydessä. Tämä on voinut vaikuttaa työmarkkinatuen saajien määrään kasvavasti. Vuoden 2017 alussa lainsäädännössä on lisäksi rauennut viiden vuoden karenssisääntö, jonka seurauksena karenssilausunnon aikanaan saaneet työnhakijat ovat palautuneet uudelleen työmarkkinatuen saajiksi ja siten kunnan maksuosuuksien piiriin.

Talous- ja tietohallinnon tulosyksikössä huolehdittiin talousasioiden neuvonnasta ja ohjauksesta. Kontiolahden kunnan tietotekniikkapalvelut ovat vuodesta 2009 alkaen olleet Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy:n vastuulla.

Keskushallinnossa toimintakate ylittyi talousarviosta. Ylitys johtuu sisäisistä eristä, kun sisäisten palvelujen myynnin tavoite ei toteutunut. Toimintamenot toteutui arvioitua pienempänä ja tämän vuoksi sisäinen palvelun myynti toteutui pienempänä arvioituun nähden. Ulkoisten erien osalta toimintakatteen toteuma oli 97,4 %. Poistoissa näkyy ns. arvonalentumiset 397 t€, joka liittyy

Pkssk:n purkuun. Vastaavasti satunnaisissa erissä on myös tuottokirjaus, mutta se näkyy vain kunnan tuloslaskelmalla.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Asiakastyytyväisyyden seuraaminen ja mittaaminen sekä kuntalaisten kannustaminen osallistumaan ja vaikuttamaan yhteisiin asioihin.	Kuntalaiskysely kunnan tuottamista palveluista	5/2017	Hyväksytty KV 29.5.2017 § 30
Työttömien ohjaaminen työllistämistoinenpiteisiin	Aktivointiaste, %	> 30	28,3 %
	Työttömyysaste, %	< 12	11,3 %
2. Talous			
Keskushallinnon toiminta järjestetään taloudellisesti	Toimintakate € / vuosi	< 2 330 697	2 469 015
Työmarkkinatukikustannusten aleneminen	Rahoitusosuus €/vuosi	< 730 000	872 525
3. Prosessit ja rakenteet			
Kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteiden määrittäminen	Kuntastrategian päivittäminen	12/2017	Strategia hyväksytty 2/2018
Innovatiivisuuden ja aloitteellisuuden kannustaminen	Kunnan palkitsemisjärjestelmän päivittäminen	12/2017	toteutuu strategian hyväksymisen jälkeen 2018
4. Henkilöstö			
Turvallinen ja viihtyisä ympäristö	Hallinto-osaston yhtenäiset toimintaohjeet kestävä kehityksen huomiointiin	12/2017	siirtyi vuodelle 2018

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	14	11
Määräaikaiset	2	4
Työllistetyt	-	11
Oppisopimussuhteiset	1	1
Yhteensä	17	27

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	2 203 430		2 203 430	1 926 611,65	-276 818,35
Toimintamenot	-4 534 127		-4 534 127	-4 395 626,16	-138 500,84
Toimintakate	-2 330 697		-2 330 697	-2 469 014,51	138 317,51
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-157		-157	-166,45	
Poistot				-397 444,20	397 444,20
Laskennalliset erät					
Netto	-2 330 697		-2 330 697	-2 866 458,71	535 761,71

5.1.2 Elinvoima (tehtävä 150)

Tilivelvolliset

- Kunnanjohtaja Jere Penttilä

Tulosyksiköt

- elinvoima

Toiminta-ajatus

Kontiolahden kunnan keskeisiä tehtäviä ovat elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäminen. Elinvoima ja hyvinvointi liittyvät tiiviisti toisiinsa. Elinvoiman edistäminen on laaja käsite ja sitä voidaan lähestyä monesta näkökulmasta. Elinvoimaa edistävät mm. vetovoimainen ympäristö, uudet asukkaat, mahdollisuus työhön ja toimeentuloon, koulutusmahdollisuudet, hyvät julkiset ja kaupalliset palvelut, sujuva arki ja yhteisöllisyys, kuntalaisten aktiivisuus ja osallistuminen päätöksentekoon sekä vahva kuntatalous.

Elinvoiman edistäminen nähdään tässä yhteydessä elinkeinojen kehittämisenä. Elinvoiman edistäminen on kunnan verotulopohjan kasvattamista ja uusien työtilaisuuksien luomista kuntalaisille. Uusien työpaikkojen luomista autetaan antamalla monipuolista yritysneuvontaa Josek Oy:n toimesta, järjestämällä ja tarvittaessa rakentamalla toimitiloja yrityksille sekä varaamalla riittävästi kunnallisteknikalla varustettuja yritystoiminnan alueita. Hankintojen avulla vahvistetaan paikallistaloutta.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunnan tytäryhtiö Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n toiminta laajeni vuonna 2017 merkittävästi. Yhtiö hallinnoi kaikkia kunnan omistuksessa olevia yritystilajoja. Kunnan omistamien toimitilojen ja Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n teollisuustilojen käyttöaste oli lähes 100.

Kontiorannan entisen varuskunta-alueen kehittämisen ensisijaisena tavoitteena on saada korvattua varuskunnan lakkauttamisen takia menetetyt työpaikat. Teollisuus- ja varikkoalueen rakennukset ovat myyty tai vuokrattu.

Alueelle suunnitellaan vapaa-ajankeskusta, joka tukeutuu olemassa oleviin vahvuuksiin: mm. ampumahiihtostadion, Jaamankangas, golf-kenttä, Höytiäinen, Joensuu, Koli. Alueen asemakaava sai lainvoiman kesällä 2017 ja alueelle on mahdollista rakentaa hotelli, sitä tukevat palvelut sekä noin 300 vapaa-ajan asuntoa.

Kunnan ja yrittäjien yhteisen elinvoimaryhmän tehtävänä on edistää kunnan ja yrittäjien välistä yhteistyötä, vieraila alueen yrityksissä ja ideoida elinkeinoelämän toimintaedellytyksien parantamista. Kontiolahden Yrittäjillä ja Josekillä on myös edustus ryhmässä. Ryhmän toiminta lisäsi kunnan ja yrittäjien yhteistyötä entisestään. Painopisteenä viime vuonna oli parantaa paikallisten yrittäjien mahdollisuutta osallistua julkisiin hankintoihin.

Elinvoima

Josek Oy:n palveluja käytti Kontiolahdessa vuoden aikana 100 asiakasta (edellisenä vuotena 125), joiden kanssa on ollut tapaamisia, yhteydenottoja ja taustatyötä yhteensä 263 (383) kappaletta.

Uusia yrityksiä perustettiin 48 kappaletta ja 23 lopetti toimintansa. Suurin osa

lopettaneista yrityksistä on toiminimiä, jotka ovat lopettaneet toimintansa. Uusien yritysten perustanta oli hieman heikompi kuin edellisinä vuosina.

Josekin tietojen mukaan teollisuustyöpaikkoja oli Joensuun seudulla 8865. Se on 129 enemmän kuin edellisenä vuotena. Kontiolahdella teollisten työpaikkojen määrä kasvoi 115, ollen noin 970.

Kunta irtisanoi loppuvuodesta 2017 palvelusopimuksen Josek Oy:n kanssa. Vuoden 2018 aikana neuvotellaan ja sovitaan uusi tehokas tapa järjestää ja tuottaa julkiset seudulliset elinkeinopalvelut.

Tytäryhtiö Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n toiminta ja merkitys kunnan toiminnassa kasvoi v. 2017. Yrityspalvelu Oy hallinnoi kaikkia kunnan omistamia yritystiloja. Yhtiön toimitusjohtaja toimii myös kunnanjohtajan apuna kunnan elinvoiman edistämiseksi. Yhteistyö yrittäjien kanssa onkin tiivistynyt ja monta merkittävää investointihanketta on vireillä.

Kunnan työllisyys- ja elinvoimapalvelut ja Yrityspalvelu Oy tekivät yhteistyökokeiluja tarjoamalla pre-leanauspalvelua neljän paikallisen yrityksen tuotannon organisointitarpeisiin työllistäen samalla ko. tehtäviin pitkäaikaistyöttömiä yritystoiminnan ja työkokeilujen kautta. Yritykset arvioivat kokeilujen aikaansaaneen tuotannon tehostumista ja organisoitumista, sekä innostumista yritystoiminnan kehittämiseen ja kasvuun. Kokeilutoimintaa laajennetaan markkinointi- ja viestintäpalvelujen tarjoamiseen. Asiantuntijapalvelua voidaan tarjota tukemaan esimerkiksi yritystoiminnan tervehdyttämistä, kasvua ja investointeja, tai tuotannon organisointia ja tehostamista. Palvelu räätälöidään aina yrityksen omia tarpeita vastaavaksi. Kokeiluja on tehty näkyväksi tiedotteiden, sähköpostin, yritysvisiitien ja -videoiden, sekä sosiaalisen median avulla.

Suurin Kontiolahdella toimiva yritys on osittain kunnan tiloissa toimiva Phillips Medisize Oy. Yhtiö on laajentanut vahvasti toimintaansa mm. entisissä Perloksen tiloissa Lehmonharjulla.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Yritysten neuvonta	Neuvontatapahtumien kokonaisuusmäärä/vuosi	400	263
Asiakkaiden neuvonta	Neuvottujen asiakkaiden määrä /vuosi	180	100
2. Talous			
Elinvoima- ja työllisyystoiminta järjestetään taloudellisesti	Toimintakate €/vuosi	< - 658 786 muutettu TA -708 786	Toteutui -603 056
3. Prosessit ja rakenteet			
Uusien yritysten hankkiminen	Yritysten lukumäärä / nettolisäys/vuosi	20	25
Uusien työpaikkojen saaminen	Työpaikkojen lukumäärä/vuosi	40	Teolliset työpaikat +115
4. Henkilöstö			
Turvallinen ja viihtyisä ympäristö	Yhtenäiset toimintaohjeet kestävän kehityksen huomioimiseen	12/2017	-

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	-	1
Määräaikaiset	-	-
Työllistetyt	2	-
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	2	1

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot				50,00	50,00
Toimintamenot	-658 786	-50 000	-708 786	-603 106,44	-105 679,56
Toimintakate	-658 786	-50 000	-708 786	-603 056,44	-105 729,56
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-44	-3	-48	-40,66	
Poistot					
Laskennalliset erät					
Netto	-658 786	-50 000	-708 786	-603 056,44	-105 729,56

5.1.3 Siun Sote (tehtävä 160)

Tulosyksiköt	Siun sote
Tilivelvolliset	Hallintojohtaja Sakari Kela
Toiminta-ajatus	Siun sote yhdistää sosiaali- ja terveyspalvelut uudella tavalla. Lähipalvelut ovat lähellä, erikoisemmat palvelut saadaan lähelle ennakkoluulottomilla ratkaisuilla.

Toimintaympäristö

Siun Sote

Siun sote – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä aloitti toimintansa 1.1.2017, jolloin yhdistettiin 14 kunnan sosiaali- ja terveyspalvelut sekä erikoissairaanhoidon ja kehitysvammaisten erityishuolto samaan organisaatioon. Siun sote tuottaa palveluja 170.000 asukkaalle. Työntekijöitä Siun soteen siirtyi yli 6.000 kuntien sote henkilöstöä.

Siun soten järjestämis- ja tuottamisvastuulla on sosiaali- ja terveyspalvelujen lisäksi ympäristöterveydenhuolto sekä pelastuslaitos. Siun soten toiminnan rahoittavat sen omistajakunnat. Rahoitus perustuu 95-prosenttisesti käyttöön ja 5-prosenttisesti asukasluvuun. Kunnan talousarviovuoden käytön mukainen osa perustuu kuluvan vuoden ennusteeseen (Siun Sote) ja kahden edellisen vuoden tilinpäätöksiin, joita painotetaan suhteellisesti seuraavasti; kuluva vuosi 50 %, edellinen 30 % ja sitä edellinen 20 %. Kunnan talousarviovuoden maksuosuus on lopullinen. Vuonna 2017 Kontiolahden Siun Soten alkuperäinen maksuosuus oli 35,2 milj € ja keväällä 2017 tehtiin kiinteistöjen vuokrantarkistus, jolloin maksuosuudeksi muodostui 35,5 milj €. Vuokrantarkistusten osalta maksuosuus kasvoi, mutta vastaavasti teknisen lautakunnan toimintatulot kasvoivat myös. Kunnan talouteen vuokrien tarkistuksella ei ollut kokonaisuutena vaikutusta. Vuoden 2017 maksuosuus toteutui suunnitellusti ja tasauksia ei tehty.

Pelastustoimen lakisäateisten palvelujen maksuosuudet määräytyvät puoliksi kunnan asukasluvun mukaan ja puoliksi käytön mukaan. Pelastustoimen maksuosuus vuonna 2017 oli noin 1,1 milj. ja toteutuivat suunnitellusti.

Terveysvalvonnan, hallinnon ja talteen otettujen eläinten osalta maksuosuudet määräytyvät asukasluvun perusteella. Eläinlääkintähuollon maksuosuudet perustuvat rahoitusmalliin, jossa maksuosuuksien laskennan perusteena käytetään eläinten lukumääriä kunnissa. Ympäristöterveydenhuollon toteutunut maksuosuus oli noin 0,2 milj €.

Palvelutuotannon maksuosuuksien lisäksi Siun Sotelle siirtyi vastuu eläkevaikutusmaksuista (eläkemenoperusteinen maksu ja varhemaksu). Eläkevaikutusmaksut maksetaan erillisenä osuutena sopimuksen mukaan. Kunnan talousarviossa soten eläkevakuutusmaksuista oli tehty varaus henkilöstökuluihin, mutta nämä on kirjattu tosiasiallisen luonteen mukaisesti palvelujen ostoihin, koska Siun Sote laskuttaa nämä kunnilta. Eläkevakuutusmaksujen osuus oli noin 0,6 milj € vuonna 2017.

Kokonaisuutena vuosi 2017 on ollut Siun Soten käynnistymisvuosi, mutta suuresta muutoksesta huolimatta toiminta on ollut taloudellista.

Lukkarila Kodit Oy

Kontiolahden kunta omistaa Lukkarila Kodit Oy:n 100%:sesti. Yhtiö vastaa yksin maahan muuttavien alaikäisten lasten hoidon ja hoivan järjestämisestä. Kunta osa yhtiöltä perheryhmäkotipalvelut ja hakee kustannusten korvaukset ELY-keskukselta. Kontiolahden kunta on tehnyt myös sopimukset maahanmuuttajanuorten jälkihuollosta sekä perhetyöstä.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Siun soten toiminnallisten tavoitteiden toteuman seuranta	Toiminnan ja talouden raportit kpl/vuosi	12	12
2. Talous			
Omistajaohjauksen tehokas toiminta	Maksuosuus €/vuosi	< 36 555 000 + 310 000 (TA 2)	-36 836 726 toteutui
Maksuosuuden toteuman seuranta	Toiminnan ja talouden raportit kpl/vuosi	12	12
3. Prosessit ja rakenteet			
Rajapintatoimintojen prosessien varmistaminen	Siun sote neuvottelukunnan kokoukset lukumäärä / vuosi	4	2
4. Henkilöstö			
Ei omaa henkilökuntaa			

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	1	-
Määräaikaiset	2	1
Työllistetyt	1	-
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	4	1

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	1 370 450	0	1 370 450	1 313 373,65	-57 076,35
Toimintamenot	-38 933 612	-310 000	-39 243 612	-38 847 245,22	-396 366,78
Toimintakate	-37 563 162	-310 000	-37 873 162	-37 533 871,57	-339 290,43
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-2 526	-21	-2 547	-2 530,43	
Poistot	-86 220	0	-86 220	-105 696,81	19 476,81
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0
Netto	-37 649 382	-310 000	-37 959 382	-37 639 568,38	-319 813,62

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ (TEHTÄVÄT 100 – 160)

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	3 573 880		3 573 880	3 240 035,30	-333 844,70
Toimintamenot	-44 126 525	-360 000	-44 486 525	-43 845 977,82	-640 547,18
Toimintakate	-40 552 645	-360 000	-40 912 645	-40 605 942,52	-306 702,48
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-2 727	-24	-2 751	-2 737,54	
Poistot	-86 220		-86 220	-503 141,01	416 921,01
Laskennalliset erät					
Netto	-40 638 865	-360 000	-40 998 865	-41 109 083,53	110 218,53

5.2 Sivistyslautakunta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 01.01. - 31.05.2017

pj. Satu Seppäläinen
vpj. Seppo Kukkonen
jäsenet:
Riitta Karkulehto
Aimo Kettunen
Minna Koskimies
Anu Laakkonen
Simo Lappalainen
Sanna Niiranen
Pasi Raassina
Markku Tukiainen
Nina Utriainen

Aulikki Sihvonen, khall edustaja

Sivistyslautakunta 01.06. - 31.12.2017

pj. Satu Seppäläinen
vpj. Seppo Kukkonen
jäsenet:
Kaisu Kantelinen
Hanna Koivula
Leila Matjuschi
Timo Martikainen
Piia Mikkonen
Sanna Niiranen
Samuli Simonen
Joonas Turunen
Marko Turunen

Matti Mäntynen, khall edustaja

Tilivelvolliset

- sivistysjohtaja Jyrki Rautiainen
- opetuspäällikkö Teemu Piirainen
- Kontiolahden koulun rehtori Auli Pulkki
- varhaiskasvatuksen päällikkö Tarja Tormulainen
- lukion vs. rehtori Jari Ikonen
- vapaa-aikapäällikkö Pekka Huovinen

5.2.1 Sivistystoimen hallinto (tehtävä 300)

Tulosityksiköt

- Kasvatus- ja koulutoimen hallinto 01.01.-31.05.2017
- Sivistystoimen hallinto 01.06. - 31.12.2017

Tilivelvollinen

- Sivistysjohtaja Jyrki Rautiainen

Toiminta-ajatus

Sivistystoimen yleisuunnittelu ja johtaminen sekä sivistyspalvelujen tuottamisen ja kehittämisen ohjaus. Yhteistyö kunnan sisällä, Joensuun seudulla ja muissa sidosryhmäverkostoissa.

Toimintaympäristö

Kesäkuun 2017 alussa tapahtuneen kuntaorganisaation muutoksen myötä vapaa-aikalautakunnan alaiset toiminnot siirtyivät kasvatus- ja koulutuslautakunnan kanssa osaksi sivistyslautakuntaa. Uuden sivistyslautakunnan palvelut muodostavat valtaosan kunnan kontiolahtelaisille tuottamista hyvinvointipalveluista. Hyvinvointi- ja osallisuusneuvottelukunta toimii myös lautakunnan alaisuudessa. Sivistyslautakunnan palveluissa korostuvat mahdollistavan kasvukunnan laadukkaat varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut sekä vapaa-aikatoimen palvelut liikuntaan, kulttuuriin ja nuorisolle.

Varhaiskasvatuksen palvelujen piirissä olevien lasten ja perheiden määrä kasvoi hieman (yhdeksän lasta), sillä lapsia oli varhaiskasvatuspalveluissa yhteensä 957 (kunnallinen ja yksityinen päivähoito, leikkikerhot ja vain esiopetuksessa olevat). Esiopetuspalveluissa oli syksyn tilastointipäivänä 20.9. toisena vuonna peräkkäin suuri ikäluokka, yhteensä 251 lasta. Perusopetuksen oppilasmäärä oli syksyn laskentapäivänä 2 031 ja oppilasmäärä nousi 47 oppilaalla (2,4 %). Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilasmäärä oli neljä ja se tippui edellisestä vuodesta 17 oppilaalla. Lukion opiskelijamäärä oli opetushallituksen tilaston mukaan 243 ja määrä laski yhdeksällä opiskelijalla edellisyksyyn verrattuna.

Vuoden alussa aloitti toimintansa uusi maakunnallinen sosiaali- ja terveystalve- luja tuottava kuntayhtymä, Siun sote. Maakunnallisena ratkaisuna sinne siirtyivät myös kunnan koulupsykologi- ja -kuraattoripalvelut. Uuden maakunnallisen organisaation toimintatavat ja palveluorganisaatio ovat ensimmäisenä toimintavuonna olleet kehitysvaiheessa.

Yksityisen lasten päivähoitopalveluja tarjoavan Touhula-ketjun uusi päiväkotikäynnistyä helmikuun alussa Kontiolahten kirkonkylällä. Elokuussa otettiin käyttöön kirkonkylällä uusi Karhunpesän päiväkotikäynnistyä jolloin myös monta vuotta kestäneistä Mäntytien päiväkodin tilapäisjärjestelyistä päästiin eroon. Yksityisen päivähoiton osuus kasvoi kunnassa noin 20 %:iin. Perhepäivähoidon osuus on ollut jatkuvasti vähenevä eläköitymisen ja uusien perhepäivähoitajien huonon saatavuuden takia.

Kahden alakoulun, Kontioniemen ja Onttolan, uuden oppimisympäristön suunnittelua on jatkettu tavoitteena moderni kyläkoulu, jossa on joustavasti muunneltavat sisätilat ja toimintaa laadukkaasti tukeva piha-alue lähiympäristöineen. Elokuussa 2018 käynnistävän Kontioniemen uuden alakoulun toimintamallista on tavoitteena saada esimerkkiä koko perusopetuksen kehittämiseen. Kirkonkylän koululla havaittuja sisäilmaongelmia korjattiin vuoden aikana ja korjaustyöt jatkuvat kiinteistössä edelleen.

Uusien opetus- ja kasvatussuunnitelmien mukaista toiminnallista kehittämis-työtä on tehty laajasti varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Tieto- ja viestintätekniikan käyttöä oppimisen apuvälineenä on kehitetty resursoinnilla opetushenkilökunnan osaamiseen ja myös laitehankinnoilla. Lasten ja nuorten liikunnan lisäämistä on mahdollistettu monin eri tavoin.

Joensuun seudun seitsemän kunnan yhteistyötä jatkettiin kasvatusta ja opetussektorilla perusopetuksen uuden opetussuunnitelman ja uuden varhaiskasvatussuunnitelman viemisessä käytäntöön, tietotekniikan opetusikäytön kehittämisessä ja opetushenkilökunnan täydennyskoulutuksessa.

Esi- ja perusopetuksen tilausajona ajettavien koulukuljetusten ostopalvelusopimus kilpailutettiin keväällä 2017. Uusi sopimuskausi alkoi 1.8.2017 ja on voimassa 31.7.2019 saakka. Liikennöitsijänä toimii Savo-Karjalan Linja Oy. Kuljetusoppilaita oli esi- ja perusopetuksessa syksyllä yhteensä 1 109, joista tilausajoissa kulki 636 ja reittiliikenteen linjoissa 473. Koulukuljetusten piirissä oli 48,6 % esi- ja peruskoululaisista.

Sivistysosaston hallinnon toimintakatteen toteuma oli 98,4 % ja tulos oli 7 000 arvioitua parempi. Toimintatulot ylittivät arvioitun 1 000 € ja toimintamenot alittuivat 6 000 € talousarvion luvuista.

Sivistyslautakunnan toiminnalliset tavoitteet saavutettiin valtaosin, joten toiminnallisesti vuosi oli onnistunut. Myös taloudellinen tulos oli positiivinen, sillä toimintakatteen toteuma oli 99,2 % ja toimintakate oli 241 000 € budjetoitua parempi. Toimintatulot olivat 45 000 € arviota suuremmat ja valtaosin se johtui ennakoitua suuremmista kotikuntakorvauksista (33 000 €). Toimintamenot olivat 196 000 € pienemmät kuin talousarviossa oli ennakoitu. Henkilöstömenot alittuivat arvioidusta 197 000 €. Varhaiskasvatuksen päivähoitomaksujen alenukset pienentävät jatkossa huomattavasti tulokertymää. Maksutulojen menetykset on luvattu kompensoida kunnille.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Palvelut ja niiden vaikuttavuus			
Laadukas kasvatus ja opetus	Opettajien virat täytetty Pätevän henkilöstön ja opettajien osuus, %	5/2017 >99	toteutunut toteutunut
Seutuopiston kurssitarjonta toteutuu taloussuunnitelman mukaisesti	Opetustunnit/v	6 100	5 616
2. Taloudelliset resurssit			
Palvelutarjonnan toteuttami- nen taloudellisesti	Toimintakate €/vuosi	< -473 993	-466 577
Talouden seuranta	Seurantaraporttien luku- määrä/kk	1	toteutunut
3. Prosessit ja rakenteet			
Tuntikehyksen jako tapahtuu oikea-aikaisesti	Koulujen tuntikehysehdo- tukset Alustava tuntikehys kou- luille Lopullinen tuntikehys kou- luille	15.3. mennessä 30.4. mennessä 20.8. mennessä	toteutunut toteutunut toteutunut
4. Uudistuminen ja henkilöstön työkyky			
Sairauspoissaolojen vähentä- minen ja poissaolokeskuste- lujen toteuttaminen työvire- mallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissa- olohälytyksiin	100	toteutunut

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	7	8
Määräaikaiset		1
Sijaiset		
Työllistetyt		
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	7	9

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot				1 157,79	1 157,79
Toimintamenot	-473 993		-473 993	-467 735,20	-6 257,80
Toimintakate	-473 993		-473 993	-466 577,41	-7 415,59
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-32		-32	-31,46	
Poistot					
Laskennalliset erät					
Netto	-473 993		-473 993	-466 577,41	-7 415,59

5.2.2 Aamu- ja iltapäivätoiminta (tehtävä 310)

Tulosyksiköt	- Aamu- ja iltapäivätoiminta
Tilivelvollinen	Opetuspäällikkö Teemu Piirainen
Toiminta-ajatus	Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea koulun ja kodin kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa, sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta. Toiminnan tulee tarjota lapselle monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan sekä mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.
Toimintaympäristö	Aamu- ja iltapäivätoiminta (APIP) on tarkoitettu ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä niille muiden vuosiluokkien oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja se sijoittuu vapaa-aikaan; koulupäivän päättymisen ja klo 17.15 väliin aikaan. Iltapäivätoiminnassa oppilaalle tarjotaan välipala. Iltapäivätoiminta on järjestetty ostopalveluna Kontiolahden 4H-yhdistykseltä lukuun ottamatta Lehmon koulun aamukerhoa sekä Lehmon koulun erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden iltapäivätoimintaa, jotka kunta on järjestänyt itse. Ostopalvelusopimus kilpailutettiin keväällä 2017 Joensuun seudun hankintatoimen kanssa yhteistyössä. Tarjouskilpailun voitti 4H-yhdistys, joka jatkaa iltapäivätoiminnan järjestäjänä uuden sopimuskauden ajan. Sopimushinta nousi 14.8.2017 alkaen 1,90 €/opp/pv. Sopimuskausi on voimassa ajalla 14.8.2017 - 29.5.2020. Sopimukseen sisältyy mahdollisuus optiovuosien käyttöön (1 + 1). Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi 26.4.2017 § 41 aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman lukuvuodelle 2017 - 2018. Palvelumaksut säilyvät toimintasuunnitelmassa ennallaan. Toimintaa järjestettiin Ahokkalan, Varparannan, Kirkonkylän, Kylmäojan, Lehmon, Onttolan ja Kulhon kouluilla. Ahokkalan ja Jakokosken koulujen iltapäivätoiminta järjestettiin yhteisenä kerhona Ahokkalan koululla kevätlukukaudella 2017. Syyslukukaudella Ahokkalassa ja Jakokoskella järjestettiin omat iltapäiväkerhot, koska minimiryhmäkoko täyttyi molemmilla kouluilla. Toimintaan osallistuvien oppilaiden määrä vaihtelee kuukausittain. Iltapäiväkerhotoiminnassa oli mukana keskimäärin 194 oppilasta kuukaudessa ja heistä 174 oppilasta osallistui 4H-yhdistykseltä ostettuun palveluun. Oppilasmäärä vaihteli iltapäivätoiminnassa kuukausittain välillä 154 - 226. Ostopalveluina toteutetuissa 4H-yhdistyksen kerhoissa oppilasmäärä vaihteli kuukausittain välillä 136 - 202. Syyslukukaudella 2017 iltapäiväkerhotoiminnassa oli ennätysmäärä osallistujia, sillä palvelussa oli keskimäärin 219 oppilasta kuukaudessa. Omana toimintana järjestettävän Kuukkeli-kerhon ohjaajaresurssia kasvatettiin palvelujen käyttäjien tuen tarpeen edellyttämänä. Opetushallituksen järjestämää iltapäivätoiminnan valtakunnallista palautekyselyä ei toistaiseksi järjestetä. Kontiolahdella toteutettiin tästä syystä oman laadunhallintajärjestelmän mukainen palautekysely, joka suunnattiin APIP-toiminnassa mukana olevien lasten huoltajille. Palautekysely järjestettiin keväällä 2017 osana Kontiolahden kunnan perusopetuksen palautejärjestelmää. Kohde-ryhmänä olivat oppilaiden huoltajat. Kysely lähetettiin sähköisesti kaikille niille

huoltajille, joiden lapsi oli osallistunut lukuvuoden 2016 - 2017 aikana toimintaan. Vastauksia saatiin kaikkiaan 87 kappaletta. Väittämiä arvioitiin viisiportaisesti, mukana oli myös 0-kohta, jos vastaaja ei pystynyt vastaamaan väittämään. Huoltajat antoivat järjestetyille toiminnalle hyvät arviot. Kaikkien kysymysten keskiarvo oli 4,36 ja kouluarvosanaksi muodostui 8,91 = 9-.

APIP-toiminnan koordinaattoreiden Pohjois-Karjalan alueen verkostoyhteistyö on jatkunut kuntien omana toimintana. Verkostoyhteistyönä järjestettiin koulunkäynninohjaajille ja kerho-ohjaajille syksyllä 2017 täydennyskoulutuspäivä Joensuussa. Kontiolahden kunnasta osallistui iltapäiväkerhonohjaajia sekä koulunkäynninohjaajia tähän päivään.

Talousarvion toteutuma oli kokonaisuudessaan 103,3 %. Talousarvion toteutuman ylitys on 12 000 €. Syynä talousarvion ylitykseen ovat henkilöstökulut sekä palvelujen käyttäjien määrän voimakas kasvu. Omana toimintana järjestettävän Kuukkeli-kerhon ohjaajaresurssin tarve on lisääntynyt talousarviovuoden aikana. Palvelujen käyttäjät tarvitsevat ryhmässä entistä enemmän tukitoimia, joka on aiheuttanut henkilöstökulujen kasvua. Toisena tekijänä talousarvion ylitykseen on ollut palvelujen käyttäjien määrän voimakas kasvu sekä ostopalvelusopimuksen päiväkohtaisen hinnan nousu uuden sopimuskauden käynnistyessä. Vastaavasti lisääntynyt käyttäjämäärä on nostanut toiminnasta perittävien tulojen määrää ja tulotavoite on ylittynyt 3 000 €. Edelliseen toimintavuoteen verrattuna palvelujen käyttäjämäärä lisääntyi, uusi ryhmä perustettiin Jakkosken koululle, ostopalvelusopimuksen kustannukset kasvoivat uuden sopimuskauden myötä ja palvelujen käyttäjien tuen tarve lisääntyi aiheuttaen henkilöstökulujen kasvua. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin vuonna 2017.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Kaikki halukkaat pääsevät mukaan toimintaan, mikäli ryhmä syntyy, palvelujen käyttöaste	Toiminnan piiriin otettujen oppilaiden lukumäärä	>175	219 (4H 195, Kuukkelin 24)
Laadukas aamu- ja iltapäivätoiminta	Oppilasmäärä/ryhmä	min 10	21,9 opp./ryhmä
Asiakkaat ovat tyytyväisiä aamu- ja iltapäivätoimintaan	Asiakastyytyväisyyskysely, asteikko 1-5	>4,0	4,36 (vastausten ka)
2. Talous			
Toimintamaksutulojen seuranta	Päätösten tarkistaminen	6/2017, 12/2017	toteutunut
Tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet toteutuvat	Verojen ja vakuutusmaksun tarkistus	9/2017	toteutunut
3. Prosessit ja rakenteet			
Toimintasuunnitelman hyväksyminen	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan hyväksymispäätös	5/2017	toteutunut
4. Henkilöstö			
Palvelu hankittu ostopalveluna 4H-yhdistykseltä. Kunnan omat kerhonohjaajat ks. tehtävä 320			

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Alkup TA 2017	TA-muutos	Muutettu TA17	Toteuma 17	poikkeama
Suoritemäärä					
- Iltapäivätoimintaan osallistuvat oppilaat	175		175	194	19
Tehokkuus/taloudellisuus					
-nettomenot/opp.	-1969		-1969	-1836	133

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	12 100		12 100	15 500,00	3 400,00
Toimintamenot	-356 752		-356 752	-371 655,97	14 903,97
Toimintakate	-344 652		-344 652	-356 155,97	11 503,97
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-23		-23	-24,01	
Poistot					
Laskennalliset erät					
Netto	-344 652		-344 652	-356 155,97	11 503,97

5.2.3 Perusopetus 1-6 luokat (tehtävä 320)

Tulosyksiköt	- Perusopetus 1.-6. lk (Ahokkala, Jakokoski, Kirkonkylä, Kulho, Kylmäoja, Lehmo, Onttola, Selkie, Varparanta, koulujen yhteiset menot)
Tilivelvollinen	Opetuspäällikkö Teemu Piirainen
Toiminta-ajatus	Kontiolahden koulutoimessa annetaan korkeatasoista ja tasa-arvoista, yksilölliset tarpeet huomioivaa kasvatusta ja opetusta. Toiminta järjestetään laadukkaissa ja kehittyvissä oppimisympäristöissä, yhteistyössä kotien ja sidosryhmien kanssa.
Toimintaympäristö	Koulujen toiminta on järjestetty uuden opetussuunnitelman mukaisesti koko taloussuunnitelmavuoden ajan. Opetussuunnitelmauudistus otettiin käyttöön edellisen vuoden puolella, 1.8.2016. Opetussuunnitelma painottaa koulupäivän toiminnallisuutta, oppilaiden osallisuutta sekä positiivisen kasvatuksen ja opetuksen näkökulmaa. Kontioniemen uuden koulun rakentaminen alkoi elokuussa 2017. Koulurakennus valmistuu käyttöön elokuussa 2018. Onttolan koulun suunnittelutyö käynnistyi kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti uudisrakennusvaihtoehdon pohjalta vuoden 2017 aikana. Onttolan uusi koulurakennus valmistuu elokuussa 2019. Joensuun seudun yhteisen opetussuunnitelmakoordinaattorin tehtävää jatkettiin lukuvuodelle 2017 - 2018. Hänen tehtävänä on ollut edesauttaa opetussuunnitelman jalkauttamista koulujen toimintaan käytännössä. Lisäksi opetussuunnitelmakoordinaattori on järjestänyt seudullista täydennyskoulutusta sekä valmistellut Opetushallituksen edellyttämien tarkennusten päivytystä seudulliseen opetussuunnitelmaan. Opetushallitus ohjeisti opetussuunnitelman tarkennukset toteutettavaksi valinnaisaineiden järjestämisen sekä arvioinnin osalta määräyksellään toukokuussa 2017. Sivistyslautakunta hyväksyi seudullisen opetussuunnitelman tarkennukset toteutettaviksi Kontiolahden kunnassa osana perusopetuksen opetussuunnitelmaa marraskuussa 2017. Muutokset astuvat voimaan uuden lukuvuoden alkaessa 1.8.2018. Kunnan laajan kouluverkon yksiköissä valinnaisaineiden opetus on nähty erinomaisena mahdollisuutena käyttää yksiköiden omaleimaisuutta, henkilökunnan osaamista, ympäristöä ja yhteistyöverkostoja tukena opetuksen toteuttamisessa. Arvioinnin periaatteiden mukaisesti oppilasarviointi on kohdistettu uudessa opetussuunnitelmassa tavoitteisiin ja oppiainekohtaisiin kriteereihin. Lukuvuositolistus annetaan oppilaalle keväällä, väliarvioinnin korvaavat oppimiskeskustelut pidetään vuosiluokilla 1 - 6. Oppimiskeskusteluihin osallistuvat opettaja, oppilas ja huoltaja. Arvioinnin dokumentoinnin yhteisistä käytänteistä on sovittu. Perusopetuksen alakoulut ovat vuoden aikana osallistuneet moniin arviointitiedonkeräyksiin. Kouluilta on kerätty arviointitietoa mm. Karvin toteuttamien opetussuunnitelmaan liittyvien arviointikyselyiden, MOVE!-mittausten, Digiajan peruskoulu-hankkeen tieto- ja viestintätekniikan (tvt) -kyselyiden, kouluterveyskyselyiden sekä eri hankkeisiin liittyvien yksilöityjen kyselyiden kautta. Oppilaskuntatoiminta on ollut aktiivista läpi vuoden. Oppilaskunnat ovat olleet mukana myös koulun kehittämistyössä ja kerhotoiminnan järjestämisessä. Oppilaiden osallisuus on huomioitu myös uusien koulurakennusten suunnittelun

yhteydessä. Kunnassa järjestettiin keväällä 2017 perusopetuksen laadun kehittämisuunnitelman mukaisesti oppilaskysely. Huoltajakysely ja oppilaskysely järjestetään vuorovuosin.

Yhteistyö huoltajien kanssa on ollut aktiivista. Vanhempainyhdistykset ja -toimikunnat ovat toiminnassa jokaisella koululla. Vanhempainyhdistysten toimintaa tuettiin taloudellisesti vuosittain haettavilla avustuksilla.

Kiusaamisen vastaisen toimintaohjelman (KiVa) mukainen työ on jatkunut kaikissa kouluissa. Kiusaamisen määrä kouluissa on pienempi kuin valtakunnan keskiarvo. Kaikilla kouluilla on käytössä järjestelmällinen toimintamalli, jolla puututaan havaittuihin kiusaamistapauksiin ja ennaltaehkäistään kiusaamista. Kontiolahden kunnan perusopetuksessa on käytössä KiVa-toimintaohjelman maksullinen palvelu, jonka avulla kunnassa säilyy selkeä, dokumentoitava ja seurannan mahdollistava malli koulukiusaamisen vastaisessa työssä.

Kontiolahden kunnan perusopetuksen kaikki alakoulut ovat toteuttaneet ProKoulu-toimintamallia vuoden aikana. Hanketyöskentely on päättynyt, mutta koulut jatkavat toimintaohjelman toteuttamista. ProKoulu-toiminnan toimintaohjeiden opettamisen myötä vahvistetaan henkilöstön kasvatusosaamisen kehittymistä. Kehittämistyön tavoitteena on ollut luoda pysyvä muutos koulun toimintakulttuurissa: oppilaiden kasvua ja käyttäytymistä tuetaan opettamisen ja positiivisen tuen avulla. Toimintamalli antaa myös työvälineitä käyttäytymisen pulmien ratkaisemiseen ja ei-toivottuun käyttäytymiseen puuttumiseen. Toiminnan koordinoinnista ja ohjauksesta vastaa kunnan oma henkilöstö. Yhteistyötä tehdään edelleen Niilo Mäki -instituutin sekä Itä-Suomen yliopiston henkilökunnan kanssa. Perusopetuksen alakoulujen lisäksi tavoitteena on ollut laajentaa toimintamallia esiopetukseen sekä yläkouluun. Esiopetuksen sekä yläkoulun henkilöstö on ollut mukana yhteisissä koulutuksissa vuoden aikana.

Alakoulut ovat olleet mukana aluehallintoviraston tukemassa ”Liikkuva koulu -hankkeessa” usean vuoden ajan. Lisärahoituksella on kehitetty koulujen toimintakulttuuria, välituntiliikuntaa ja koulupäivän liikunnallistamista hallitusohjelman sekä uudistuneen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Hankeavustein työskentely loppui kevätlukukauden 2017 päättyessä alakoulujen osalta, yläkoulu jatkaa vielä erityisavustuksen tukemana hankkeessa mukana. Liikkuva koulu -toimintamalli on jo vakiintunut osa koulujen arkityötä ja sitä on jatkettu hankerahoituksen päätyttyäkin. Kaikki alakoulut ovat rekisteröityneet ”Liikkuviksi kouluiksi” ja sitoutuneet toiminnan jatkamiseen. Koulujen liikunnallista toimintaa on tuettu erityisavustuksen päätyttyä mm. yhteisillä välinehankinnoilla.

Alakoulujen kerhotoiminta on ollut vilkasta ja monipuolista Opetushallituksen hankeavustuksen ansiosta. Vuonna 2017 kerhotoimintaa pystyttiin edelleen järjestämään monipuolisesti jokaisella alakoululla. Jatkorahoitusta saatiin vuodelle 2018 yhteensä 25 000 euroa, jolla toimintaa jatketaan. Käytettävää kerhoresurssia lisää hanketyöskentelyssä edellytetty kunnan omarahoitusosuus. Kerhotoiminnan järjestämisessä on tehty yhteistyötä alueen liikuntaseurojen ja yhdistysten kanssa.

Hallitusohjelman mukaisesti vuonna 2016 oli haettavana indikaattorien mukaan (työttömyys, koulutustaso, vieraskielisyys) myönnettävää avustusta esi- ja perusopetuksen toimintaan, jolla tuetaan tasa-arvoisten oppimisedellytysten toteuttamista kouluissa, erityisopetuksen laadun kehittämistä ja tukitoimien toteuttamista. Tätä avustusta saatiin kriteerit täyttäviin kouluihin käyttöön. Jatkorahoitus myönnettiin hakemuksen pohjalta lukuvuoden 2017 - 2018 toimintaa

varten. Hankesuunnitelman mukainen toiminta on kouluilla sekä esiopetuksen yksiköissä käynnissä.

Perusopetuksen alakouluilla on systemaattisesti viety opetuksen digitalisaatiota eteenpäin. Laitekantaa lisättiin jälleen vuoden 2017 aikana yhteisillä hankinnoilla. Näiden lisäksi yksiköt ovat tehneet laitehankintoja omin varoin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi viimeisessä kokouksessaan toukokuussa 2017 seudullisesti luodun tvt-opetusikäytön suunnitelman noudatettavaksi kunnan perusopetuksessa. Tvt-suunnitelmassa on asetettu laitekannan tavoitetaso kouluissa. Kontiolahdella Opetushallituksen määrittelemä laitemäärän vähimmäissuositus on saavutettu vuosia sitten. Seudullisen tv-t-suunnitelman tiukka tavoitetaso toteutuu suunnitelmallisten hankintojen myötä lähitulevaisuudessa.

Kunta oli mukana "Koko Suomi koodaa" -hankkeessa, joka päättyi vuoden 2017 lopussa. Kontiolahden kunta on päässyt mukaan uuteen tv-t-pedagogiikan kehittämiseen tähtäävään "Visiot"-hankkeeseen, joka jatkaa verkostoyhteistyötä "Koko Suomi koodaa" -hankkeen verkostotoimijoiden kanssa. Innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittämishanke "Make it now!"-hanke aloitti myös toimintansa verkostoyhteistyön kautta vuonna 2017. Hankkeelle on myönnetty erityisavustusta aina vuodelle 2019 saakka. Tvt-hankkeissa tehdään yhteistyötä Joensuun seudun mediakeskuksen toimijoiden kanssa.

Opetuksen järjestäjä haki hallitusohjelman "Uusi peruskoulu"-hankkeen rahoitusta digitutor-opettajien koulutukseen ja toimintaan. Hankeavustusta saatiin ja toiminta käynnistettiin kevätlukukaudella 2017. Seudullisesti järjestetty tutor-opettajien koulutushanke on jo päätynyt. Tutor-opettajien toiminta on käynnissä kaikissa yksiköissä ja tätä toimintaa jatketaan vuodelle 2018 jatkorahoituksen avulla. Tutor-toiminnalla jalkautetaan seudullista tv-t-suunnitelmaa yksiköihin ja mahdollistetaan työnteon ohjeista tv-t-pedagogiikan kehittämistyöhön. Tutor-toiminnan olennaisena osana on henkilökunnan tv-t-taitojen kehittäminen. eValmiustasojen määrittämisen kautta luodaan selkeä tavoitetaso, johon pyritään ohjauksen, tutoroinnin sekä täydennyskoulutuksen avustamana.

Toimintatulot ylittyivät ennakoitua kotikuntalaskutuksen ja myönteisten hankeavustuspäätösten johdosta 49 000 €. Toimintamenot olivat 84 000 € budjetoitua pienemmät. Menot alittuivat budjetoidusta henkilöstökustannuksissa 67 000 €. Menokohtien muut alitukset jakautuivat palvelujen ostojen sisällä pienempinä kokonaisuuksina sairaalaopetuksen, yhteistoimintaosuuksien, asian tuntijapalveluiden sekä opetus- ja koulutuspalveluiden kesken. Tvt-laitteistojen leasing-vuokrissa toteutuma jäi alle budjetin. Koulujen käyttöön hankitun materiaalin, tarvikkeiden ja kaluston osalta määräraha hieman ylittyi tilikohtaisesti, koska uuden opetussuunnitelman käyttöönotto on vaatinut vahvaa panostusta myös käytettävien materiaalien ja välineiden ajantasaisena pitämiseen. Talousarvion toteuma oli 98,7 % ja toimintakate oli 133 000 € ennakoitua parempi.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Turvallinen ja terveellinen oppimisympäristö	Turvallisuussuunnitelma päivitetty ja harjoitus pidetty	12/2017	toteutunut
Oppilaiden hyvinvointi	Hyvinvointiprofiili 5. luokilla	vähintään kansallinen taso 8/2017	viisi koulua yli kansallisen tason, neljä koulua osa arviointikohteista alle tavoitteen
Kiusaamisen väheneminen ja KiVa-kouluohjelman toteuttaminen	Kiusaamisen määrä valtakunnallisessa KiVa-ky-selyssä	< valtakunnan verrokkiarvo 8/2017	toteutunut
2. Talous			
Opetuksen järjestäminen taloudellisesti	Toimintakate €/vuosi	< -9 992 879	-9 832 876
3. Prosessit ja rakenteet			
Joustavat, pedagogisesti perustellut opetusryhmät	Keskimääräinen yleisopetusryhmäkoko	< 21	20,6
Huoltaja-/oppilaspalautekysely	Asteikko 1 - 5	>4 (ka)	4,4
4. Henkilöstö			
Ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen	Opettajien täydennyskoulutuspäivät keskimäärin/vuosi	>4	6,4
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	toteutunut

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Alkup TA 2017	TA-muutos	Muutettu TA17	Toteuma 17	poikkeama
Suoritemäärä					
-oppilasmäärä 1 - 6 luokat	1365		1365	1376	11
Tehokkuus/taloudellisuus					
-nettomenot/oppilas	-7321		-7301	-7146	155

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	109	106
Määräaikaiset	17	30
Sijaiset	5	6
Työllistetyt		1
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	131	143

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	183 980	61 940	245 920	294 755,45	48 835,45
Toimintamenot	-10 176 859	-34 940	-10 211 799	-10 127 631,32	-84 167,68
Toimintakate	-9 992 879	27 000	-9 965 879	-9 832 875,87	-133 003,13
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-672	2	-670	-662,91	
Poistot					
Laskennalliset erät					
Netto	-9 992 879	27 000	-9 965 879	-9 832 875,87	-133 003,13

5.2.4 Perusopetus 7-9 luokat (tehtävä 330)

Tulosyksiköt	- Kontiolahden koulu (perusopetus 7 - 9, osa-aikainen erityisopetus, luokkamuotoinen erityisopetus, joustava perusopetus, maahanmuuttajien valmistava opetus ja maahanmuuttajien jatko-opetus)
Tilivelvollinen	- Rehtori Auli Pulkki
Toiminta-ajatus	Kontiolahden koulu tarjoaa turvallisen, laadukkaan ja tasa-arvoisen oppimisympäristön, jossa opitaan jatko-opinnoissa tarvittavat tiedot ja taidot. Jokaisella oppilaalla on oikeus hyvään opetukseen ja onnistumiseen koulutyössä. Koulun toimintakulttuuri tukee hyvinvointia ja kannustaa osallisuuteen.
Toimintaympäristö	Toiminta Kontiolahden koulussa sujui taloussuunnitelmassa asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti.

Uuden opetussuunnitelman mukaisen opetuksen, toimintakulttuurin ja oppimisympäristöjen edistäminen olivat kauden päätavoitteet. Tavoitteeksi asetettu jatko-opintokelpoisuuden saavuttaminen toteutui kaikkien oppilaiden osalta ja kaikki perusopetuksen keväällä 2017 päättäneet saivat koulutuspaikan.

Koulun toimintaa johtavat rehtorit ja heillä on suunnitteluryhmä apunaan. Opetushenkilöstö toimii tiimeissä: kehittämissuunnitelmat muokkaavat ja kehittävät koulun toimintakulttuuria suunnitteluryhmän asettamien tavoitteiden mukaisesti, toimintaryhmät organisoivat ja toteuttavat koulun yhteistä toimintaa ja pedagogisissa ryhmissä työstetään ajankohtaisia pedagogisia aiheita. Tiimit saavuttivat lukuvuoden 2016 - 2017 toimintatavoitteensa ja jatkavat työtään kuluvan lukuvuoden toimintasuunnitelmien mukaisesti.

Kehittämistyössä edettiin pienin kokeiluoin, esimerkkeinä koulun oppilashuollon ja sosiaalitoimen kanssa yhteistyössä kehitetty oppilaiden poissaolojen 30-60-90-tunnin seurantamallin kehittäminen ja SPR:n kanssa yhteistyössä toteutettu hätäensiapukoulutus 8. luokan oppilaille. Henkilöstö osallistui runsaasti uuden opetussuunnitelman käyttöönottoa ja toteuttamista tukeviin koulutuksiin. Uusia arviointikäytänteitä otettiin käyttöön koko koulussa yhteisesti ja myös oppiaineittain. Yhteisopettajuutta kokeiltiin muutamassa oppiaineessa. Yrittäjyyskasvatuksen vuosikello päivitettiin. Uusien pedagogisten toimintamallien (kuten luottamuksen kehä -malli) käyttö mahdollistui mm. sen myötä, että aula- ja käytävätiloja kalustettiin oppimistiloiksi.

Yhteisöllisyyden kehittämiseksi ja työrauhan ylläpitämiseksi tehdyt toimet onnistuivat: syksyllä tehdyn Koulun hyvinvointiprofiili -kyselyn mukaan oppilaat pitävät koulun sosiaalisia suhteita sekä itsensä toteuttamisen mahdollisuuksia parempana kuin suomalaiset oppilaat keskimäärin. Koulukiusaamisen tilannetta koulussa seurataan valtakunnallisella KiVa-kyselyllä. Kiusaamisen määrää kuvaava prosenttiluku on laskenut vuosittain ja se on valtakunnallista keskiarvoa huomattavasti pienempi. Nettikiusaamisen ja häirinnän kokemukset vastaavat valtakunnallisia keskiarvoja. Kontiolahden koulussa kiusaamista ehkäistiin koulun kasvatuksen, ohjauksen ja oppilashuollon keinoin, kodin ja koulun yhteistyöllä (mm. 7. luokkalaisten oppimiskeskustelut) sekä KiVa-koulu ohjelman toteuttamisen ja aktiivisten tukioppilastoiminnan avulla. Esiin tulleet yksittäiset kiusaamistapaukset on käsitelty yhteistyössä koulun henkilöstön, huoltajien ja oppilaiden kanssa.

Oppimisen ja kasvamisen tuki toteutui suunnitellusti yhteistyössä oppilaiden, huoltajien sekä opetus-, ohjaus- ja oppilashuollon henkilöstön kanssa. Erityisen tuen piirissä olevia oppilaita siirtyi yläkouluun poikkeuksellisen paljon ja heidän opetuksensa järjestämiseksi perustettiin syksyllä kaksi pienryhmää 7. luokalle. Yläkouluikäisten maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetus järjestettiin keväällä 2017 kolmessa ryhmässä ja syksyllä yhdessä ryhmässä. Maahanmuuttajataustaiset oppilaat integroidaan yleisopetuksen ryhmiin osa-aikaisesti mahdollisimman pian kouluun tulon jälkeen.

Itsenäisyyden juhlavuosi näkyi koulun toiminnassa pitkin vuotta erilaisin pienimuotoisin tapahtumin, joita järjestivät mm. oppilaskunta ja kulttuuritoimi. Juhlinta huipentui itsenäisyysjuhlaan, joka rakennettiin Karhunpesän esiopetuksen, Kirkonkylän esiopetuksen ja koulun, lukion ja yläkoulun kanssa yhteistyössä. Onnistuneeseen juhlaan osallistui noin 1 400 oppilasta.

Koulukeskuksen luokkien tieto- ja viestintätekniikan (tv) varustelu on ajantasainen. Oppilaskäyttöön on hankittu lisää sekä pc-koneita, että mobiililaitteita. Oppilaslaitteita oli käytössä keväällä yksi laite kahta oppilasta kohti ja syksyllä tilanne on parantunut edelleen. Henkilöstön tv-osaamisen kehittymistä on tuettu sekä laitehankinnoin (käytössä henkilökohtainen mobiililaitte) että täydennyskoulutuksen ja henkilökohtaisen ohjauksen keinoin. Hankerahoituksen myötä kouluun saadut digitutorit ovat käyttäneet 10 tunnin viikkoresurssin opettajien tv-taitojen kehittämistoimiin sekä erityisesti 7. luokkalaisten sähköisten oppimisympäristöjen käyttöönoton varmistamiseen.

Kontiolahden koulu jatkaa Liikkuva Koulu -hankkeessa, jonka avustuksella koululle saatiin hankittua syksyllä koulupyörät, joita hyödynnetään liikunnanopetuksessa sekä muissa oppiaineissa liikkumisessa lähiympäristöön. Oppilaille tarjottiin mahdollisuuksia osallistua vertaisohjaajien ohjaamaan välituntiliikuntaan ja erilaisiin tempauksiin. Koulun joukkueet osallistuivat aktiivisesti eri lajien kilpailutoimintaan.

Koulun kerhotoiminta toteutui suunnitellusti hanke- ja omarahoituksella. Keväällä toteutettu, kuudesti esitetty koulumusikaali syntyi kerhotoiminnan ja valinnaisopetuksen yhteistyönä. Sen toteuttamiseen osallistui noin 80 oppilasta ja kymmenkunta opettajaa. Musikaalia saatiin ohjaamaan koulun ulkopuolelta nuorisoteatterin ammattilainen kulttuuritoimen avustuksella.

Kansainvälisyyskasvatusta toteutettiin monella tavoin sekä opetuksessa että vierailujen yhteydessä. Saksan Osnabruckin Ratsgymnasiumin kanssa jatkettiin oppilas- ja opettajavaihtoa ja kumpaankin suuntaan kävi vierailmassa noin 15 hengen ryhmä viikon ajan. Yhteistyötä Petroskoin suomalais-ugrilaisen koulun kanssa jatkettiin. Oppilas- ja opettajaryhmät vierailivat vastavuoroisesti: petroskoilaiset Kontiolahtella keväällä ja syyskuussa kontiolahtelaiset Petroskoissa. Yläkoulun toimintakatteen toteuma oli 100,3 % ja ylitystä oli 18 000 €. Toimintatulot ylittyivät arvioidusta 37 000 € ennakoitua suurempien kotikuntakorvausten (18 000 €) ja avustusten (16 000 €) vuoksi. Toimintamenot ylittyivät budjetoidusta 55 000 €. Opetussuunnitelmauudistuksen vuoksi oppimateriaalia hankittiin 23 000 € budjetoitua enemmän. Palvelujen ostot ylittyivät 62 000 € budjetoidusta. Ylitys koostui ennakoitua suuremmista sairaalakoulumenoista (21 000 €), kotikuntakorvauksista (27 000 €) ja kunnan sisäisistä asiantuntijapalveluista (18 000 €).

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Palvelut ja niiden vaikuttavuus			
Oppilaiden hyvinvointi	Hyvinvointiprofiili 7. luokilla	vähintään kansallinen taso	toteutunut
Hyvät oppimistulokset	Valtakunnallisten ja kansainvälisten arviointien tulokset	vähintään valtakunnallinen keskiarvo	9Ik MA toteutunut (KL9.6p/Suomi 9.5) 9Ik RU toteutunut (KL 52,5p/Suomi 50,0p)
Kiusaamisen vähentäminen ja KiVa-kouluohjelman toteuttaminen	Kiusaamisen määrä valtakunnallisessa KiVa-kyselyssä	< valtakunnallisen KiVa-kyselyn keskiarvo 8/2017	toteutunut
2. Taloudelliset resurssit			
Opetuksen järjestäminen taloudellisesti	Toimintakate €/vuosi	< -6 306 975	-6 424 844
3. Prosessit ja rakenteet			
Joustavat, pedagogisesti perustellut opetusryhmät	Keskimääräinen yleisopetusryhmäkoko	< 21	ka 20,2
Tuen kolmiportaisuuden toteuttaminen	Eriyisen tuen piirissä olevien oppilaiden määrä	< vuoden 2016 taso	ei toteutunut
Huoltaja-/oppilaspalautekysely	Asteikko 1 - 5	> 3,9 (ka)	oppilaskysely ka 4,0
4. Uudistuminen ja henkilöstön työkyky			
Ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen	Opettajien täydennyskoulutuspäivät keskimäärin/vuosi	> 4 pv	4,5
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviiremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	toteutunut

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Alkup TA 2017	TA-muutos	Muu- tettu TA17	Toteuma 17	poikkeama
Suoritemäärä					
-oppilasmäärä	654		654	649	-5
Tehokkuus/taloudellisuus					
-nettomenot/oppilas	-9644		-9797	-9900	-103

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	69	68
Määräaikaiset	10	10
Sijaiset	7	6
Työllistetyt		
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	86	84

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	106 610	59 150	165 760	202 850,13	37 090,13
Toimintamenot	-6 413 585	-159 150	-6 572 735	-6 627 693,86	54 958,86
Toimintakate	-6 306 975	-100 000	-6 406 975	-6 424 843,73	17 868,73
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-424	-7	-431	-433,15	
Poistot	-26 770		-26 770	-25 670,84	-1 099,16
Laskennalliset erät					
Netto	-6 333 745	-100 000	-6 433 745	-6 450 514,57	16 769,57

5.2.5 Varhaiskasvatuspalvelut (tehtävä 360)

Tulosyksiköt

- päiväkodit
- perhepäivähoito
- muu varhaiskasvatus: kotihoidon tuki, yksityinen varhaiskasvatus, avoin varhaiskasvatus
- esiopetus
- varhaiskasvatuksen erityinen tuki

Tilivelvollinen

- Varhaiskasvatuksen päällikkö Tarja Tormulainen

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuvat varhaislapsuuden pedagogiikka ja lasten ja vanhempien osallisuus. Tavoitteena on hyvinvoiva lapsi.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kontiolahdessa oli vuoden 2017 lopussa 1 443 alle kouluikäistä lasta. Syntyvyys on kahden viimeisen vuoden aikana pienentynyt aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki tuli voimaan 1.3. alkaen. Lain myötä maksujen perusteena olevia tuloeroja korotettiin siten, että perheiden maksut alenivat ja samalla varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot pienenivät jääden 58 900 euroa alle arvon.

Yksityisiin varhaiskasvatuspalveluihin myönnettävän palvelusetelin käyttö on lisääntynyt merkittävästi. Helmikuussa kirkonkylällä avautui Touhula-ketjun 4-ryhmäinen päiväkotia ja sen lisäksi kunnan alueella toimii neljä muuta yksityistä päiväkotia. Palveluseteliä käytetään myös Joensuussa toimiviin yksityisiin päiväkoteihin, erityisesti Kulhon alueella perheitä on ohjattu yksityisten palvelujen käyttöön kunnallisten paikkojen riittämättömyyden vuoksi.

Elokuussa avattiin uusi kunnallinen Karhunpesän päiväkotia kirkonkylällä ja Varparannan tilapäiseksi perustettu ryhmäperhepäivähoitoyksikkö suljettiin. Esiopetusikäisten lasten suuren määrän vuoksi avoimen varhaiskasvatuksen toimintaan suunnitellut tilat uudessa päiväkodissa otettiin lukuvuoden 2017 - 2018 ajaksi esiopetuksen käyttöön.

Perhepäivähoidon hoitopäivien määrä tippui kuluneena vuonna lähes 17 % verrattuna edelliseen vuoteen. Perhepäivähoitajien vähenemisen myötä hoitopäivien lukumäärä kunnallisissa päiväkodeissa ei ennako-odotuksen mukaan laskenut vaan kasvua oli 3,6 %. Kotihoidontuella hoidettujen lasten lukumäärä tippui 13 % edelliseen vuoteen nähden.

Kulhon koulun piha-alueelle vuokrattiin siirrettävät toimitilat, joissa toimi kevään ajan 12 lapsen ryhmäperhepäivähoitoyksikkö. Syyskaudella tiloissa on toiminut kaksi esiopetusryhmää.

Uusi varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017. Kontiolahti hallinnoi Opetushallituksen tukemaa hanketta, jossa valmisteltiin Joensuun seudun kuntien yhteinen varhaiskasvatussuunnitelma, järjestettiin henkilöstön koulutusta varhaiskasvatussuunnitelman edellyttämien toiminnallisten muutosten omaksumiseen sekä pedagogista täydennyskoulutusta. Lasten huoltajat osallistuivat varhaiskasvatussuunnitelman laadintaan muun muassa vasu-blogin ja

sähköisten kysymysten kautta. Huoltajien näkemykset on huomioitu varhaiskasvatussuunnitelmassa. Hanke päättyi 31.12.2017.

Varhaiskasvatuspalvelujen toiminnan painopistealueena on ollut uuden varhaiskasvatussuunnitelman käytäntöön vieminen kaikissa toimintamuodoissa, lasten ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen toiminnan suunnittelussa järjestämällä lapsille ja huoltajille tilaisuuksia olla mukana oppimisympäristöjen suunnittelussa ja muokkaamisessa.

Erityistä varhaista tukea tarvitsevien lasten määrä on kasvamassa. Vakinaisten varhaiskasvatuksen avustajien lisäksi avustajapalveluja hankitaan yhä enemmän ostopalveluna, jotta tuki voidaan järjestää joustavasti tarpeen mukaan.

Toimintakatteen toteumaprosentti oli 99,7 % ja taloudellinen tulos oli 28 000 budjetoitua parempi. Toimintatulot jäivät 51 000 € arvioitua alhaisemmaksi päivähoitomaksujen alentamisen takia. Toimintamenot alittuivat arvioidusta 78 000 € henkilöstökulujen alittumisen vuoksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Esiopetus tukee lapsen kasvua ja oppimista ja mahdollistaa huoltajien osallisuuden	Asiakaskysely huoltajille esiopetuksen opetussuunnitelman toteutumisesta. Asteikko 1 – 5.	Toteutetaan 4/2017 > 3,5	toteutunut, ka 4,7
2. Talous			
Varhaiskasvatuspalvelut tuetaan taloudellisesti ja tehokkaasti	Toimintakate €/vuosi	< -9 559 358	-9 448 956
3. Prosessit ja rakenteet			
Varhaiskasvatusta toteutetaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti	Seudullisen varhaiskasvatussuunnitelman valmisteluun osallistuminen	Suunnitelma valmis ja käytössä 1.8.2017	otettu käyttöön 1.8.2017
Huoltajien osallisuuden lisääntyminen	Sähköinen osallistuminen varhaiskasvatussuunnitelman laadintaan	Viisi kysymystä 31.5.2017 mennessä	toteutunut
4. Henkilöstö			
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	toteutunut

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Alkup TA 2017	TA-muutos	Muutettu TA17	Toteuma 17	poikkeama
Suoritemäärä Lapsia päiväkotihoidossa					
-kokopv-hoito	380			390	10
-osapv-hoito	95			119	24
-hoitopäiviä	74 000			83 113	9 113
-Käyttöaste % (pk:t)	89			88	-1
Suoritemäärä Lapsia perhepäivähoidossa					
-kokopv-hoito	178			127	-51
-osapv-hoito	30			44	14

-hoitopäiviä	39 000			30 017	-8 983
Lapsia					
*kotihoitontuen piirissä	340			294	-46
*kotihoitontuen kuntalisän piirissä	75			29	-46
* yksityisen hoitontuen piirissä	3			0	-3
*yksityisen hoitontuen kuntalisän piirissä	3			0	-3
*palvelusetelin piirissä	130			177	47
*läsnäolopäivät palvelusetelillä	26 000			27 679	1 679
*esiopetuksessa	231			241	10
Tehokkuus/taloudellisuus					
Netto €/hoitopv pk+pph	51			53	2
Kotihoitontuki					
Menot/lapsi	3 014			3 401	387
Kotihoitontuen kuntalisä					
Menot/lapsi	571			1 215	644
Yksityisen hoidon tuki					
Menot/lapsi	1 942				-1 942
Yks.hoitontuen kuntalisä					
Menot/lapsi	3 114				-3 114
Päivähoidon palvelusetelit					
Menot/lapsi	7 099			5517	-1582
Esiopetus					
Menot/lapsi	5 834			5 435	-399

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	147	138
Määräaikaiset	33	15
Sijaiset	8	22
Työllistetyt	15	14
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	203	189

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	1 438 320	23 000	1 461 320	1 410 611,02	-50 708,98
Toimintamenot	-10 997 678	60 000	-10 937 678	-10 859 567,38	-78 110,62
Toimintakate	-9 559 358	83 000	-9 476 358	-9 448 956,36	-27 401,64
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-643	6	-637	-637,02	
Poistot	-62 560		-62 560	-40 797,75	-21 762,25
Laskennalliset erät					
Netto	-9 621 918	83 000	-9 538 918	-9 489 754,11	-49 163,89

5.2.6 Lukiokoulutus (tehtävä 370)

Tulosyksiköt - Kontiolahden lukio

Tilivelvollinen - Vs. rehtori Jari Ikonen

Toiminta-ajatus Kontiolahden lukion tehtävä on taata mahdollisuus yleissivistävään, ajanmukaiseen, opiskelijoiden elämänhallintataitoja vahvistavaan ja ylioppilastutkintoon johtavaan opetukseen. Lukiokoulutus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmentaa nuoria yhteiskunnan aktiivisiksi kansalaisiksi.

Kontiolahden lukion opiskeluympäristö on modernia ICT-opetuskäyttöä ja verkko-oppimista hyödyntävä pedagogisesti avoin oppimisympäristö, jossa ohjausta ja kannustusta tarjotaan oppimistaidoiltaan sekä taustoiltaan erilaisille opiskelijoille.

Kontiolahden lukio tukee opiskelijoiden kasvua itseohjautuvuuteen, yhteisöllisyyteen ja kansainvälisyyteen. Lukio hakeutuu erilaisiin kansallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin ja luo aktiivisesti mahdollisuuksia opiskelijoiden kansainvälisiin yhteyksiin.

Lukio toimii pääosin kolmesarjaisena 9 - 10 opetusryhmän oppilaitoksena.

Toimintaympäristö

Kontiolahden lukio on kehittänyt toimintaansa opiskelijoita kiinnostavaksi ja opiskelijamyönteiseksi oppilaitokseksi. Lukio on onnistunut markkinoinnissaan ja toimintansa kehittämässä niin, että ensisijaisten hakijoiden määrä on vakiintunut hyvälle tasolle. Lukuvuoden 2017 - 2018 alkaessa opiskelijoita Kontiolahden lukiossa oli yhteensä 247, joista aloittavaa ikäluokkaa 78. Vuoden 2016 lopussa opiskelijoita oli 239. Syksyn 2017 lakkiaisissa valmistui kuusi opiskelijaa. Viime vuosina opiskelijoiden määrä on vakiintunut noin 240 - 250 tienoille. Tuolla opiskelijamäärällä nykyiset lukion tilat ovat täyskäytössä.

Lukion kehittämisessä on erityisenä painopistealueena ollut jo vuodesta 2011 lähtien tieto- ja viestintätekniikan opetusikäikäyttö. Kaikilla opiskelijoilla ja opettajilla on käytettävissään henkilökohtaiset kannettavat päätelaitteet, joko iPad-tabletit tai kannettavat tietokoneet. Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoilla on ollut käytössään syksystä 2017 alkaen kannettavat tietokoneet. Verkon käyttöä oppimisessa kehitetään mm. käyttämällä pilvipalvelimia tehtävien ja sähköisten oppimateriaalien jakamisessa.

Merkittävänä tekijänä kehittämisessä on ollut ylioppilaskirjoitusten vaihteellinen sähköistyminen syksyn 2016 ylioppilaskirjoituksista alkaen. Sähköiset ylioppilaskokeet kattoivat syksyllä 2017 jo 11 ainetta. Kokeiden järjestäminen on sujunut ongelmitta. Sähköisen oppimisympäristön kehittäminen, ylläpitäminen, tietokoneiden hankinta ja sähköisten yo-kirjoitusten tekninen toteuttaminen edellyttävät lukiolle merkittävää atk-laiteinvestointia vuosittain.

Kansainvälisyyskasvatusta on edistetty järjestämällä saksan valinnaiskielen opiskelijoiden opintomatka Berliiniin sekä Euroopan leirikoulu (Iv. 2016 - 2017 kohteena Lontoo).

Ainerajat ylittävää historia-, ympäristö- ja kulttuuri- ja liikuntateemaa on edistetty toteuttamalla toisen vuosikurssin Lapin leirikoulu jo usean vuoden ajan.

Leirikoulu on myös merkittävä lukion vetovoimatekijä ja yhteisöllisyyden vahvistaja.

Lukiokoulutusta on järjestetty taloudellisesti ja lukiossa on pysytty talousarvion määrärahoissa. Kurssitarjonta on pystytty toteuttamaan valtakunnallisten ohjeiden mukaisena. Talouden tasapainon säilyttäminen edellyttää kuitenkin koko ajan suuria opetusryhmiä ja tiukkaa menokuria. Opiskelijoilta perittävät materiaalimaksut ja matkojen omakustannusosuudet ovat osa lukion taloustasapainoa. Lukion toimintakatteen toteuma oli 95,1 % ja taloudellinen tulos oli 78 000 € ennakoitua parempi. Toimintatulot jäivät 4 000 € alle arvion. Toimintamenot alittuivat henkilöstömenoissa (31 000 €), palvelujen ostoissa (48 000 €) ja muissa toimintakuluissa (7 000 €). Palvelujen ostoissa alittuivat eniten arvioidusta ruokapalvelumenot (26 000 €).

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Laadukas opetus ja oppiminen	Lukion opinnot johtavat yo-tutkintoon, tutkintojen määrä 2017	> 60	lakitettuja yht. 71
	Päätoimisia opiskelijoita	260	239
	Ensisijaisten hakijoiden määrä	> 60	67
	Kansainväliset projektit	1	1
	Muut projektit ja hankkeet	1	1
2. Talous			
Opetus järjestetään taloudellisesti	Toimintakate €/vuosi	< -1 582 411	-1 514 600
3. Prosessit ja rakenteet			
Pedagogisesti avoin oppimisympäristö	Koulusta eronneet/osuus, %	< 5	4
	Ohjeajassa tutkinnon suorittaneet (3 v.), %	> 80	84,4
Ennaltaehkäisevä opiskelijahuolto (LUKI- ja matematiikkatestaus)	Testattujen lukumäärä, %	100	100
4. Henkilöstö			
Osaamisen kehittäminen	Vakinaisen henkilöstön pätevyysaste, %	100	toteutunut

Kehityskeskustelujen toteutuminen	Kehityskeskustelut, % Henkilökunnan kehitystavoitteiden määrittely ja toteutumien tarkastelu	100	toteutunut
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	toteutunut

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Alkup TA 2017	TA-muutos	Muutettu TA17	Toteuma 17	poikkeama
Suoritemäärä					
-oppilaat	260		260	247	-13
Tehokkuus/taloudellisuus					
-nettomenot/opp.	-6086		-6125	-6132	-7

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	13	13
Määräaikaiset	1	1
Sijaiset		
Työllistetyt		
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	14	14

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	30 500	12 800	43 300	39 320,63	-3 979,37
Toimintamenot	-1 612 911	-22 800	-1 635 711	-1 553 920,64	-81 790,36
Toimintakate	-1 582 411	-10 000	-1 592 411	-1 514 600,01	-77 810,99
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-106	-1	-107	-102,11	
Poistot	-41 430		-41 430	-36 332,45	-5 097,55
Laskennalliset erät					
Netto	-1 623 841	-10 000	-1 633 841	-1 550 932,46	-82 908,54

5.2.7 Vapaa sivistystyö (tehtävä 380)

Tulosyksiköt

- Joensuun seudun kansalaisopisto
- Joensuun konservatorion sivutoimipiste

Tilivelvollinen

Opetuspäällikkö Teemu Piirainen

Toiminta-ajatus

Vapaan sivistystyön tehtävänä on luoda kuntalaisille mahdollisuus yleissivistävään ja ammatilliseen oppimiseen, tukea inhimillistä kasvua ja luovuutta tarjoamalla eri ikäkausien elämäntilanteisiin sopivia oppimistilaisuuksia ja mahdollisuuksia kokonaispersoonallisuutta kehittävään toimintaan.

Toimintaympäristö

Kontiolahden tuntitilaus seutuopistolta vuodelle 2017 oli yhteensä 6 100 tuntia. Opetuksen toteutunut tuntimäärä oli 5 616 tuntia. Toteutunut tuntimäärä oli 484 tuntia alle kunnan tuntitilauksen, mutta opiskelijamäärän väheneminen oli vain kaksi opiskelijaa edelliseen vuoteen nähden. Syyslukukauden kurssitarjontaa (2 660 h) ei toteutunut yhtä hyvin, kuin kevätlukukauden (2 956 h). Kevätlukukauden päätteeksi kurssitarjonnan toteutumisen nuste koko vuodelle oli vain hieman tuntitilauksen alle.

Osallistujia seutuopiston kursseilla oli yhteensä 2 512. Osallistujamäärä kursseille oli edellisen vuoden kanssa lähes samalla tasolla. Kurssitarjonnan toteutumaprosentti suunniteltuihin nähden oli edelliseen vuoteen verrattuna pienempi. Seutuopiston mukaan yhteistyötä on vuoden aikana tehty kuntien, seurojen ja järjestöjen kanssa päällekkäisen tarjonnan välttämiseksi toimintavuoden aikana. Selittäviä tekijöitä kurssi/opetustuntimäärän alituksille ovat mm. päiväopetustilojen puute kaikissa toimialueen kunnissa. Ainealueittainen kurssi-suunnittelu ei kaikilta osin vastannut tilausmäärää. Seutuopiston neuvottelukunnassa käytiin asiaa läpi ja etsittiin ratkaisuja tilanteen korjaamiseksi tulevina toimintavuotena.

Konservatoriossa annettiin opetusta toimintavuoden 2017 aikana yhteensä 3 084 tuntia. Musiikkiopistossa opiskelijoita oli kevätlukukaudella 77, syksyllä lukukauden päättyessä 76. Näistä perustason opiskelijoita oli yhteensä 72, opistotason opiskelijoita oli neljä. Musiikkileikkikoulun opiskelijoita oli kevätkaudella 119 osallistujaa 13 ryhmässä. Syyskauden päättyessä osallistujia musiikkileikkikoulussa oli 106. Toimintaa järjestettiin 14 ryhmässä. Konservatorion opiskelijapaikkojen lisäksi edellisvuoteen nähden toteutui suunnitellusti toimintavuoden aikana.

Toimintakatteen toteutuma oli 96,3 % ja toimintakate oli 15 000 € budjetoitua parempi. Ylijäämä muodostui ostopalveluina toteutetun opetustarjonnan jäädessä alle tuntimäärätilauksen. Tilakustannuksissa sen sijaan talousarvio ylittyi 5 000 eurolla johtuen opiston käyttämien tilojen käyttökustannusten noususta. Toimintatuotot eivät toteutuneet suunnitellusti. Toimintatuottoihin arvioidut tilojen vuokratulot eivät ole enää tarkoituksenmukaisia. Tiloilla, joissa seutuopiston toiminta järjestetään, ei ole enää vuokrakäyttötarvetta ulkopuolisten käyttäjien taholta. Kysyntää ei ole vuoden aikana ollut juuri lainkaan.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Talousarvio turvaa kansalaisopistopalvelut kunnassa	Opetuksen tuntimäärä, h/vuosi	6 100	5 616
Opiskelijoiden määrä pysyy edellisvuoden tasolla	Opiskelijoiden määrä keväät/syksy - Opisto - Konservatorio - Muskari	2 200 65 120	2 512 77 113
2. Talous			
Opetustarjonta pysyy Joensuu seudun kansalaisopistolta tilatun tuntimäärän rajoissa	Tilatun tuntimäärä, vaihteluväli %	+ / - 5	toteutuma 92 %
3. Prosessit ja rakenteet			
Kurssitarjonta toteutuu opetusohjelman mukaisesti	Kurssien toteutuma, %	> 90	81
4. Henkilöstö			
Ei omaa henkilökuntaa			

Informatiiviset tunnusluvut/kansalaisopisto

Tunnusluvut	Alkup TA 2017	TA-muutos	Muutettu TA17	Toteuma 17	poikkeama
Suoritemäärä					
-oppitunnit	6 100		6 100	5 616	-484
Tehokkuus/taloudellisuus					
-€/oppitunti/netto	-68		-68	-71	-3

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	2 500		2 500	18,18	-2 481,82
Toimintamenot	-417 440		-417 440	-399 400,60	-18 039,40
Toimintakate	-414 940		-414 940	-399 382,42	-15 557,58
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-28		-28	-26,93	
Poistot					
Laskennalliset erät					
Netto	-414 940		-414 940	-399 382,42	-15 557,58

5.2.8 Vapaa-aikapalvelut (tehtävä 390)

Vapaa-aikalautakunta 1.1. - 31.5.2017

Romppanen Kimmo pj.
Tukiainen Markku varapj.
Jäsenet:
Arveli Eila
Hyttinen Pasi
Pykäläinen Sari
Tiittanen Tero
Turunen Pirjo
Vallius Lea
Varis Matti
Sivonen Miitri kh:n edustaja

Tilivelvolliset

-vapaa-aikapääällikkö Pekka Huovinen

Tulosityksiköt

- hallintopalvelut 1.1. - 31.5.2017
- kulttuuripalvelut
- kirjastopalvelut
- liikuntapalvelut
- nuorisopalvelut

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalvelut järjestävät kuntalaisille monipuoliset, laadukkaat ja kustannustehokkaasti tuotetut vapaa-ajan sekä kirjastopalvelut, jotka tukevat kuntalaisten sosiaalista, henkistä ja fyysistä hyvinvointia.

Toimintaympäristö

Vapaa-aikapalveluilla on merkittävä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjänä.

Vapaa-aikapalveluissa tehtiin vuoden aikana kohdennetut asiakastytyväisyyskyselyt. Kohteena kulttuuripalveluissa olivat yleisesti erilaiset tapahtumat, liikunnassa ohjattu liikunta ja nuorisopalveluissa etsivään nuorisotyöhön osallistuneet. Kaikista kyselyistä saatiin hyvät tulokset.

Avustuksia vapaa-aikalautakunta jakoi vuoden aikana yhteensä 124 380 €, josta yhteisöille 3 480 €, kulttuuriin 26 000 €, liikuntaan 74 900 € ja nuorisotyöhön 20 000 €.

Joensuun seutukirjasto palvelee asiakkaitaan Kontiolahdella kirkonkylässä, Lehmossa ja kirjastoautossa. Lainauserät pysyivät entisellä tasolla (253 254) ja kävijämäärät olivat hiukan edellisvuotta suuremmat (100 187). Kirjastonkäytön opastuksia ja kirjavinkkauksia on pidetty vuoden aikana 104 kertaa (2 074 osallistujaa). Tapahtumia, joista suurin osa oli satutunteja, oli 128 (4 321 osallistujaa). Muiden toimijoiden järjestämiä tapahtumia oli 17. Kirja- ja muita näytteilyjä Kontiolahden ja Lehmon kirjastoissa oli 50.

Kulttuuripalvelut järjesti Suomi 100 -juhlavuonna erilaisia tapahtumia yksin ja

yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kansallinen juhluvuosi huipentui seurakunnan ja kunnan yhteiseen Itsenäisyyspäivän konserttiin Kontiolahden kirkossa. Kulttuuripalvelujen kohdeavustuksia kohdennettiin erityisesti Suomi 100 -tapahtumiin, joita järjestettiin kiitettävästi ympäri vuotta eri-ikäisille kohdennettuina. Suurin satsaus Suomi 100 -tapahtumiin kunnalta oli maakuntaliiton juhla vuoden alussa.

Pohjois-Karjalan lastenkulttuuriverkoston tavoitteena on edistää lasten ja nuorten kulttuurin tasa-arvoista saavutettavuutta. Verkosto toteuttaa Kulttuurin virta -ohjelmaa jäsenkunnissa ja tuottaa kulttuuripalveluja kouluille ja varhaiskasvatuksen yksiköihin. Vuonna 2017 järjestettiin 86 tapahtumaa, joissa kontiolahtelaisia osallistujia oli 4 491 henkilöä. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus mahdollistaa oppilaiden kuljetukset maakunnan taidelaitoksiin ja lisää kulttuurista tasa-arvoa kunnassa ja koko maakunnassa.

Kontiolahti osallistuu Suomen Kulttuurirahaston Taidetestaajat -hankkeeseen, jossa kolmen vuoden ajan kuljetetaan kaikki Suomen kahdeksaluokkalaiset tutustumaan maakunnan omaan taidelaitokseen ja yhteen taidelaitokseen Helsingissä.

Kulttuuripalveluissa järjestettiin teatteria, konsertteja ja musiikkituokioita ympäri kuntaa. Senioriteatteritoiminta ja sirkuskerho jatkoivat toimintaansa. Näyttelytoimintaa järjestettiin Lehmon kirjaston lukusalissa. Elokuva- ja elokuvakerhotoimintaa järjestettiin kuukausittain kulttuuri- ja nuorisopalvelujen yhteistyönä auditorio Ohtossa ja Lehmon Monarilla. Kanavateatterin jatko näyttöjään.

Liikuntapalveluissa oli kasvua ohjattuihin ryhmiin osallistumisessa (soveltava ja terveysliikunta). Soveltavan liikunnan ryhmistä 17 oli vertaisohjattuja, kuusi omatoimista ryhmää, kaksi erityisryhmien sovellettu liikunta-ryhmää, kahdeksan erityisliikunnanohjaajan ohjaamaa ryhmää, kaksi sivukylällä toimivaa kuntosaliryhmää, yksi sivukylällä toimiva kuntojumppa. Erityisliikunnanohjaajan ohjaama vesivoimisteluryhmä jouduttiin siirtämään Joensuusta Outokummun uimahalliin syksyllä.

Vertaisohjaajatoiminta on kunnan liikuntapalvelujen järjestämää, suunnittelemaa ja toteuttamaa toimintaa yhdessä aktiivisesti toimivien vertaisohjaajien kanssa. Kunta kouluttaa vertaisohjaajat.

Kaikki lasten ja nuorten alle 18 v. liikuntasalivuorot ovat maksuttomia. Kuntosaleilla on käytössä sähköiset maksutavat. Kuntosaleilla voi maksaa eri maksusovelluksilla mobiilisti tai tekstiviesteillä palvelunumeron kautta tai maksamalla verkkomaksuna etukäteen. Lehmoon avattu uusi yksityinen kuntosali vähensi kuntosalien kävijämääriä ja maksutuottoja.

Ampumahiihtokeskus palveli monipuolisesti hiihdon harjoitus- ja kilpailupaikana ympäri vuoden. Ampumahiihtokeskus soveltuu hyvin ympäri vuoden myös muiden tapahtumien pitopaikaksi. Liikuntapaikkojen kunnossapidon tavoitteet niin määrällisesti kuin laadullisesti täyttyivät suunnitelman mukaisesti. Yhteistyökylien perusliikuntapaikkojen kunnossapidossa ja käytön järjestelyissä toimi hyvin.

Jäähallin yleisövuorojen kävijämäärät kasvoivat edellisvuodesta varsinkin syyskaudella johtuen syksyn huonoista sääolosuhteista.

Liikuntapaikkarakentamisessa Kontiorannan frisbeegolfrata ja Jaamankankaan monikäyttöreitistö "Kontionpolut" avattiin käyttöön virallisesti kesäkuussa. Ulkokuntosalit (Lehmo, kirkonkylä ja Ah-keskus) asennettiin paikoilleen loppukesästä.

Nuorisopalveluissa painopisteenä oli edelleen palvelujen suuntaaminen yläkouluille, opetusta tukevaksi työksi pienryhmätoimintaa ja ryhmäytyksiä. Yläkoulun tiloihin saatiin syksyllä koulunuokkari, jossa kävi kaikkiaan 1 512 nuorta. Yläkoululla järjestettiin bändikerho. Nuorisotilatoimintoja järjestettiin kirkonkylällä, Lehmossa ja Selkiellä. Tilojen kävijämäärätavoitteet ylitettiin. Lehmossa kävijöitä oli yli 600 enemmän kuin edellisellä vuonna.

Etsivien nuorisotyöntekijöiden asiakaskohderyhmien työnjako toteutettiin siten, että toisella pääpaino on 13-17-vuotiaissa ja toisella 18-25(29)-vuotiaissa. Nuotta-valmennus oli yksi etsivän nuorisotyön merkittävimpiä toimintamuotoja. Nuotta-valmennus toteutettiin parityöskentelynä nuoriso-ohjaajan kanssa. Vuosille 2017 - 2018 saatiin valtionavustusta 54 000 € kahden etsivän nuorisotyöntekijän kustannuksiin.

Joensuun nuorisoverstaan kanssa tehtyä yhteistyösopimusta jatkettiin myös vuodelle 2017. Sopimuksessa ostetaan 10 kolme kuukautta kestävää valmennusjaksoa. Pääosa Nuorisoverstaan kontiolahtelaisista asiakkaista oli iältään 16-22-vuotiaita.

Medianuorisotyötä ja tiedottamista jatkettiin. Tiedotuspisteet toimivat nuorisotiloilla. Nuorisotyötä on tehty näkyväksi sosiaalisessa mediassa. Tapahtumista tiedotetaan aktiivisesti mediassa.

Kontiolahden 4H-yhdistys järjesti kerhotoimintaa 16 kerhoa kevätkaudella ja 12 kerhoa syyskaudella. Kerhoissa kävi kaikkiaan 4 425 nuorta.

Nuorisovaltuuston toiminta oli aktiivista. Nuorisovaltuusto toteutti laskiaistapahtuman, liikennevalistuskampanjan, oli mukana Suomi 100 -tapahtumassa sekä lasten oikeuksien päivän tapahtumassa. Kunnasniemen uimarannalle saatiin nuoren aloitteesta lähtenyt ja nuorisovaltuuston tuella toteutettu uimahyppytorni. Loppuvuodesta 2017 valmistauduttiin uusien vaalien järjestämiseen. Kontiolahtelainen nuori tuli valituksi maakunnallisen nuorisovaltuuston puheenjohtajaksi.

Retkiä ja leirejä kohdennettiin pääosin erityis- ja pienryhmille sekä ikivihreille liikkujille.

Ohjaamo-toiminta keskitettiin syksystä lukien Lehmon toimipisteeseen. Ohjaamo on avoinna kahtena päivänä viikossa. Kirkonkylällä otetaan vastaa asiakkaita ajanvarauksella. Ohjaamo-toiminta on moniammatillinen nuorten palvelu, jossa on mukana nuorisopalvelut, sosiaali- ja terveystoimi, TE-palvelut sekä kunnan työllisyysyksikkö. Ohjaamo-toiminnassa painotetaan toiminnallisuutta. Ohjaamo-toiminnan ohjausryhmänä toimii kunnan johtoryhmä.

Ohjaamon etsivät nuorisotyöntekijät ovat olleet mukana kaikissa Pohjois-Karjalan aluetoimiston järjestämässä kutsuntatilaisuuksissa. Tilaisuuksissa on esitelty Ohjaamo-toimintaa ja etsivää nuorisotyötä. Jokaisen kutsunnoissa olleen nuoren kanssa on käyty henkilökohtainen keskustelu nuoren tilanteesta.

Ohjaamo-toiminnassa oli vuonna 2017 yhteensä 1 012 käyntiä, joista yksilökäyntejä oli 202 ja ryhmäkäyntejä 810. Toiminnan kautta on saatu työllistymään 15 henkilöä, opiskelemaan on ohjattu 13 henkilöä ja kuntoutukseen on ohjattu neljä henkilöä.

Kontiolahden kunnan Ilona-kehittämishankkeessa (2016 - 2018) vahvistetaan kunnan ja järjestötoimijoiden välistä yhteistyötä ja luodaan toimintatapoja vapaaehtoistoiminnan järjestämiseksi Kontiolahdella. Tavoitteena on ikäihmisten hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin ja liikunnan avulla. Keskeisinä toimenpiteinä on erilaisten tilaisuuksien ja tapahtumien järjestäminen ikäihmisille yhteistyössä kunnan ja järjestöjen kanssa. Hanke on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja toiminnassa on luotu hyvinvointia ja osallisuutta.

Vapaa-aikapalvelujen vuoden 2017 tilinpäätöksessä toimintatulot ylittivät budjetoidusta 11 000 € arvioitua suurempien avustusten ja liikuntasalivuokratulojen takia. Toimintamenot ylittivät 2 000 €. Toimintakatteen toteuma oli 99,7 % ja taloudellinen tulos oli 8 000 € ennakoitua parempi.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Vapaa-aikapalvelujen järjestämään toimintaan osallistutaan aktiivisesti	Tilastot osallistumisaktiivisuus hlöä / v Kulttuuripalvelut - kulttuuritapahtumat Liikuntapalvelut - soveltava liikunta - uimakoulut ja leirit - ohjattu terveystoiminta Nuorisopalvelut - retket - leirit - nuorten tapahtumat, elokuvat - kerhotoiminta	> 7 000 > 10 000 > 150 > 3 000 > 100 > 50 > 1000 > 250	10 181 12 875 163 1370 127 106 764 262
Kuntalaiset ovat tyytyväisiä vapaa-aikapalveluiden järjestämiseen toimintaan	Asiakastyytyväisyyskyselyt / asteikko 1-5 - kulttuuritapahtumat - liikuntapalvelut, soveltavaliikunta - etsivänuorisotyö	> 3,5 > 3,5 > 3,5	4,6 4,4 3,6
2. Talous			
Vapaa-aikapalvelujen toiminta järjestetään taloudellisesti	Käyttömenot, netto € / asukas - kulttuuripalvelut - liikuntapalvelut	< 12,18 < 85,95	8,50 92,10

Vapaa-aikatilojen käyttömenot	- nuorisopalvelut (1-29v. 5300) Tilojen käyttömenot € / asukas - kulttuuritilat - liikuntapaikat - nuorisotilat	< 20,12 (57,67) < 1,43 < 75,71 < 2,69	21,21 (59,35%) 0,77 82,42 2,62
3. Prosessit ja rakenteet			
Vapaa-aikapalvelujen tilojen käyttö on tehokasta	Käyntikerrat /v - liikuntapalvelut (sisäliikuntatilat) - nuorisotilat	> 130 000 > 5 500	131 981 6233
Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen	Nuorisovaltuuston kokousten määrä / v	> 8	7
Paikallisen ja seudullisen yhteistyön kehittäminen ja lisääminen	Järjestöjen ja eri tahojen tapaamiset / v -kulttuuri -liikunta -nuoriso	> 10 > 4 > 15	26 8 12
Erytisnuorisotyön palveluissa	Nuoria toimenpiteessä / v	> 60	60
Nuorten palvelusuunnitelmat, NT-TYPPI järj.	Nuoria ohjattu (Ohjaamo): -opiskelu -kuntoutus -työllistyminen -nutitilastot.fi	10 5 10 > 130	13 4 15 1 012
4. Henkilöstö			
Työntekijät ovat motivoituneita työn kehittämiseen	Kehityskeskustelujen käynti % /v	100	100
Ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen	Koulutuspäivät hlö / v.(sis. ja ulk.)	> 3	5,0
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	100

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	9	8
Määräaikaiset	4	5
Työllistetyt	0	3
Oppisopimussuhteiset	1	0
Yhteensä	14	16

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	197 550	8 500	206 050	217 073,31	11 023,31
Toimintamenot	-2 803 594	-8 500	-2 812 094	-2 814 484,31	2 390,31
Toimintakate	-2 606 044		-2 606 044	-2 597 411,00	-8 633,00
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-175		-175	-175,11	
Poistot	-9 280		-9 280	-5 950,82	-3 329,18
Laskennalliset erät					
Netto	-2 615 324		-2 615 324	-2 603 361,82	-11 962,18

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ (TEHTÄVÄT 300 – 390)

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	1 971 560	165 390	2 136 950	2 181 286,51	44 336,51
Toimintamenot	-33 252 812	-165 390	-33 418 202	-33 222 089,28	-196 112,72
Toimintakate	-31 281 252		-31 281 252	-31 040 802,77	-240 449,23
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-2 104		-2 104	-2 092,69	
Poistot	-140 040		-140 040	-108 751,86	-31 288,14
Laskennalliset erät					
Netto	-31 421 292		-31 421 292	-31 149 554,63	-271 737,37

5.3 Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Tekninen osasto huolehtii teknisen lautakunnan tehtävien

- tekniset palvelut
- kiinteistöpalvelut
- liiketoiminta
- vesihuolto
- ravintohuolto

sekä ympäristölautakunnan tehtävän

- ympäristöpalvelut

hallinnosta ja toiminnoista sekä yhteen sovittaa toimintansa kunnan muiden osastojen kanssa siten, että kunnanvaltuuston asettamat tavoitteet saavutetaan.

Organisaatiouudistuksella 1.6.2017 lukien tehtäväjako muuttui seuraavaksi:

- tekniset palvelut
- kiinteistöpalvelut
- kuntatekniikka
- liiketoiminta jakaantuu
- vesihuolto
- ravintohuolto
- rakennus- ja ympäristövalvonta.

Tehtävä

Teknisen osaston tehtävänä on kunnallisten ydinpalveluiden tuottaminen suunnittelemalla, rakentamalla ja ylläpitämällä kunnallista infrastruktuuria, jolla luodaan edellytykset asumiselle ja elinkeinoelämälle sekä muiden kunnallisten palveluiden tuottamiselle. Tehtävänä on myös aikaansaada teknisen toimialan henkilöstölle edellytykset tulokselliseen toimintaan asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi.

Kesäkuun alussa voimaan tulleella kunnan organisaatiouudistuksella pyritään tarjoamaan parempia palveluja kuntalaisille. Uudessa teknisessä lautakunnassa on 11 varsinaista jäsentä, kun heitä oli aikaisemmin 9.

- Teknisen lautakunnan alaisuuteen tehtävälle 400 siirtyvät liiketoiminnan tehtävältä kaukolämpö sekä ympäristölautakunnan tulosyksiköt maankäyttö, mittaus- ja kartastot, asuminen ja maaseutu.
- Tehtävälle 420 siirtyvät liiketoiminnan tehtävältä asuntojen vuokraus ja muiden tilojen vuokraus.
- Uudelle tehtävälle 440 Kuntatekniikka siirtyvät tehtävältä 400 tiet, puistot, liikunta-alueet, joukkoliikenne, jätehuolto ja Liiketoiminnan tehtävältä maa- ja metsätilat sekä satamalaitos.

Vuoden 2017 tilinpäätös tehdään kuitenkin taloussuunnitelman 2017 mukaisella pohjalla.

Tekninen lautakunta 1.1.-31.5.2017

Pj.	Sari Pottonen
Vpj.	Jertta Harinen
Jäsen	Samuli Simonen
Jäsen	Sakari Mustonen
Jäsen	Pirita Lassila
Jäsen	Vesa Kuronen
Jäsen	Sami Strandman
Jäsen	Heidi Hakola
Jäsen	Anne Romppanen
Khall:n ed.	Pertti Haukka

Tekninen lautakunta 1.6.-31.12.2017

Pj.	Marja Kauppinen
Vpj.	Jukka Puumalainen
Jäsen	Juha Pakarinen
Jäsen	Pasi Hyttinen
Jäsen	Mari Hälinen
Jäsen	Ilpo Saarelainen
Jäsen	Pirita Sainola
Jäsen	Saara Paalanen
Jäsen	Mauri Tikkanen
Jäsen	Satu Huttunen
Jäsen	Mika Hiltunen
Khall:n ed.	Anneli Parkkonen

5.3.1 Tekniset palvelut (tehtävä 400)

Tilivelvolliset

- tekninen johtaja Antti Asikainen
- kuntatekniikan päällikkö Sauli Hyttinen

Tulosyksiköt

- hallinto- ja toimistopalvelut
- kuntatekniikka
- liikunta- ja yleisalueet

Toiminta-ajatus

Huolehditaan hallinto- ja toimistopalveluista kaikkia yhteistyötahoja mahdollisimman nopeasti ja joustavasti palvelten.

Vastataan liikenneväylien, ulkoliikuntapaikkojen, puistojen, leikkikenttien, satamien ja muiden yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Yksityisteiden tiekuntien neuvontaa jatketaan. Peruskorjausavustukset suunnataan pääosin niihin hankkeisiin, joita valtio avustaa. Kunnossapitoa avustetaan tiestön kunnan säilyttämiseksi.

Toiminta

Teknisen lautakunnan toiminnan keskeisimpiä tehtäviä on teknisten palveluiden tuottamisesta ja hankkeitten priorisoinnista päättäminen yhdessä muiden hallintokuntien kanssa.

Vuosi 2017 oli kuntatekniikassa erittäin vahvan toiminnan aikaa. Uusia liikenneväyliä rakennettiin ja saneerattiin ns. omajohtoisena työnä sekä kilpailutuilla urakoilla. Myös useita selvityksiä tehtiin, esim. liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpidelistan päivitys ja leikkikenttäohjelma. Kontiorannan entisen varuskunnan asuntoalueen kunnallistekniikan uusimisen ja uusien katujen suunnittelu käynnistettiin.

Kuntatekniikan tulosyksikössä keskeisintä liikenneväylien rakentamista olivat kirkonkylässä Vierevänniementien jatkaminen ja sen alikulkutunneli sekä Ranta-töyräantie ja Talastie. Lehmon Kylmäojalla aloitettiin ns. Metoksen alueen uusien katujen rakentaminen. Valtatie 6:n varrella olevia meluvalleja viimeisteltiin. Katuverkoston saneerauksessa uusittiin Kirvesmiehentien ja Muurarintien rakennekerroksia ja kuivatusta.

Maankäyttösopimukseen perustuen rakennutettiin Lehmonsuon uuden asema-kaava-alueen kadut: Aurinkorinteentie, Pysäkkirinteentie ja Novelotontie.

Katuvalaisimien uusimistyötä ja uuden valaistuksen rakentamista jatkettiin Kirkonkylän ja Lehmon liikenneväylillä.

Liikenneväylien talvikunnossapidossa loppuvuosi oli sääolosuhteiltaan erittäin vaikea. Runsaiden lumisateiden sekä pakkas- ja suojasään vaihtelujen aiheuttamat työmäärät ylittivät kunnossapidon resurssit useita kertoja. Talvihoidon kehittämiprojekti käynnistettiin. Käyttäjiltä pyydettiin ja saatiin paljon palautetta.

Ulkoliikuntapaikkojen, sataman ja muiden yleisten alueiden osalta pidettiin vaikiintunut hoitotaso ennallaan. Leikkikenttien tason parantamiseksi laadittiin kuntokartoitus, toimenpidesuunnitelma ja -ohjeet. Ampumahiihtokeskuksen sähköjärjestelmää parannettiin ns. loissähkökustannusten poistamiseksi ja kisa-aikaisen sähkönjakelun varmistamiseksi. Myös ampumahiihtokeskuksen maise-mointityöt saatiin lähes valmiiksi. Kontiorannan 20 väyläinen frisbeerata otettiin käyttöön keväällä.

Rantapuiston suunnittelu ja rakentamisen aloitus täyttömaalla oli yksi toiminta-vuoden kohteista.

Osittain Leader-rahoitteinen Jaamankankaan monikäyttöreitistö (Kontionpolut) valmistui käyttöön kesäkaudelle.

Tekninen osasto jatkoi puistometsien hoitohakkuuta Kirkonkylällä. Käsiteltävien metsäalueiden lähiasukkaille suunnattua tiedotusta ja mielipiteiden huomioi-mista lisättiin. Näin toiminta sujui joustavasti ja alueiden käyttömahdollisuudet paranivat. Puistoista saatiin suunnitellut puunmyyntitulot.

Bussiliikenteessä keskipäivän ja illan kertalipuilla matkustamisen alennettujen hintojen kokeilu jatkui. Valttikortti saatiin toimimaan myös Ely-keskuksen jär-jestämässä liikenteessä.

Vuonna 2017 saatiin loppuun pitkään valmisteilla ollut valtion jätehuoltotyö Onttolan vanhojen haulikkoratojen puhdistamiseksi. Jätehuoltotyö tehtiin yh-teistyösopimukseen perustuen alueen maanomistajan (Joensuun kaupunki 30 %), Kontiolahden kunnan (30 %) ja valtion (40 %) välillä.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Ajoratojen, kevyen liikenteen väylien ja jalkakäytävien kunnossapito sekä investointien suunnittelu ja toteutus			
Lumen poisto	Lumen määrä cm, jolloin auraus aloitetaan	≥ 5	Toteutunut
Polanteen oikea-aikainen poisto	Polanteen korkeus/cm - pääkadut - tonttikadut	≥ 6 ≥ 7	Toteutunut
Leikkikenttien hoito - Hyvä käytettävyys ja turvallisuus	Laitteista johtuvat onnettomuudet, kpl	0	0
2. Talous			
Liikenneväylien taloudellinen kunnossapito	Kunnossapitokustannukset €/m ² /a	$\leq 1,02$	1,06
3. Prosessit ja rakenteet			
Urheilukenttien valaistusten muutokset ja säädöt	Kenttien määrä	5	Siirtynyt
Sähköisen säilyttämisen mahdollistaminen	Tiedonohjaussuunnitelmat	12/2017	Siirtynyt
4. Henkilöstö			
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen	Koulutuspäivät, kpl/hlö/a	3	1
Ergonomian huomioiminen	Vakavat tapaturmat, kpl	0	0
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	100

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	15	22
Määräaikaiset	2	1
Työllistetyt	-	2
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	17	25

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	545 900		545 900	530 750,51	-15 149,49
Toimintamenot	-2 313 228		-2 313 228	-2 189 031,99	-124 196,01
Toimintakate	-1 767 328		-1 767 328	-1 658 281,48	-109 046,52
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-119		-119	-111,80	
Poistot	-1 198 080		-1 198 080	-835 390,34	-362 689,66
Laskennalliset erät					
Netto	-2 965 408		-2 965 408	-2 493 671,82	-471 736,18

Toimintamenoissa on varattu 105.000 € uusien vesiosuuskuntien avustamiseen. Uusia vesiosuukuntia ei tullut vuonna 2017.

5.3.2 Kiinteistöpalvelut (tehtävä 420)

Tilivelvollinen

- kiinteistöpäällikkö Ari Markkanen

Tulosyksiköt

- kiinteistöpalvelut
- puhtauspalvelut

Toiminta-ajatus

Rakennutetaan, rakennetaan ja ylläpidetään kunnan rakennuksia, joita tarvitaan kunnallisten palvelujen tuotantoon. Painopistealueena on rakennusten terveellisyys, turvallisuus ja kunnossapitotoimien oikea-aikaisuus.

Puhtauspalveluiden toiminta-ajatuksena on tuottaa erilaisten tilojen käyttötarkoituksen mukainen puhtaustaso. Tarkoituksenmukaisella siivouksella ehkäistään tautien leviämistä, sekä pintojen ennen aikaista kulumista. Palvelut tuotetaan yhteistyössä käyttäjien kanssa tarpeet ja toiminta huomioiden mahdollisimman edullisin kustannuksin. Puhtauspalveluilla on tarvittaessa valmiuksia myös ateriapalveluiden sekä kiinteistö- ja viherpalveluiden tuottamiseen.

Toiminta

Kontiolahden terveysaseman peruskorjauksesta luovuttiin ja päädyttiin uudisrakentamisen kannalle rakennukseen tehtyjen kuntokartoitusten ja kustannusvertailujen perusteella. Rakentamisaikataulu on edelleen avoin, vuokrauspäätöstä tilojen tulevalta käyttäjältä ei ole tehty. Kirkonkylään valmistautui päiväkotikarhunpesä, jolloin vuokratuista väliaikaistiloista voitiin luopua.

Kontioniemeen uuden koulurakennuksen rakentaminen aloitettiin ns. leasingperiaatteen mukaisesti. Kunta hoitaa kaikki rakennuttamistehtävät, rahoitusyhtiö maksaa kustannukset ja vuokraa rakennuksen kunnalle 15:ksi vuodeksi. Samalla tavalla rakennettavan Onttolan koulun suunnittelu alkoi syksyllä 2017.

Kunnan rakennuksissa tehtiin talousarviovuonna suunniteltujen ylläpitokorjausten lisäksi runsaasti ns. sisäilmakorjauksia.

Puhtauspalvelujen toiminta toteutui suunnitellun mukaisesti. SiunSote tilasi ylimääräistä siivouspalvelua vanhusten palveluasuntojen yleisiin tiloihin, joka on hoidettu ostopalveluna.

Taloudellinen tulos toteutui hyvin. Talousarviossa oli varauduttu Mäntytien päiväkodin osalta 250.000 € alaskirjaukseen, joka ei toteutunut kiinteistökaupan jäädessä toteutumatta vuonna 2017.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Kiinteistölaitteiden moitteeton toiminta	IV-kanavien puhdistus, kiinteistöjä kpl/a	4	12 x)
Palvelusopimusten mukainen puhtaustaso	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1–5, vastausprosentti	>3,5	4,37
		40	50
Tilapalvelujen tarjoamien palvelujen laatutaso	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1–5, vastausprosentti	>3,3	4,2
		60	23
2. Talous			
Rakennuksia ylläpidetään taloudellisesti	€/hyöty-m ² /kk	7,00	6,85
Puhtaustaloudellisesti	€/sm ² /a	23,50	24,37
3. Prosessit ja rakenteet			
Rakennuksia käytetään taloudellisesti	Lämmitysenergian käyttö kWh/ m ³ /a (v. 2012 59 kWh/m ³ /a)	55	46,93
Puhtaustaloudellisesti	sm ² /hlö	1555	1555
4. Henkilöstö			
Työntekijät ovat tyytyväisiä työolo-suhteisiin ja sitoutuneita työntekoon puhtaustaloudellisesti	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 – 5, vastausprosentti	>3,5	4,58
		75	96
		100	100
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin		

x) Koivurinteen palveluasunnot, Lehmon urheilukeskuksen huoltorakennus, Jakokosken liikuntahalli/sos.tilat, Jakokosken koulu, Kylmäojan koulu (liikuntahalli), Kontiolahden liikuntahalli/sos.tilat/voimistelu-kampailusali, Onttolan päiväkoti, Virasto I, Koulukeskus F-siipi, Kirkonkylän koulun keittiö, 1.krs/2.krs –luokat, sos-tilat, Kirkonkylä koulun asuntola, Koulukeskus taukotilat/valvomo

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	46	49
Määräaikaiset	6	4
Työllistetyt	3	7
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	55	60

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	6 699 557	510 000	7 209 557	7 331 749,53	122 192,53
Toimintamenot	-5 146 893		-5 146 893	-4 952 983,57	-193 909,43
Toimintakate	1 552 664	510 000	2 062 664	2 378 765,96	-316 101,96
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	104	34	139	160,37	
Poistot	-1 890 070		-1 890 070	-1 786 037,09	-104 032,91
Laskennalliset erät					
Netto	-337 406	510 000	172 594	592 728,87	-420 134,87

Toimintamenoissa oli varauduttu Mäntytien päiväkodin mynnistä tulevaan 250.000 € alaskirjaukseen, joka ei toteutunut vuonna 2017. Rakennusten vuokratuotot toteutui 58.000 € arvioitua paremmin.

5.3.3 Liiketoiminta (tehtävä 430)

Tilivelvollinen

- tekninen johtaja Antti Asikainen

Tulosyksiköt

- liiketoiminta

Toiminta-ajatus

Huolehditaan asuntojen ja toimitilojen vuokraamisesta, maa- ja metsätiloista, satamalaitoksesta, kaukolämmön toimittamisesta keskustaajaman ydinalueelle, Kontiorannassa sekä työpajan toiminnan hallinnoinnista.

Toiminta

Kaikkien asuinhuoneistojen ja yrityksille vuokrattujen toimitilojen vuokrausaste pysyi hyvänä.

Kontiorannan lämpölaitoksen piiriin rakennettiin uusi kaukolämpölinja tulevalle Kontioniemen koululle. Kirkonkylän kaukolämpölaitoksen talous toteutui hyvin. Vuonna 2017 ei ollut suurempia korjauskuluja.

Metsän myynti hoidettiin yhteistyössä Metsänhoitoyhdistyksen kanssa metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Metsänmyyntitulot ylittyivät n. 55.000 €.

Vuoden aikana myytiin Palokankaan leipomorakennus ja varuskunta-alueelta yksi rakennus. Vuoden aikana varuskunta-alueen kiinteistön hoito siirrettiin omaksi toiminnaksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Lämpöenergian keskeytymättömän toimittaminen asiakkaille	Keskeytysten lukumäärä, kpl/a	≤ 1	0
2. Talous			
Lämpölaitoksen toiminta on taloudellista	Toimintatulot kattavat toimintamenot, %	100	180
3. Prosessit ja rakenteet			
Rakennusten ja huoneistojen myynti	Myytävien lukumäärä, kpl	2	2
4. Henkilöstö			
Ei omaa henkilökuntaa			-

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset		
Määräaikaiset	1	-
Työllistetyt	4	-
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	5	-

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	2 161 451		2 161 451	2 384 686,61	223 235,61
Toimintamenot	-1 787 215		-1 787 215	-1 718 643,29	-68 571,71
Toimintakate	374 236		374 236	666 043,32	-291 807,32
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	25		25	44,90	
Poistot	-150 890		-150 890	-141 973,27	-8 916,73
Laskennalliset erät					
Netto	223 346		223 346	524 070,05	-300 724,05

Metsänmyyntitulot ylittyivät n. 55.000 €. Rakennusten myynnistä tuli toimintatuloa n. 176.000 €. Toimintamenot ostopalveluiden osalta alittui n. 37.000 € kiinteistöhoiton siirryttyä omaksi toiminnaksi. Palkkavarauksesta jäi käyttämättä n. 32.000 €.

5.3.4 Vesihuolto (tehtävä 450)

Tulosyksiköt

- vesihuolto

Tilivelvollinen

- vesihuoltopäällikkö Juha Pitkänen

Toiminta-ajatus

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on huolehtia kunnan alueen vesi- ja jätevesihuollosta taloudellisesti ja kilpailukykyisesti vesihuoltolain määrittelemissä puitteissa. Vesihuoltolaitos vastaa vedenhankinnasta, käsittelystä ja jakelusta, viemäröinnistä sekä laitoksen tarvitsemien laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta, rakennuttamisesta ja ylläpidosta sekä toiminnan kehittämisestä.

Toiminta

Vesihuoltolaitos toimitti vettä vuoden 2017 aikana noin 3300 asiakkaalle, joista suurin osa kuuluu myös viemäröinnin piiriin. Vettä toimitetaan lisäksi kolmelle vesiosuuskunnalle (Varparanta, Onttola ja Kunnasniemi). Osuuskunnista jätevettä otetaan vastaan Onttolan, Kunnasniemen ja Varparannan vesiosuuskunnilta. Jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin Joensuuhun Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle. Yhteistyö jatkui naapurikuntien, vesiosuuskuntien ja ELY-keskuksen kanssa.

Vettä otettiin Lehmon, Kuusojan, Jaamankankaan, Jakokosken ja Kirkonkylän (varavedenottamo) vedenottamoilta yhteensä noin 1470 m³/vuorokausi. Kuusojan Kuokkasenkankaan vedenottamokaivojen lupaprosessi oli edelleen käynnissä.

Investoinneissa Kuusojan vedenottamon pumppausjärjestelyt alavesisäiliöineen saatiin valmiiksi, Kirkonkylän vesitornin saneeraus aloitettiin, Lehmonsuon ja Vierevänniemen vesihuoltoa rakennettiin. Automaatiota rakennettiin pääasiassa liitettyjen osuuskuntien alueilla jätevesipumppaamoihin.

Vesihuoltolaitos on toiminut taseyksikkönä 1.1.2011 alkaen. Vesihuoltolaitos maksaa kunnalle vuosittain kunnanvaltuuston vahvistaman korvauksen kunnan vesihuoltolaitokseen sijoittamasta peruspääomasta.

Vesihuoltolaitoksen keskeisimpiä tehtäväalueita ovat uusien kaava-alueiden vesi- ja viemäriverkostojen rakentaminen sekä veden toimitusvarmuuden varmistaminen. Toiminta-alueen sisäpuolella olevia vielä liittymättömiä kiinteistöjä pyritään liittämään kunnan vesi- ja viemäriverkoston piiriin. Entistä verkostoa kunnostetaan saneeraamalla jätevesipumppaamoja ja automaatiota sekä uusimalla vanhoja epäkuntoisia puhtaan veden talo- ja pääsulkuja. Betoniset viemärit on saatu jo lähes uusittua.

Keskeisenä tavoitteena on riittävän raakaveden saannin turvaaminen (Kuusoja, Lehmo, Jaamankangas). Varmuutta on lisätty myös varmistamalla sähkönsaantia varavoimalla. Jatkossa kartoitetaan edelleen uusia mahdollisia vedenottoalueita sekä itse että yhteistyössä Joensuun Veden kanssa.

Johtotiedon ajantasaistaminen jatkui edelleen mittaus ja kartastot -yksikön joh-

dolla liitettyjen osuuskuntien kartoittamisella ja nykyisen verkoston tarkennusmittauksin.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Korkealaatuisen ja asiakkaille turvallisen veden toimittaminen (Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus 461/2000)	Veden laatu, asetuksen mukaiset laatuksiteerit	Ei poikkeamia	Hajututkimukset Jaamankankaan vedenottamalla joulukuussa.
2. Talous			
Tilikauden ylijäämä 3 vuoden tasoittumisjaksolla peruspääomakorvauksen sekä korko- ja rahoituskulujen jälkeen	Ylijäämä %	15	-
3. Prosessit ja rakenteet			
Vesihuoltoverkoston kartoitus ja sähköiseen muotoon saattaminen	Sähköinen tiedosto, valmiusaste %, liitettävät osuuskunnat	50	50
4. Henkilöstö			
Ammatillisen osaamisen ylläpito (automaatiojärjestelmä, päivystäjien laitetietämys)	Koulutuspäivät kpl/hlö/a	2	3
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	100

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	7	6
Määräaikaiset	2	2
Työllistetyt	-	-
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	9	8

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	2 221 036		2 221 036	2 333 930,67	112 894,67
Toimintamenot	-1 083 669		-1 083 669	-1 163 105,45	79 436,45
Toimintakate	1 137 367		1 137 367	1 170 825,22	-33 458,22
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	76		76	78,93	
Poistot	-478 180		-478 180	-435 395,83	-42 784,17
Laskennalliset erät					
Netto	659 187		659 187	735 429,39	-76 242,39

Toimintatulojen lisäys johtuu vesihuollon perusmaksujen ja liittymismaksujen toteutumisesta arviota paremmin.

Toimintamenojen lisäys johtuu asiantuntijapalvelujen, koneiden ja laitteiden kunnossapidon sekä sähkön maksujen kasvusta. Myös muut yhteistoimintaosuudet eli maksut Joensuun Vedelle jäteveden johtamisesta ja veden ostosta ylittyi arviosta. Asiantuntijapalvelujen kasvu johtui pääosin GTK:lta yhdessä kaavoituksen sekä Joensuun Veden kanssa ostetusta Jaamankankaan pohjavesialueen tutkimuksesta.

5.3.5 Ravintohuolto (tehtävä 470)

Tilivelvollinen

- ruokapalvelupäällikkö Pirjo Partanen

Tulosyksiköt

- Terveyskeskuksen keittiö
- Lehmon päiväkodin keittiö
- Kontiolahden koulun keittiö
- Kylmäojan koulun keittiö

Toiminta-ajatus

Ravintohuollon toiminta-ajatuksena on vastata asiakkaittemme ravitsemuksesta sekä tuottaa palvelut ravitsemussuositusten mukaisesti, kustannustehokkaasti ja ajanhengessä.

Toiminta

Ravintohuolto vastaa kunnan koulujen, päiväkotien ja henkilöstöruokailusta omissa toimipisteissä ja resurssien mukaan erilaisista kahvi- ja ruokatarjoiluista.

Ravintohuolto myi aterioita Pohjois-Karjalan sosiaali ja-terveyspalvelujen kuntayhtymän seuraaville yksiköille; Kontiolahden sairaalaan, Tähkäpihaan, Varparrannan-, Rinnetien-, Ilolan- ja Kirkonkylän hoivakodeille ja toimitti kotipalveluaterioita.

Lähiruuan osuutta on lisätty vuosittain resurssien puitteissa, tavoitteemme tulevaisuudessa on saada lähiruokana kaikki tuore peruna, marjat, leipä ja juurekset. Lähiruuan osuudessa jäätiin hiukan alle tavoitteen.

Ravintohuollon sisäiset myyntituotot alittuivat, sisäiset ateriamäärät oli arvioitu liian suuriksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Riittävän palvelutason säilyttäminen ja monipuoliset ruokapalvelut eri asiakasryhmille, ruokalistojen uusiminen laatua parantamalla	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1-5 Vastausprosentti	>3 85	2,9 50,9
Lähiruuan osuus elintarvikkeista	Toteumaprocentti (v. 2016 syksy 17,65)	19	18,2
2. Talous			
Ruokapalvelujen tuottaminen taloudellisesti	€/ateria	3,86	3,98
3. Prosessit ja rakenteet			
Keittiöiden tehokas toiminta	ateriaa/henkilö/tunti	13,89	10,65

4. Henkilöstö			
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen	Koulutuspäivä/kpl/hlö	2	2
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	100

Ateria on lounas, joka sisältää lämpimän ruuan, salaatin/raasteen tai tuorepalan, leivän, ravintorasvan sekä ruokajuoman.

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Alkup TA 2017	TA-muutos	Muutettu TA17	Toteuma 17	poikkeama
Suoritemäärä					
- Ateriamäärät	725400			713730	

Henkilökunnan määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	26	27
Määräaikaiset	13	8
Työllistetyt	6	3
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	44	38

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	2 877 580	-55 000	2 822 580	2 774 218,64	-48 361,36
Toimintamenot	-2 814 962	55 000	-2 759 962	-2 790 328,32	30 366,32
Toimintakate	62 618		62 618	-16 109,68	78 727,68
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	4		4	-1,09	
Poistot	-47 710		-47 710	-39 765,42	-7 944,58
Laskennalliset erät					
Netto	14 908		14 908	-55 875,10	70 783,10

Toimintatulot:

Arvioitujen suoritteiden määrä ei toteutunut ja näin tulokin alittuivat.

Toimintamenot:

Toimintamenojen ylityksen aiheutti rikkoutuneen kaluston uusiminen ja sijaisten odottamattoman suuri tarve.

5.3.6 Ympäristöpalvelut (tehtävä 500)

Ympäristölautakunta 1.1.-31.5.2017

Pj	Pekka Ahlholm
Vpj	Mika Kontkanen
J	Minna Kuusela
J	Minna Pakarinen
J	Juha Pakarinen
J	Marja-Leena Pihlatie
J	Markku Nykänen
J	Satu Huttunen
J	Kirsi Piiparinen
Khall edust.	Jukka Puumalainen

Ympäristö- ja rakennuspalvelut (tehtävä 500)

Ympäristölautakunta 1.6.-31.12.2017

Pj	Pekka Ahlholm
Vpj	Mika Kontkanen
J	Heidi Hakola
J	Tiina Nesterinen
J	Sakari Mustonen
J	Jonna Kähkönen
J	Taisto Romppanen
Khall edust.	Leena Nyysönen

Tilivelvolliset

Matti Moisala, kaavoitusjohtaja, kaavoitusjohtajan sijaisena
toimi tekninen johtaja Antti Asikainen

Tulosyksiköt

- maankäyttö
- mittaus ja kartastot
- asuminen
- maaseutu
- rakennusvalvonta
- ympäristöpalvelut

Ympäristöpalveluissa toteutettiin organisaatiomuutos 1.6.2017 lukien. Tehtävä 500 Ympäristö- ja rakennusvalvonta alle jäivät rakennusvalvonta ja ympäristöpalvelut. Teknisen lautakunnan alle siirtyivät maankäyttö, mittaus- ja kartastot, asuminen sekä maaseutu.

Uudessa ympäristölautakunnassa on 7 varsinaista jäsentä, kun heitä oli aikaisemmin 9.

Vuoden 2017 tilinpäätös tehdään kuitenkin taloussuunnitelman 2017 mukaisella pohjalla.

Toiminta-ajatus

Ympäristölautakunnan toimialaan 31.5.2017 saakka kuuluivat kaavoitus-, mittaus-, tontti-, ympäristönsuojelu-, rakennusvalvonta-, asunto- ja maaseutuasiat. Toiminnan tavoitteena oli edistää terveellisen, turvallisen, viihtyisän ja virikkeisen elinympäristön säilymistä ja kehittämistä sekä maaseudulla että taajamissa.

Talous

Taloudelliset tavoitteet saavutettiin hyvin. Toiminnallisista tavoitteista jäi toteutumatta kirkonkylässä Kärjen alueen asemakaavan muutos, joka on ehdotusvaiheessa ja Lehmon osayleiskaavan luonnosvaihe, joskin molemmat kaavatyöt ovat valmistelussa. Muilta osin kaikki toiminnalliset tavoitteet saavutettiin.

Maankäyttö

Kaavoitusyksikössä aloitettiin vuonna 2017 valmistella uutta maapoliittista ohjelmaa. Maapolitiikalla tarkoitetaan kunnan toimintoja, jotka liittyvät maa-alueiden hallintaan ja asemakaavojen toteutumisen edistämiseen. Hyvin hoidetulla maapolitiikalla voidaan edistää kunnan kehittymistä. Maapoliittisella ohjelmalla varmistetaan maankäyttöpolitiikan johdonmukainen hoitaminen kunnassa.

Kirkonkylältä luovutettiin 9 pientalotonttia myymällä. Lehmosta myytiin yksi rivitalotontti. Pientalotontteja vuokrattiin Lehmosta 16 kappaletta ja Kontioniemestä 1. Kirkonkylällä uusittiin kolme päättyvää vanhaa pientalotontin vuokrasopimusta. Lisäksi Kontiorannasta vuokrattiin yritystontti, Lehmosta lisäala teollisuustonttiin, Kontioniemestä tontti koululle ja satamassa uusittiin tontinvuokrasopimus.

Raakamaata ostettiin 60,6 hehtaaria Uuron eritasoliittymän ympäristöstä. Hirvirannasta ostettiin 2,1 hehtaaria uimaranta-alueita. Kahden maankäyttösopimuksen pohjalta kunta sai maa-alueita yhteensä 24,87 ha Lehmosta ja Kontiorannasta. Kirkonkylästä ostettiin katu- ja lähivirkistysaluetta ja Lehmosta luovutettiin yksi teollisuustontti takaisin kunnalle.

Useasta eri alueesta on kesken neuvotteluja. Raakamaan tarve on jatkuva.

Henkilöstövajauksen vuoksi kaavat eivät ole edistyneet aiotulla tavalla. Kontioniemien osayleiskaava ja Kontiorannan asemakaava laitettiin valituksenalaisia alueita lukuun ottamatta voimaan. Kontiorannan ydinalueen asemakaava hyväksyttiin ja se sai lainvoiman. Marjala-Onttola-Pilkko-Puntarikoski-osayleiskaava muutos hyväksyttiin ja se sai lainvoiman. Lehmassa Eskolan tilan asemakaavaehdotus oli nähtävillä alkukesästä ja kirkonkylän Kärjen alueen asemakaavaehdotus syksyllä. Kunnanhallitus käynnisti strategisen yleiskaavan laadinnan.

Mittaus ja kartastot

Mittaus- ja kartastot -yksikön toiminnalliset tavoitteet on saavutettu hyvin. Internet-karttapalvelun kautta tarjottavia aineistoja on lisätty, suunnitellut mittaus- ja kartoitustyöt sekä korkeusjärjestelmämuutos on tehty. Haja-asutusalueiden osoitteiden tarkastamistapaa on muutettu siten, että korjaukset suoritetaan Digian suorittaman aineistoanalyysin pohjalta kiireellisyysjärjestyksessä. Sen vuoksi asetettu tavoite jää siltä osin hieman vajaaksi.

Asuminen

Asuntotoimi hoitaa Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalojen toiminnan kokonaisuudessaan, kunnan suorassa omistuksessa olevien asuntojen vuokraamisen sekä Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n asuntojen vuokrauksen ja kunnossapidon.

Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokrataloilla on 295 aravalainoitettua vuokra-asuntoa. Kertomusvuonna vuokra-asuntojen käyttöaste oli hyvä.

Maaseutu

Maaseututoimen keskeiset tehtävät on määrätty maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa annetuissa säädöksissä. Toiminta kattaa perinteisen maatalouden, erikoismaatalouden ja muun maaseudulla harjoitettavan pienyritysjäykkyyden.

Työajasta on valtaosan vienyt EU- ja kansallisen maataloustuen haku-, käsittely- ja myöntämismenettelyyn kuuluvat tehtävät sekä eri rekisterien ylläpito.

Tämän ohessa on mm. tehty hukkakauratarkastuksia, satovahinkoarvioita ja petovahinkotarkastuksia, sekä annettu alustavaa neuvontaa viljelijän suunnitelmassa maatilalla isännöidyn vaihdosta ja siihen liittyvää rahoitusta.

EU- ja kansallista tukea hakeneita tiloja vuonna 2017 oli 81 kpl, joista 73 maatilaa (90,1 %) jätti hakemukset sähköisesti. Tukea hakeneiden tilojen määrä oli sama kuin edellisenä vuonna. Tukea kertomusvuoden aikana maksettiin yhteensä 1,836 miljoonaa euroa. Hukkakaurarekisterin mukaan Kontiolahdessa on 15 maatilalla yhteensä 500 hehtaaria hukkakauran saastuttamaa alaa. Valvontatarkastus tehtiin 11 tilalla.

Joensuun seudun maaseutupalveluiden yhteistoiminta-alueella järjestettyihin maaseutuhankkeisiin, joissa on ollut mukana kontiolahtelaisia viljelijöitä, osallistuttiin maksamalla kuntaosuus Liperin kunnalle.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta valvoo rakentamista yleisen edun näkökulmasta rakennusten turvallisuus, terveellisyys ja ympäristön viihtyisyys huomioiden.

Vuonna 2017 myönnettiin uusia rakennuslupia 154 kpl, toimenpidelupia 55 kpl sekä ilmoituslupia 74 kpl. Muutos- ja jatkoaikapäätöksiä tehtiin yhteensä 35 kpl. Pääpaino luvissa oli edellisten vuosien tapaan erillispientaloissa (48 kpl). Lisäksi luvan sai neljä rivitalokohdetta (9 rivitaloa). Myönnettyjen asuinhuoneistojen lukumäärä (111 kpl) oli yli kaksikertainen edelliseen vuoteen verrattuna. Rakennusluvut myönnettiin myös Kontioniemen uudelle koululle sekä palvelukodille Lehmoon.

Ohjelmistomuutoksen ja sähköisen asioinnin käyttöönoton toteutus aloitettiin 2017. Käyttöönotto jäi alkuvuodelle 2018.

Lupamäärät ovat pysytelleet viime vuodet varsin samoissa lukemissa, mutta hankkeiden koko on ollut merkittävästi suurempi, mitä kautta myös tulot ovat olleet odotettua suuremmat. Osa ohjelmistomuutoksen ja sähköisen asioinnin kustannuksista siirtyi seuraavalle vuodelle. Yksikön tavoitteet tuloksen ja toiminnan suhteen ovat toteutuneet odotettua paremmin.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojeluyksikön tehtävänä on ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja ja turvata terveellinen ja viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö.

Vuonna 2017 ratkaistiin useita haastavia ympäristölupia lähinnä maa- ja kivialueiden käsittelytoiminnoille. Lumaratkaisut saavuttivat lainvoiman ilman valituksia. Ympäristölupien valvontasuunnitelman mukainen valvonta oli ensimmäistä vuotta koko vuoden käytössä. Suunnitelmallinen valvonta osoittautui tarpeelliseksi ja valvonnan tavoitteet saavutettiin.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma 31.12.2017
1. Asiakkaat ja palvelut			
Kunnalla on riittävä tonttitarjonta	Asemakaavoitettujen tonttien varanto	2 vuoden tarve	on
Kirkonkylän asemakaavan laajentaminen Kärjen alueelle	Asemakaava hyväksytty kunnanvaltuustossa	12/2017	ei
Lehmon osayleiskaava	Osayleiskaavan luonnos valmis	12/2017	ei
Haja-asutusalueiden osoitetietojen ajantasaistaminen	Aluerajauksen lohko 3 (Kontiolahti) valmis	12/2017	85 %
Internet karttapalvelun kehittäminen	Uusia aineistokokonaisuuksia lisätään karttapalveluun; -asemakaava rajaukset -yleiskaava rajaukset -voimassa olevat kaavat	12/2017	on on on
Maanviljelijöiden kannustaminen sähköiseen asiointiin ja tukien hakuun ja opastuksen antaminen	Sähköisiä tukihakemuksia %	95	90,1
Viihtyisä asuinympäristö	Ympäristökatselmus/ker- taa vuosi/toteutus 6/2017 mennessä	1	1
Ympäristölupien valvonta-ohjelman toteuttaminen	Valvontatyö käynnissä vuoden 2017 aikana	100	100
Tiedotetaan haja-asutuksen jätevesiasetuksen muutoksesta	Juttu kuntatiedotteeseen	on/ei	on
2. Talous			
Lautakunnan talous talous-suunnitelman mukainen	Menoista katetaan tu- loilla, %	≥ 70	on
3. Prosessit ja rakenteet			
Vesi- ja viemärikartoituspro- jektin jatkaminen kuntaan lii- tettävien vesiosuuskuntien alueelle	Hankkeen valmiusaste vuoden 2017 loppuun mennessä, %	50	50
Korkeusjärjestelmän muutos	Korkeusjärjestelmä päivi- tetty	6/2017	Valmis 5/2017
Asemakaavan pohjakartan päivittäminen ja laajentami- nen	Pohjakartta päivitetty Lehmon alueelta	12/2017	100 %
Rakennus- ja toimenpidelupien määräaikaohjelman valvonta	Rakennustyöt	< 25	1

-jatkoaikaa ei ole haettu	-aloittamatta 3 v / kpl -keskeneräiset 5 v / kpl	< 50	0
Rakennusrekisteritietojen ajantasaistaminen	Rekisteritietojen täydentäminen %	30	30
Ympäristölupien valvonta	Valvontaa suoritetaan vuoden 2017 loppuun mennessä suunnitelluista kohteista, %	85	92

4. Henkilöstö			
Tiimityön ja työhyvinvoinnin kehittäminen / ylläpitäminen Ammattiosaamisen syventäminen	Henkilöstön kokoontuminen kpl / vuosi Tiimityön ja työhyvinvoinnin kehittämistapahtuma kpl /vuosi/toteutus 6/2017 mennessä Koulutukseen osallistuminen pv/ työntekijä / vuosi	2 1 2	9 0 3,6

Henkilöstön määrä

	31.12.2016	31.12.2017
Vakituiset	14	4
Määräaikaiset	1	0
Työllistetyt	1	0
Oppisopimussuhteiset	0	0
Yhteensä	16	4

Talous

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	1 179 050	-70 000	1 109 050	1 189 828,94	80 778,94
Toimintamenot	-957 010		-957 010	-924 759,17	-32 250,83
Toimintakate	222 040	-70 000	152 040	265 069,77	-113 029,77
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	15	-5	10	17,87	
Poistot					
Laskennalliset erät					
Netto	222 040	-70 000	152 040	265 069,77	-113 029,77

Rakennuslupatulot toteutui n. 59.000 € ja ympäristövalvonnan tulot n. 16.000 € arvioitua parempina. Toimintamenojen alitus johtui palkkakulujen toteutumisesta arvioitua pienempänä.

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ (TEHTÄVÄT 400 – 500)

eurot	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	15 684 574	385 000	16 069 574	16 545 164,90	475 590,90
Toimintamenot	-14 102 977	55 000	-14 047 977	-13 738 851,79	-309 125,21
Toimintakate	1 581 597	440 000	2 021 597	2 806 313,11	-784 716,11
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	106	30	136	189,19	
Poistot	-3 764 930		-3 764 930	-3 238 561,95	-526 368,05
Laskennalliset erät					
Netto	-2 183 333	440 000	-1 743 333	-432 248,84	-1 311 084,16

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

	Alkup TA17	TA-muut.	Muutettu TA17	Toteuma 17	Poikkeama
Toimintatulot	21 230 014	550 390	21 780 404	21 966 486,71	186 082,71
Toimintamenot	-91 482 314	-470 390	-91 952 704	-90 806 918,89	-1 145 785,11
Toimintakate	-70 252 300	80 000	-70 172 300	-68 840 432,18	-1 331 867,82
Asukasluku	14 870	14 870	14 870	14 833	-37
Toimintakate €/asukas	-4 724	5	-4 719	-4 641,03	
Poistot ja arvonalentumiset	-3 991 190		-3 991 190	-3 850 454,82	-140 735,18
Netto	-74 243 490	80 000	-74 163 490	-72 690 887,00	-1 472 603,00

5.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	TP 2017	Poikkeama €	Poikkeama % TP 2016-	Muutos % TP 2017
KUNNANHALLITUS								
100 Keskushallinto								
Tuotot	1 988 346	2 203 430	0	2 203 430	1 926 611,65	-276 818,35	-12,6 %	-3,1 %
Kulut	-4 253 434	-4 534 127	0	-4 534 127	-4 395 626,16	138 500,84	-3,1 %	3,3 %
Netto	-2 265 087	-2 330 697	0	-2 330 697	-2 469 014,51	-138 317,51	5,9 %	9,0 %
150 Elinvoima								
Tuotot	145 351	0	0	0	50,00	50,00		-100,0 %
Kulut	-672 709	-658 786	-50 000	-708 786	-603 106,44	105 679,56	-14,9 %	-10,3 %
Netto	-527 358	-658 786	-50 000	-708 786	-603 056,44	105 729,56	-14,9 %	14,4 %
160 Siun Sote								
Tuotot	1 219 454	1 370 450	0	1 370 450	1 313 373,65	-57 076,35	-4,2 %	7,7 %
Kulut	-37 590 941	-38 933 612	-310 000	-39 243 612	-38 847 245,22	396 366,78	-1,0 %	3,3 %
Netto	-36 371 488	-37 563 162	-310 000	-37 873 162	-37 533 871,57	339 290,43	-0,9 %	3,2 %
SIVISTYSLAUTAKUNTA								
300 Sivistystoimen hallinto								
Tuotot	523	0	0	0	1 157,79	1 157,79		121,4 %
Kulut	-480 472	-473 993	0	-473 993	-467 735,20	6 257,80	-1,3 %	-2,7 %
Netto	-479 949	-473 993	0	-473 993	-466 577,41	7 415,59	-1,6 %	-2,8 %
310 Aamu ja iltapäivätoiminta								
Tuotot	12 119	12 100	0	12 100	15 500,00	3 400,00	28,1 %	27,9 %
Kulut	-342 143	-356 752	0	-356 752	-371 655,97	-14 903,97	4,2 %	8,6 %
Netto	-330 024	-344 652	0	-344 652	-356 155,97	-11 503,97	3,3 %	7,9 %
320 Perusopetus 1-6 luokat								
Tuotot	399 438	183 980	61 940	245 920	294 755,45	48 835,45	19,9 %	-26,2 %
Kulut	-10 148 224	-10 176 859	-34 940	-10 211 799	-10 127 631,32	84 167,68	-0,8 %	-0,2 %
Netto	-9 748 786	-9 992 879	27 000	-9 965 879	-9 832 875,87	133 003,13	-1,3 %	0,9 %
330 Perusopetus 7-9 luokat								
Tuotot	271 918	106 610	59 150	165 760	202 850,13	37 090,13	22,4 %	-25,4 %
Kulut	-6 631 032	-6 413 585	-159 150	-6 572 735	-6 627 693,86	-54 958,86	0,8 %	-0,1 %
Netto	-6 359 115	-6 306 975	-100 000	-6 406 975	-6 424 843,73	-17 868,73	0,3 %	1,0 %
360 Varhaiskasvatuspalvelut								
Tuotot	1 479 157	1 438 320	23 000	1 461 320	1 410 611,02	-50 708,98	-3,5 %	-4,6 %
Kulut	-10 713 999	-10 997 678	60 000	-10 937 678	-10 859 567,38	78 110,62	-0,7 %	1,4 %
Netto	-9 234 842	-9 559 358	83 000	-9 476 358	-9 448 956,36	27 401,64	-0,3 %	2,3 %
370 Lukiokoulutus								
Tuotot	42 010	30 500	12 800	43 300	39 320,63	-3 979,37	-9,2 %	-6,4 %
Kulut	-1 488 353	-1 612 911	-22 800	-1 635 711	-1 553 920,64	81 790,36	-5,0 %	4,4 %
Netto	-1 446 343	-1 582 411	-10 000	-1 592 411	-1 514 600,01	77 810,99	-4,9 %	4,7 %
380 Vapaa sivistystyö								
Tuotot	230	2 500	0	2 500	18,18	-2 481,82	-99,3 %	-92,1 %
Kulut	-412 612	-417 440	0	-417 440	-399 400,60	18 039,40	-4,3 %	-3,2 %
Netto	-412 381	-414 940	0	-414 940	-399 382,42	15 557,58	-3,7 %	-3,2 %
390 Vapaa-aikapalvelut								
Tuotot	242 036	197 550	8 500	206 050	217 073,31	11 023,31	5,3 %	-10,3 %
Kulut	-2 854 559	-2 803 594	-8 500	-2 812 094	-2 814 484,31	-2 390,31	0,1 %	-1,4 %
Netto	-2 612 523	-2 606 044	0	-2 606 044	-2 597 411,00	8 633,00	-0,3 %	-0,6 %

	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	TP 2017	Poikkeama €	Poikkeama % TP 2016-	Muutos % TP 2016- TP 2017
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
400 Tekniset palvelut								
Tuotot	589 233	545 900	0	545 900	530 750,51	-15 149,49	-2,8 %	-9,9 %
Kulut	-3 049 561	-2 313 228	0	-2 313 228	-2 189 031,99	124 196,01	-5,4 %	-28,2 %
Netto	-2 460 328	-1 767 328	0	-1 767 328	-1 658 281,48	109 046,52	-6,2 %	-32,6 %
420 Kiinteistöpalvelut								
Tuotot	6 985 338	6 699 557	510 000	7 209 557	7 331 749,53	122 192,53	1,7 %	5,0 %
Kulut	-4 629 628	-5 146 893	0	-5 146 893	-4 952 983,57	193 909,43	-3,8 %	7,0 %
Netto	2 355 710	1 552 664	510 000	2 062 664	2 378 765,96	316 101,96	15,3 %	1,0 %
430 Liiketoiminta								
Tuotot	4 104 490	2 161 451	0	2 161 451	2 384 686,61	223 235,61	10,3 %	-41,9 %
Kulut	-2 663 285	-1 787 215	0	-1 787 215	-1 718 643,29	68 571,71	-3,8 %	-35,5 %
Netto	1 441 205	374 236	0	374 236	666 043,32	291 807,32	78,0 %	-53,8 %
450 Vesihuolto								
Tuotot	2 424 457	2 221 036	0	2 221 036	2 333 930,67	112 894,67	5,1 %	-3,7 %
Kulut	-1 072 221	-1 083 669	0	-1 083 669	-1 163 105,45	-79 436,45	7,3 %	8,5 %
Netto	1 352 236	1 137 367	0	1 137 367	1 170 825,22	33 458,22	2,9 %	-13,4 %
470 Ravintohuolto								
Tuotot	2 810 687	2 877 580	-55 000	2 822 580	2 774 218,64	-48 361,36	-1,7 %	-1,3 %
Kulut	-2 740 011	-2 814 962	55 000	-2 759 962	-2 790 328,32	-30 366,32	1,1 %	1,8 %
Netto	70 676	62 618	0	62 618	-16 109,68	-78 727,68	-125,7 %	-122,8 %
500 Ympäristöpalvelut								
Tuotot	1 019 966	1 179 050	-70 000	1 109 050	1 189 828,94	80 778,94	7,3 %	16,7 %
Kulut	-903 518	-957 010	0	-957 010	-924 759,17	32 250,83	-3,4 %	2,4 %
Netto	116 448	222 040	-70 000	152 040	265 069,77	113 029,77	74,3 %	127,6 %
YHTEENSÄ								
Tuotot	23 734 753	21 230 014	550 390	21 780 404	21 966 486,71	186 082,71	0,9 %	-7,5 %
Kulut	-90 646 701	-91 482 314	-470 390	-91 952 704	-90 806 918,89	1 145 785,11	-1,2 %	0,2 %
Netto	-66 911 948	-70 252 300	80 000	-70 172 300	-68 840 432,18	1 331 867,82	-1,9 %	2,9 %

Valtuuston nähdn tehtävillä kiinteistöpalvelut, liiketoiminta ja ravintohuolto sitova erä on toimintakate. Vesihuolto on muu taseyksikkö, jonka tarkemmat laskelmat ovat luvussa 8 ja sitovat erät tummennettu tau-lukoissa. Muilla tehtävillä sitovat erät ovat toimintatulot ja toimintamenot.

5.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2016	TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA)	Poikkeama %	Muutos %TP16-TP17
Toimintatuotot	23 734 752,74	21 230 014,00	550 390	21 780 404,00	21 966 486,71	186 082,71	1 %	-7,45
Myyntituotot	9 463 113,33	9 202 793,00	27 150	9 229 943,00	9 213 284,44	-16 658,56	0 %	-2,64
Maksutuotot	1 771 909,66	1 692 560,00	10 000	1 702 560,00	1 793 761,02	91 201,02	5 %	1,23
Tuet ja avustukset	2 205 613,02	2 127 790,00	73 240	2 201 030,00	2 110 314,91	-90 715,09	-4 %	-4,32
Muut toimintatuotot	10 294 116,73	8 206 871,00	440 000	8 646 871,00	8 849 126,34	202 255,34	2 %	-14,04
Toimintakulut	-90 646 700,97	-91 482 314,00	-470 390	-91 952 704,00	-90 806 918,89	-1 145 785,11	-1 %	0,18
Henkilöstökulut	-25 016 150,14	-24 597 600,00	-26 820	-24 624 420,00	-23 505 337,80	-1 119 082,20	-5 %	-6,04
Palkat ja palkkiot	-18 966 683,03	-19 003 386,00	-21 996	-19 025 382,00	-18 786 188,45	-239 193,55	-1 %	-0,95
Henkilösivukulut	-6 049 467,11	-5 594 214,00	-4 824	-5 599 038,00	-4 719 149,35	-879 888,65	-16 %	-21,99
Eläkekulut	-4 846 936,43	-4 578 043,00	-3 728	-4 581 771,00	-3 791 047,39	-790 723,61	-17 %	-21,78
Muut henkilösivukulut	-1 202 530,68	-1 016 171,00	-1 096	-1 017 267,00	-928 101,96	-89 165,04	-9 %	-22,82
Palvelujen ostot	-51 207 065,10	-51 905 909,00	-369 070	-52 274 979,00	-52 811 308,70	536 329,70	1 %	3,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 452 301,37	-4 532 075,00	-24 500	-4 556 575,00	-4 522 037,78	-34 537,22	-1 %	1,57
Avustukset	-2 790 542,53	-3 402 870,00	0	-3 402 870,00	-3 264 081,05	-138 788,95	-4 %	16,97
Muut toimintakulut	-7 180 641,83	-7 043 860,00	-50 000	-7 093 860,00	-6 704 153,56	-389 706,44	-5 %	-6,64
Toimintakate	-66 911 948,23	-70 252 300,00	80 000	-70 172 300,00	-68 840 432,18	-1 331 867,82	-2 %	2,88
Verotulot	50 878 713,74	49 952 000,00	530 000	50 482 000,00	50 751 604,95	269 604,95	1 %	-0,25
Valtionosuudet	23 860 196,00	23 349 300,00	113 040	23 462 340,00	23 393 127,00	-69 213,00	0 %	-1,96
Rahoitustuotot ja -kulut	-467 211,37	-627 000,00	0	-627 000,00	-383 688,85	-243 311,15	-39 %	-17,88
Korkotuotot	85 220,31	83 400,00	0	83 400,00	77 252,19	-6 147,81	-7 %	-9,35
Muut rahoitustuotot	405 244,36	393 000,00	0	393 000,00	406 813,26	13 813,26	4 %	0,39
Korkokulut	-848 781,12	-971 400,00	0	-971 400,00	-757 928,43	-213 471,57	-22 %	-10,70
Muut rahoituskulut	-108 894,92	-132 000,00	0	-132 000,00	-109 825,87	-22 174,13	-17 %	0,85
Vuosikate	7 359 750,14	2 422 000,00	723 040	3 145 040,00	4 920 610,92	1 775 570,92	56 %	-33,14
Poistot ja arvonalentumiset	-4 084 759,97	-3 991 190,00	0	-3 991 190,00	-3 850 454,82	-140 735,18	-4 %	-5,74
Suunnitelman muk. poistot	-4 084 759,97	-3 991 190,00	0	-3 991 190,00	-3 453 010,62	-538 179,38	-13 %	-15,47
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0	0,00	-397 444,20			
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0	0,00	394 644,25			
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0	0,00	394 644,25			
Tilikauden tulos	3 274 990,17	-1 569 190,00	723 040	-846 150,00	1 464 800,35	2 310 950,35	-273 %	-55,27
Poistoeron muutos	80 489,69	80 490,00	0	80 490,00	80 489,69	0,31	0 %	0,00
Tilikauden ylijäämä (alij.)	3 355 479,86	-1 488 700,00	723 040	-765 660,00	1 545 290,04	2 310 950,04	-302 %	-53,95

Talousarvion toteumaa seurataan säännöllisesti mm. kunnanhallituksen kuukausiraporteissa ja määräraha-tarkistukset tehdään kaksi kertaa vuodessa 1. ja 2. osavuosisraportin yhteydessä. Valtuustoon nähden sitovat erät on tummennettu yllä olevassa taulukossa.

Toimintatuotot yhteensä toteutuivat lähes 0,2 miljoonaa euroa, eli 1 prosenttia, suurempina kuin tarkistettu arvio. Myyntituottoihin kuuluvat mm. veden myynti, metsän myynti sekä täyden korvauksen perusteella valtiolta saadut korvaukset. Maksutuotot ovat kuntalaisille annettujen palvelujen, kuten päivähoito ja rakennusluvat, maksutuloja. Muissa toimintatuotoissa ovat mm. myyntivoitot (tontit, kiinteistöt) sekä asuntojen ja muiden rakennusten vuokratuotot. Merkittävimmät ylittymiseen vaikuttavat tekijät olivat vuokratuotot sekä pysyvien vastaavien myyntivoitot. Tuet ja avustukset alittuivat pienentyneiden palkkatukien ja toteutumatta jääneiden maakunnallisten tukien myötä.

Toimintakulut alittivat arvion 1,1 miljoonalla eurolla eli -1 prosentilla. Euromääräisesti suurimmat toimintakulujen alitukset tulivat henkilöstökuluista sekä muista toimintakuluista. Talousarviossa henkilöstökuluihin oli varattu soten eläkevakuutusmaksut, mutta ne on kirjattu palvelujen ostoihin. Soten eläkevakuutusmaksujen osuus on noin 0,6 milj. €. Tämä huomioiden henkilöstökulujen todellinen alitus on noin 0,5 milj. €. Eläkevakuutusmaksujen vuoksi palvelujen ostot ovat ylittyneet.

Toimintakate toteutui 1,3 miljoonaa euroa arvioitua parempana.

Verotulot toteutuivat lähes 0,3 milj. € parempana kuin arvioitiin. Valtionosuudet varattiin talousarvioon syksyn 2016 ennakkotietojen pohjalta. Valtionosuuksiin tehtiin vuoden aikana talousarviotarkistus. Lopullinen

toteuma alitti hieman tarkistetun arvion johtuen opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2017 viimeisenä päivänä tekemästä tarkistuksesta.

Verotulot 1000 €	TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	45 220	800	46 020	46 157	137
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 032	-270	1 762	1 873	111
Kiinteistövero	2 700	0	2 700	2 721	21

Valtionosuudet 1000 €	TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. Tasaukset	24 636	46	24 682	24 682	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 287	67	-1 219	-1 289	-69

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettoerä oli alkuperäisessä talousarviossa miinuksella noin 0,6 miljoonaa euroa. Eriin ei tehty talousarviotarkistuksen yhteydessä muutoksia. Nettoerän toteuma oli arviota vähemmän miinuksella, johtuen korko- ja rahoituskulujen alittumisesta. Tähän vaikutti poikkeuksellisen matala korkotaso ja ettei uutta pitkäaikaista lainaa nostettu. Korkokuluihin kuuluvat mm. lainojen korot ja vesihuollon taseyksikön kunnalle maksamat korot. Korkotuotot jäivät hieman arvioidusta. Korkotuottoihin sisältyvät mm. talletusten ja antolainojen, myös vesihuollon taseyksikölle annetusta lainasta, korkotuotot.

Vuosikate toteutui tarkistettua talousarviota 1,8 miljoonaa euroa parempana. Poistot toteutuivat 0,5 milj. € arvioitua pienempinä. Poistojen arviointi tehdään toimintavuotta edeltävänä kesänä sillä hetkellä olevien investointisuunnitelmien pohjalta. Poistojen toteumaan vaikuttavat mm. suunniteltujen investointien toteutuminen sekä valmistumiskuukausi. Tilikauden tulos toteutui ennakoitua parempana, mikä johtuu arvioitua paremmasta vuosikatteesta, rahoitustuottojen ja -kulujen neton alittumisesta sekä arvioitua pienemmistä poistoista.

5.6 Investointien toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama alitus - ylitys +
KUNNANHALLITUS					
1000 Arvopaperit					
Menot	0,00	-50 000,00	-50 000,00	-1 613 653,69	1 563 653,69
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	1 576 307,64	1 576 307,64
Netto	0,00	-50 000,00	-50 000,00	-37 346,05	-12 653,95
Toteuma: Kontionloikka Oy:n osakkeet sekä Pkssk purku ja Siun Soten osuudet.					
2000 Kiinteä omaisuus					
Menot	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-538 921,35	38 921,35
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	520 000,00	0,00	520 000,00	320 385,00	-199 615,00
Netto	20 000,00	0,00	20 000,00	-218 536,35	238 536,35
Toteuma: Maanhankinta, tonttien myynti sekä Jakokosken liikuntahallin lunastusmaksu					
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
TALONRAKENNUS					
3010 Terveyskeskus					
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-28 626,22	-21 373,78
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-28 626,22	-21 373,78
Toteuma: Peruskorjauksen suunnittelu keskeytetty.					
3090 Päiväkoti Karhunpesä					
Menot	-2 480 000,00	62 500,00	-2 417 500,00	-2 363 813,03	-53 686,97
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-2 480 000,00	62 500,00	-2 417 500,00	-2 363 813,03	-53 686,97
Toteuma: Valmis 7/2017. Investointiin sisältyy myös ensikertainen kalustaminen, jolle oli varattu määräraha projektille 7111.					
3121 Kirkonkylän koulu					
Menot	0,00	-150 000,00	-150 000,00	-180 775,35	30 775,35
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	-150 000,00	-150 000,00	-180 775,35	30 775,35
Toteuma: Sisäilmatkorjaukset, jatkuu v. 2018					
3135 Onttolan koulu					
Menot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00
Toteuma: Sunnitteluvaihtoehto 80 %, rahoitusleasing -kohde, kunnalle ei investointikustannuksia					
3140 Kontioniemen uusi koulu					
Menot	-80 000,00	0,00	-80 000,00	19 034,58	-99 034,58
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-80 000,00	0,00	-80 000,00	19 034,58	-99 034,58
Toteuma: Valmiusaste 50 %, rahoitusleasing -kohde, kunnalle ei investointikustannuksia					
3820 Lehmon urheilukeskus, huoltorakennus					
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-34 510,50	-15 489,50
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-34 510,50	-15 489,50
Toteuma: Vesikate ja käyttövesiputkisto uusittu					
3990 Varuskunta-alue					
Menot	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-91 756,83	-58 243,17
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	158 080,00	158 080,00
Netto	-150 000,00	0,00	-150 000,00	66 323,17	-216 323,17
Toteuma: Kevytpolttoöljyn tankkauspaikka valmis. Kontioniemen uuden koulun lämpölinja valmis 3/2018.					

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama alitus - ylitys +
4337 Yrittäjätien rivitalot					
Menot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,00	-25 000,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,00	-25 000,00
Toteuma:					
4502 Palokankaan leipomo					
Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	1 901 330,00	1 901 330,00	1 901 333,00	3,00
Netto	0,00	1 901 330,00	1 901 330,00	1 901 333,00	3,00
Toteuma: Kiinteistön myynti KV 12.12.2016 § 70					
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ					
Menot	-2 935 000,00	-87 500,00	-3 022 500,00	-2 680 447,35	-342 052,65
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	1 901 330,00	1 901 330,00	2 059 413,00	158 083,00
Netto	-2 935 000,00	1 813 830,00	-1 121 170,00	-621 034,35	-500 129,65
KUNNALLISTEKNIikka					
5000 Katujen rakentaminen					
Menot	-1 000 000,00	-1 650 000,00	-2 650 000,00	-1 814 711,73	-835 288,27
Rahoitusosuudet	0,00	550 000,00	550 000,00	200 000,00	-350 000,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 000 000,00	-1 100 000,00	-2 100 000,00	-1 614 711,73	-485 288,27
Toteuma: Vierevänniemientien jatko-osa, Rantatöyräntie, Pohjatuulentien jatko-osa, Saappanintie, Talastie, Rakentajantien alueen katujen saneerausta, meluvallien viimeistelyä. Päälystykset: Kiviojantien loppuosa, Graniittitie, Hirvijahdintien loppuosa, katujen pintauksia. Lehmonsuon katujen rakentamiskorvauksen loppuosa (350.000) laskutetaan maanomistajalta koko hankkeen valmistumisen jälkeen.					
5050 Tievalaistus					
Menot	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-95 298,99	-54 701,01
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-95 298,99	-54 701,01
Toteuma: Valaistuksen uusimista monissa kohteissa.					
5060 Valtatie 6 kevyenliikenteen järjestelyt					
Menot	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-277 450,36	-22 549,64
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-277 450,36	-22 549,64
Toteuma: Yhteishanke ELY/kunta, Kontiolahti kk-Uuro, valmistunut					
5100 Leikkikentät					
Menot	-12 000,00	0,00	-12 000,00	-20 523,38	8 523,38
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-12 000,00	0,00	-12 000,00	-20 523,38	8 523,38
Toteuma: Kenttien kunnostusta, leikkikenttien kehittämissuunnitelma					
5110 Puistot					
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-30 307,84	307,84
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-30 307,84	307,84
Toteuma: Sataman lähellä olevan puiston rakentamisen aloitus					
5200 Lehmon urheilukeskus					
Menot	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-21 286,87	-48 713,13
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-21 286,87	-48 713,13
Toteuma: Hulevesiviemäröinnin suunnittelu					
5207 Pallokentät					
Menot	-12 000,00	0,00	-12 000,00	-16 044,41	4 044,41
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-12 000,00	0,00	-12 000,00	-16 044,41	4 044,41
Toteuma: Kunnostuksia monissa kohteissa					

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama alitus - ylitys +
5210 Jääurheilualueet					
Menot	-12 000,00	0,00	-12 000,00	0,00	-12 000,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-12 000,00	0,00	-12 000,00	0,00	-12 000,00
Toteuma: Ei tarvetta kunnostuksiin					
5220 Ulkoilureitit (ei AH-keskus)					
Menot	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-90 596,95	50 596,95
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-90 596,95	50 596,95
Toteuma: Kontionpolku-projekti, Kolinpolun kunnostukset, reittien siirtoja. Kontionpolku-projektin kustannukset ylittyivät.					
5222 Lähiliikuntapaikat					
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-25 037,19	5 037,19
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-25 037,19	5 037,19
Toteuma: Ns. ulkoliikuntasalit/liikuntakalusteita (Ukonharju, kirkonkylän urheilukeskus, AH-keskus)					
5223 AH-keskus, reitit					
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-15 731,63	-4 268,37
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-15 731,63	-4 268,37
Toteuma: Pieniä kehittämistoimia					
5225 AH-keskus, kehittäminen					
Menot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-105 002,84	5 002,84
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-105 002,84	5 002,84
Toteuma: Maisemoinnin (vihertöiden) toteutus					
5230 Uimarannat					
Menot	-12 000,00	0,00	-12 000,00	0,00	-12 000,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-12 000,00	0,00	-12 000,00	0,00	-12 000,00
Toteuma: Ei erityitä tarvetta					
5253 Venesatamat					
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00
Toteuma: Investoinnit siirtyneet					
KUNNALLISTEKNIikka YHTEENSÄ					
Menot	-1 798 000,00	-1 650 000,00	-3 448 000,00	-2 511 992,19	-936 007,81
Rahoitusosuudet	0,00	550 000,00	550 000,00	200 000,00	-350 000,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 798 000,00	-1 100 000,00	-2 898 000,00	-2 311 992,19	-586 007,81

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama alitus - ylitys +
KAUKOLÄMPÖLAITOS					
6500 Kaukolämpölaite					
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-11 907,59	-18 092,41
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-11 907,59	-18 092,41
Toteuma: Verkoston laajentaminen Karhunpesän päiväkotiin					
KAUKOLÄMPÖLAITOS YHTEENSÄ					
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-11 907,59	-18 092,41
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-11 907,59	-18 092,41
VESIHUOLTOLAITOS					
6000 Vesilaitos					
Menot	-692 000,00	0,00	-692 000,00	-883 835,76	191 835,76
Rahoitusosuudet	36 000,00	0,00	36 000,00	0,00	-36 000,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-656 000,00	0,00	-656 000,00	-883 835,76	227 835,76
Toteuma: Soralan ja Lehmonsuon vesihuolto, Vierevä Rantatöyräntien vh, Saappanintie vh, Kuusojan pumppausjärjestelyt, Kirkonkylän vesitorni (kesken), saneeraukset esim. Rakentajantie.					
Perustelu ylitykselle: Soralan alueen pilaantuneiden maiden poisto, Kuusojan vedenottamon alavesisäiliön hankinnan siirtyminen vuodelta 2016 vuodelle 2017, vesitornin lisätyöt.					
6100 Viemärlaitos					
Menot	-556 000,00	0,00	-556 000,00	-633 311,42	77 311,42
Rahoitusosuudet	84 000,00	0,00	84 000,00	0,00	-84 000,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-472 000,00	0,00	-472 000,00	-633 311,42	161 311,42
Toteuma: Soralan ja Lehmonsuon vesihuolto, Vierevä Rantatöyräntien vh, Saappanintie vh, jv-pumppaamoiden pumppukorjauksia siirtolinjalla, automaatiota entisten osuuskuntien pumppaamoille.					
Perustelu ylitykselle: Soralan alueen pilaantuneiden maiden poisto, pumppuhuollon yhteydessä tullut tarve useamman siirtolinjan pumpun uusinnalle.					
6200 Vesi- ja viemärlaitoksen kalusto					
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00
Toteuma:					
VESIHUOLTOLAITOS YHTEENSÄ					
Menot	-1 258 000,00	0,00	-1 258 000,00	-1 517 147,18	259 147,18
Rahoitusosuudet	120 000,00	0,00	120 000,00	0,00	-120 000,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 138 000,00	0,00	-1 138 000,00	-1 517 147,18	379 147,18

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama alitus - ylitys +
SIVISTYSLAUTAKUNTA					
IRTAIN OMAISUUS					
7111 Päiväkotien ensikertainen kalustaminen					
Menot	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00
Toteuma: Ensikertainen kalustaminen sisällytetty projektiin 3090.					
7209 Kontiolahden koulukeskus					
Menot	-137 000,00	0,00	-137 000,00	-128 535,52	-8 464,48
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	3 900,00	3 900,00
Netto	-137 000,00	0,00	-137 000,00	-124 635,52	-12 364,48
Toteuma: Yläkoulun oppimisympäristöä kalustettu ja tietotekniikkaa hankittu yläkouluun ja lukioon.					
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
7310 Kunnossapitokalusto (liik.)					
Menot	-170 000,00	0,00	-170 000,00	-171 050,17	1 050,17
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-170 000,00	0,00	-170 000,00	-171 050,17	1 050,17
Toteuma: Uuden latukoneen hankinta					
7311 Päiväkotien pihakalusteet					
Menot	-12 000,00	0,00	-12 000,00	0,00	-12 000,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-12 000,00	0,00	-12 000,00	0,00	-12 000,00
Toteuma:					
7312 AH-keskuksen kalusto					
Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-10 120,97	-4 879,03
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-10 120,97	-4 879,03
Toteuma: Kunnossapitokaluston hankintaa					
7320 Kunnossapitokalusto (kiinteistöt)					
Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00
Toteuma:					
7352 Ravintohuolto					
Menot	-74 000,00	0,00	-74 000,00	-60 520,44	-13 479,56
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-74 000,00	0,00	-74 000,00	-60 520,44	-13 479,56
Toteuma: Ruoankuljetusvaunut terveyskeskuksen sairaalan osastoille, biojätteen puristin koulukeskukselle.					
IRTAIMISTON HANKINNAT YHTEENSÄ					
Menot	-573 000,00	0,00	-573 000,00	-370 227,10	-202 772,90
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	3 900,00	3 900,00
Netto	-573 000,00	0,00	-573 000,00	-366 327,10	-206 672,90
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
Menot	-7 094 000,00	-1 787 500,00	-8 881 500,00	-9 244 296,45	362 796,45
Rahoitusosuudet	120 000,00	550 000,00	670 000,00	200 000,00	-470 000,00
Käyttöomaisuuden myynti	520 000,00	1 901 330,00	2 421 330,00	3 960 005,64	1 538 675,64
Netto	-6 454 000,00	663 830,00	-5 790 170,00	-5 084 290,81	-705 873,19

5.7 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	1 937 000	723 040	2 660 040	4 445 479,16	-1 785 439,16
Vuosikate	2 422 000	723 040	3 145 040	4 920 610,92	-1 775 570,92
Satunnaiset erät	0	0	0	394 644,25	-394 644,25
Tulorahoituksen korjauserät	-485 000	0	-485 000	-869 776,01	384 776,01
Investointien rahavirta	-6 454 000	663 830	-5 790 170	-5 084 290,81	-705 879,19
Investointimenot	-7 094 000	-1 787 500	-8 881 500	-9 244 296,45	362 796,45
Rahoitusosuudet investointimenoihin	120 000	550 000	670 000	200 000,00	470 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutus	520 000	1 901 330	2 421 330	3 960 005,64	-1 538 675,64
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 517 000	1 386 870	-3 130 130	-638 811,65	-2 491 318,35
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0,00	0,00
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0,00	0,00
Lainakannan muutokset	800 000	0	800 000	-6 678 365,02	7 478 365,02
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000	0	8 000 000	0,00	8 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 200 000	0	-7 200 000	-6 678 365,02	-521 634,98
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0	0	0	-107 371,94	107 371,94
Muut maksuvalmiuden muutokset	380 000	0	380 000	-1 188 511,67	1 568 511,67
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0		0	-118 115,37	118 115,37
Vaihto-omaisuuden muutos	0		0	44 243,86	-44 243,86
Saamisten muutos	380 000	0	380 000	99 535,84	280 464,16
Korottomien velkojen muutos	0		0	-1 214 176,00	1 214 176,00
Rahoituksen rahavirta	1 180 000	0	1 180 000	-7 974 248,63	9 154 248,63
Rahavarojen muutos	-3 337 000	1 386 870	-1 950 130	-8 613 060,28	6 662 930,28
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.				2 500 413,30	
Rahavarat 1.1.	11 113 473,58			11 113 473,58	
				-8 613 060,28	

Rahoituslaskelman toteutumisessa tarkastelu on tehty siten, että sekä kuluissa että tuotoissa alitus on miinusmerkkinen ja ylitys plusmerkkinen. Rahoituslaskelman toteumaa seurataan säännöllisesti mm. kunnanhallituksen kuukausiraporteissa ja tarvittavat tarkistukset tehdään kaksi kertaa vuodessa 1. ja 2. osavuosi-raportin yhteydessä. Valtuustoon nähden sitovat erät on tummennettu yllä olevassa taulukossa.

Toiminnan rahavirta oli noin 2,5 miljoonaa euroa arvioitua parempi, johtuen ennakoitua paremmasta vuosikatteesta. Investointien rahavirta oli kokonaisuutena ennakoitua pienempi. Investointimenot ja -tulot ylittivät, johtuen Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän sekä Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän osuuksien kirjauksista investointeihin. Nettoinvestointimenot eivät ylittyneet.

Lainakanta väheni ennakoitua enemmän, koska pitkäaikaista lainaa ei nostettu tilikaudella. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin ennakoitua vähemmän, koska lainakanta on pienentynyt. Rahavaroja käytettiin lainanlyhennyksiin ja investointeihin, joten rahavarat pienentyivät 2,5 milj. euroon.

6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6.1 Tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut	2017		2016	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 874 260,99		5 043 415,91	
Maksutuotot	1 789 340,52		1 766 400,86	
Tuet ja avustukset	2 110 314,91		2 205 613,02	
Muut toimintatuotot	3 093 569,91	11 867 486,33	4 441 620,88	13 457 050,67
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-23 505 337,80		-25 016 150,14	
Palkat ja palkkiot	-18 786 188,45		-18 966 683,03	
Henkilösivukulut	-4 719 149,35		-6 049 467,11	
Eläkekulut	-3 791 047,39		-4 846 936,43	
Muut henkilösivukulut	-928 101,96		-1 202 530,68	
Palvelujen ostot	-48 913 975,99		-47 206 967,34	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 062 817,96		-4 021 360,72	
Avustukset	-3 264 081,05		-2 790 542,53	
Muut toimintakulut	-961 705,72	-80 707 918,52	-1 333 978,17	-80 368 998,90
Toimintakate		-68 840 432,19		-66 911 948,23
Verotulot		50 751 604,95		50 878 713,74
Valtionosuudet		23 393 127,00		23 860 196,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	376,74		2 853,75	
Muut rahoitustuotot	298 813,26		297 244,36	
Korkokulut	-681 052,98		-766 414,56	
Muut rahoituskulut	-1 825,86	-383 688,84	-894,92	-467 211,37
Vuosikate		4 920 610,92		7 359 750,14
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-3 453 010,62		-4 084 759,97	
Arvonalentumiset	-397 444,20	-3 850 454,82	0,00	-4 084 759,97
Satunnaiset erät			0,00	
Satunnaiset tuotot	394 644,25	394 644,25	0,00	0,00
Tilikauden tulos		1 464 800,35	3 274 990,17	3 274 990,17
Poistoeron muutos		80 489,69		80 489,69
Tilikauden ylijäämä (alij.)		1 545 290,04		3 355 479,86

6.2 Rahoituslaskelma

	2017		2016	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	4 920 610,92		7 359 750,14	
Satunnaiset erät	394 644,25		0,00	
Tulorahoituksen korjaukset	-869 776,01	4 445 479,16	-384 237,54	6 975 512,60
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-9 244 296,45		-4 470 900,48	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	200 000,00		27 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 960 005,64	-5 084 290,81	9 090 336,96	4 646 436,48
Toiminnan ja investointien rahavirta		-638 811,65		11 621 949,08
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00	-880 834,56	-880 834,56
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		7 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 678 365,02		-6 970 288,75	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-6 678 365,02	-4 500 000,00	-4 470 288,75
Oman pääoman muutokset		-107 371,94		-18 660,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-118 115,37		61 829,34	
Vaihto-omaisuuden muutos	44 243,86		-13 533,57	
Saamisten muutos	99 535,84		303 203,18	
Korottomien velkojen muutos	-1 214 176,00	-1 188 511,67	94 594,52	446 093,47
Rahoituksen rahavirta		-7 974 248,63		-4 923 689,84
Rahavarojen muutos		-8 613 060,28		6 698 259,24
Rahavarat 31.12.	2 500 413,30		11 113 473,58	
Rahavarat 1.1.	11 113 473,58	-8 613 060,28	4 415 214,34	6 698 259,24

6.3 Tase

VASTAAVAA		VASTATTAVAA			
	31.12.2017	31.12.2016		31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	74 859 851,53	72 756 239,53	OMA PÄÄOMA	39 675 779,95	38 237 861,85
Aineettomat hyödykkeet	0,00	105 696,81	Peruspääoma	20 375 667,50	20 375 667,50
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	Arvonkorotusrahasto	9 950,00	117 321,94
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	105 696,81	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	17 744 872,41	14 389 392,55
			Tilikauden yli-/alijäämä	1 545 290,04	3 355 479,86
Aineelliset hyödykkeet	66 431 544,20	64 259 581,44	POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	2 148 337,03	2 228 826,72
Maa- ja vesialueet	11 115 633,51	10 629 486,01	Poistoero	2 148 337,03	2 228 826,72
Rakennukset	34 691 923,91	35 730 891,80	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 166 671,64	1 461 224,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 479 801,42	17 064 917,66	Valtion toimeksiannot	519 023,12	767 688,59
Koneet ja kalusto	754 261,29	434 182,83	Lahjoitusrahastojen pääomat	647 648,52	693 536,09
Muut aineelliset hyödykkeet	15 000,00	15 000,00	VIERAS PÄÄOMA	38 909 627,50	46 802 168,52
Keskeneräiset hankinnat	374 924,07	385 103,14	Pitkäaikainen	26 310 822,68	32 592 206,30
Sijoitukset	8 428 307,33	8 390 961,28	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks	25 576 497,00	31 769 537,00
Osakkeet ja osuudet	7 524 296,31	7 486 950,26	Lainat julkisyhteisöiltä	643 494,68	683 267,60
Muut lainasaamiset	904 011,02	904 011,02	Ostovelat	90 831,00	139 401,70
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	988 318,10	1 164 755,77	Muut velat	0,00	0,00
Valtion toimeksiannot	519 023,12	769 086,80	Lyhytaikainen	12 598 804,82	14 209 962,22
Lahjoitusrahastojen erityiskatt	469 294,98	395 668,97	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks	6 193 040,00	6 640 190,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 052 246,49	14 809 086,47	Lainat julkisyhteisöiltä	39 772,94	38 175,04
Vaihto-omaisuus	137 777,56	182 021,42	Saadut ennakot	127 211,00	1 250 536,00
Aineet ja tarvikkeet	137 777,56	182 021,42	Ostovelat	3 532 322,14	3 379 910,31
Saamiset	3 414 055,63	3 513 591,47	Muut velat	353 646,86	404 703,81
Pitkäaikaiset saamiset	362 825,00	811 007,00	Siirtovelat	2 352 811,88	2 496 447,06
Lainasaamiset	129 037,00	120 000,00	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	81 900 416,12	88 730 081,77
Muut saamiset	233 788,00	691 007,00			
Lyhytaikaiset saamiset	3 051 230,63	2 702 584,47			
Myyntisaamiset	2 359 158,14	2 003 989,50			
Muut saamiset	691 945,79	698 475,22			
Siirtosaamiset	126,70	119,75			
Rahoitusarvopaperit	41 970,56	149 342,50			
Muut arvopaperit	41 970,56	149 342,50			
Rahat ja pankkisaamiset	2 458 442,74	10 964 131,08			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	81 900 416,12	88 730 081,77			

6.4 Konsernilaskelmat

Tuloslaskelma	2017		2016	
Toimintatuotot		54 081 033,28		32 252 026,32
Toimintakulut		-121 479 807,78		-98 649 565,05
Osuus osakkuusyhtiön voitosta		18 778,88		18 384,62
TOIMINTAKATE		-67 379 995,62		-66 379 154,11
Verotulot		50 751 604,95		50 878 713,74
Valtionosuudet		24 912 504,55		25 628 414,45
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	16 976,95		26 293,65	
Muut rahoitustuotot	307 346,71		280 121,91	
Korkokulut	-1 021 051,94		-1 117 217,93	
Muut rahoituskulut	-9 853,66	-706 581,94	-4 866,72	-815 669,09
Vuosikate		7 577 531,95		9 312 304,99
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-5 717 174,57		-5 580 484,01	
Arvonalentumiset	-399 426,06	-6 116 600,63	-51 144,94	-5 631 628,95
Satunnaiset erät	418 558,24	418 558,24	6 641,40	6 641,40
Tilikauden tulos		1 879 489,56		3 687 317,44
Tilinpäätössiirrot		38 612,51		88 792,74
Tilikauden verot		16,41		0,00
Laskennalliset verot		-1 204,00		-3 740,87
Vähemmistöosuudet		-4 393,51		3 945,48
Tilikauden ylijäämä (alij.)		1 912 520,97		3 776 314,79

Konsernin rahoituslaskelma	2017		2016	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	7 577 531,95		9 312 304,99	
Satunnaiset erät	418 558,24		6 641,40	
Tilikauden verot	16,41		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-487 477,33	7 508 629,27	-367 658,30	8 951 288,09
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-19 485 410,03		-6 425 787,03	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	217 989,39		41 788,67	
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	4 065 112,89	-15 202 307,75	446 749,01	-5 937 249,35
Toiminnan ja investointien rahavirta		-7 693 678,48		3 014 038,74
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-1 325,87	-1 325,87	-834 414,58	-834 414,58
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 305 558,79		16 241 526,35	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 285 789,02		-8 012 036,04	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-534 669,36	-514 899,59	-3 250 215,54	4 979 274,77
Oman pääoman muutokset	2 193 066,83	2 193 066,83	48 778,59	48 778,59
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-65 254,54		62 856,08	
Vaihto-omaisuuden muutos	-159 092,33		-33 306,24	
Saamisten muutos	-1 453 570,26		230 025,48	
Korottomien velkojen muutos	3 986 040,04	2 308 122,91	-503 045,23	-243 469,91
Rahoituksen rahavirta		3 984 964,28		3 950 168,87
Rahavarojen muutos		-3 708 714,20		6 964 207,61
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	10 275 609,48		14 317 910,95	
Rahavarat 1.1.	13 984 323,68	-3 708 714,20	7 353 703,34	6 964 207,61

Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016	VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	105 063 298,83	101 948 751,73	OMA PÄÄOMA	47 593 483,33	45 889 877,31
Aineettomat hyödykkeet	508 618,13	594 987,99	Peruspääoma	20 324 734,14	20 368 365,41
Aineettomat oikeudet	457 301,35	450 276,15	Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	2 635,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	51 316,78	144 711,84	Arvonkorotusrahasto	137 974,17	246 544,08
			Muut omat rahastot	1 207 541,62	1 180 443,53
			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	24 008 077,43	20 318 209,56
			Tilikauden yli-/alijäämä	1 912 520,97	3 776 314,73
Aineelliset hyödykkeet	100 588 895,79	97 476 183,66	VÄHEMMISTÖOSUUDET	184 618,76	187 535,27
Maa- ja vesialueet	11 494 416,84	11 115 070,65	POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	0,00	0,00
Rakennukset	66 748 102,30	67 254 828,61	Poistoero	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 662 532,21	17 301 477,79	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	1 683 626,04	1 308 831,99	PAKOLLISET VARAUKSET	496 142,24	395 222,47
Muut aineelliset hyödykkeet	15 338,78	15 338,78	Eläkevaraukset	10 148,19	12 837,94
Ennakomaks.,keskener. hankinnat	984 879,62	480 635,84	Muut pakolliset varaukset	485 994,05	382 384,52
Sijoitukset	3 965 784,90	3 877 580,08	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 527 041,49	1 772 034,31
Osakkeet ja osuudet	717 752,87	704 202,78	Valtion toimeksiannot	870 723,42	1 041 307,71
Osakkuusyhteisöosakkeet	2 412 291,58	2 337 636,85	Lahjoitusrahastojen pääomat	653 624,42	727 654,06
Muut lainasaamiset	834 414,58	834 414,58	Muut toimeksiantojen pääomat	2 693,65	3 072,54
Muut saamiset	1 325,87	1 325,87	VIERAS PÄÄOMA	72 678 193,55	75 489 603,82
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 289 591,92	1 441 455,44	Pitkäaikainen	51 468 917,80	56 349 019,37
Valtion toimeksiannot	817 595,30	1 042 705,70	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitol	50 254 035,42	55 025 641,22
Lahjoitusrahastojen erityiskatteen	469 303,21	395 677,20	Lainat julkisyhteisöiltä	1 124 051,39	1 183 976,45
Muut toimeksiantojen varat	2 693,41	3 072,54	Ostovelat	90 831,00	139 401,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 126 588,63	20 344 065,99	Lyhytaikainen	21 209 275,75	19 140 584,45
Vaihto-omaisuus	342 201,15	366 037,61	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitol	7 926 392,80	8 899 330,27
Aineet ja tarvikkeet	342 201,15	346 771,57	Lainat julkisyhteisöiltä	39 768,72	39 948,29
Valmiit tuotteet	0,00	19 252,39	Saadut ennakot	150 285,27	112 213,28
Muu vaihto-omaisuus	0	13,65	Ostovelat	5 431 601,42	4 772 644,85
Saamiset	5 508 778,00	5 660 117,43	Muut velat	1 305 019,84	699 631,50
Pitkäaikaiset saamiset	404 093,45	808 575,46	Siirtovelat	6 334 490,79	4 613 075,38
Myyntisaamiset	1,95	-4 031,05	Laskennalliset verovelat	21 716,93	3 740,87
Lainasaamiset	130 636,51	121 599,51	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	122 479 479,38	123 734 273,17
Muut saamiset	273 455,00	691 007,00			
Lyhytaikaiset saamiset	5 104 684,54	4 851 541,98			
Myyntisaamiset	3 410 200,04	3 627 820,41			
Lainasaamiset	39,84	57,13			
Muut saamiset	1 236 700,46	862 591,73			
Siirtosaamiset	457 744,20	361 072,71			
Rahoitusarvopaperit	637 486,89	835 732,12			
Osakkeet ja osuudet	19 243,14	52 743,14			
Sijoitukset rahamarkkinainstrument	410 734,96	447 168,61			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	159 138,22	180 077,88			
Muut arvopaperit	48 370,56	155 742,50			
Rahat ja pankkisaamiset	9 638 122,59	13 482 178,83			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	122 479 479,38	123 734 273,17			

7 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

7.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoritusperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetietokohdassa, suunnitelman mukaisien poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on pysyvien vastaavien hyödykkeiden todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaustarkoituksessa. Johdannaiset on käsitelty kirjanpitolain 5:2 §:n mukaisesti, jolloin niistä annettavat tiedot on esitetty taseen liitetietoina. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon lainakohtaisesti. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimuksia on useita ja viimeisin niistä on voimassa 29.3.2026 asti.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hankintamenojen vähennykseksi.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Vuoden 2017 ja 2016 kunnan tuloslaskelma ja tase ovat vertailukelpoisia keskenään. Kunnan muun taseyksikön Vesihuoltolaitoksen taseen esittämistapaa on korjattu vastaamaan kirjanpitolain mukaisia vaatimuksia. Vertailutiedot vuodelta 2016 on korjattu vastaavasti.

7.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistely kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä. Konsernin osalta vuoden 2017 toimintatuottojen ja -kulujen vertailukelpoisuutta vuoteen 2016 nähden vähentää Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän perustaminen, koska kuntayhtymään on yhdistetty kaikkien kuntien sosiaali- ja terveystoimet.

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:stä ja As Oy Kontiolahden Vaskiportista on laadittu alakonsernitilinpäätös, joka on yhdistelty kunnan konsernitilinpäätökseen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Kunnan ja kuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään. Tytäryhteisöjen taseessa olevat poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutoksen konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään. Konsernitaseessa vapaaehtoisia varauksia ei ole jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Poikkeavat tilikaudet:

Osakkuusyhteisöistä Kontiolahti Golf Oy:llä tilikausi on 1.10. – 30.9. ja tytäryhteisöistä Kontionloikka Oy:llä tilikausi on 1.6. – 31.5.. Muutoin konserniin yhdisteltävillä tytäryhteisöillä ja kuntayhtymillä on tilikautena kalenterivuosi.

7.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Kunnanhallitus	2 176 207,11	2 173 372,24	1 866 363,83	1 897 281,61
Sosiaali- ja terveystoimet	37 226 999,54	15 544 841,88	0,00	0,00
Sivistyslautakunta	2 584 400,56	2 817 214,99	2 176 741,63	2 403 284,24
Tekninen lautakunta	<u>12 093 426,07</u>	<u>11 716 597,21</u>	<u>7 824 380,87</u>	<u>9 156 484,82</u>
Toimintatuotot yhteensä	<u>54 081 033,28</u>	<u>32 252 026,32</u>	<u>11 867 486,33</u>	<u>13 457 050,67</u>

Verotulojen erittely

	Kunta	
	2017	2016
Kunnan tulovero	46 157 229,82	46 273 331,06
Kiinteistövero	2 721 176,18	2 600 537,76
Osuus yhteisöveron tuotosta	<u>1 873 198,95</u>	<u>2 004 844,92</u>
Verotulot yhteensä	<u>50 751 604,95</u>	<u>50 878 713,74</u>

Valtionosuuksien erittely

	Kunta	
	2017	2016
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	18 115 727,00	19 092 432,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus	6 565 908,00	6 448 416,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	<u>-1 288 508,00</u>	<u>-1 680 652,00</u>
Valtionosuudet yhteensä	<u>23 393 127,00</u>	<u>23 860 196,00</u>

Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2017	2016
Asiakaspalvelujen ostot	38 428 301,54	37 359 302,11
Muiden palvelujen ostot	<u>10 485 674,45</u>	<u>9 847 665,23</u>
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	<u>48 913 975,99</u>	<u>47 206 967,34</u>

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Poistosuunnitelmaa on päivitetty vuoden 2013 alusta alkaen. Uusi poistosuunnitelma koskee 1.1.2013 jälkeen valmistuvia ja hankittavia kohteista. Taseeseen aiemmin aktivoidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka. Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, kirjataan vuosikuluksi.

	ennen 1.1.2013 hankitut hyödykkeet		1.1.2013 jälkeen hankitut hyödykkeet	
Rakennukset:				
Asuinrakennukset	50 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	30 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet:				
Kadut, tiet, sillat	15 %	menojäännös	15 vuotta	tasapoisto
Verkostot	7 %	menojäännös	30 vuotta	tasapoisto
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	menojäännös	10-15 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	5-15 vuotta	tasapoisto	3-10 vuotta	tasapoisto

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvät pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Eläkevastuuvaraus 1.1.	12 837,19	1 595,51	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	11 242,43	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-2 689,75	0,00	0,00	0,00
Eläkevastuuvaraus 31.12.	10 148,19	12 837,94	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	379 352,10	341 310,65	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	105 041,96	38 041,45	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12.	484 394,05	379 352,10	0,00	0,00
Muut vastuuvaukset 1.1.	3 032,43	3 032,43	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	1 600,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-3 032,43	0,00	0,00	0,00
Muut vastuuvaukset 31.12.	1 600,00	3 032,43	0,00	0,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	354 447,45	266 235,02	292 364,00	266 235,02
Rakennusten luovutusvoitot	176 067,81	482 562,50	176 067,81	482 562,50
Muut luovutusvoitot	3 904,59	5 594,46	3 900,00	5 594,46
Luovutusvoitot yhteensä	<u>534 419,85</u>	<u>754 391,98</u>	<u>472 331,81</u>	<u>754 391,98</u>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusten luovutustappiot	0,00	370 154,44	0,00	370 154,44
Muut luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	<u>0,00</u>	<u>370 154,44</u>	<u>0,00</u>	<u>370 154,44</u>

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Satunnaiset tuotot				
PKSSK kuntayhtymäosuus	394 644,25	0,00	394 644,25	0,00
Muut satunnaiset tuotot	<u>27 672,39</u>	<u>6 641,40</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Satunnaiset tuotot yhteensä	<u>422 316,64</u>	<u>6 641,40</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Satunnaiset kulut				
Muut satunnaiset kulut	<u>-3 758,40</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Satunnaiset kulut yhteensä	<u>-3 758,40</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Kuntayhtymien (PKSSK ja Siun Sote) kuntayhtymäosuuksien kirjaukset tehtiin vuonna 2017 ja kirjauksilla oli vaikutus satunnaisiin tuottoihin sekä arvonalentumisiin. Nettovaikutus tilikauden tulokseen oli -2.799,95 €.

Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka saatu muista yhtiöistä

	Kunta	
	2017	2016
Osinkotuotot muista yhteisöistä	<u>246 643,60</u>	<u>246 130,60</u>
	<u>246 643,60</u>	<u>246 130,60</u>

7.4 Tasetta koskevat liitetiedot

7.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen

Rahoitusarvopaperit on kirjattu nimellisarvosta.

Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	42 862,62	42 862,62	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	-1 197,97	0,00	0,00	0,00
Arvo 31.12.	41 664,65	42 862,62	0,00	0,00
Rakennukset				
Arvo 1.1.	86 359,53	162 229,11	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00	-75 869,58	0,00	0,00
Arvo 31.12.	86 359,53	86 359,53	0,00	0,00
Muut				
Arvo 1.1.	117 321,94	135 981,94	117 321,94	135 981,94
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	-107 371,94	-18 660,00	-107 371,94	-18 660,00
Arvo 31.12.	9 950,00	117 321,94	9 950,00	117 321,94
Arvonkorotukset yhteensä	<u>137 974,18</u>	<u>246 544,09</u>	<u>9 950,00</u>	<u>117 321,94</u>

Pysyvien vastaavien tase-eräkohtaiset tiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Muut pitkävaik. menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ain. hyödykkeet	Ennakkomaks. keskener. hank.	Yhteensä
	1000-1010	1100-1109	1110-1129	1130-1159	1160-1179	1180-1189	1190-1195	
Poistamaton								
hankintameno 1.1.	105 696,81	10 629 486,01	35 730 891,80	17 064 917,66	434 182,83	15 000,00	385 103,14	64 259 581,44
Lisäys tilikaudella		523 921,35	2 453 023,02	4 041 046,96	524 929,18		87 722,25	7 630 642,76
Rahoitusos.tilikaudella				-200 000,00				-200 000,00
Vähennykset tilikaudella		-37 773,85	-1 873 592,34				0,00	-1 911 366,19
Siirrot erien välillä			97 901,32				-97 901,32	0,00
Sumupoistot tilikaudella	-105 696,81		-1 716 299,89	-1 426 163,20	-204 850,72			-3 453 010,62
Aarvonal.ja niiden pal.								0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	11 115 633,51	34 691 923,91	19 479 801,42	754 261,29	15 000,00	374 924,07	66 431 544,20

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhty- mäosuudet	Osakkeet osakkuus ja muut om.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytäryht.	Saamiset kuntayhtym.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 968 892,76	1 972 844,47	1 848 633,03	696 580,00	23 176,46	880 834,56	8 390 961,28
Lisäykset	53 595,21	1 951 433,32	5 179,71	889,65		0,00	2 011 097,89
Vähennykset		-1 576 307,64	0,00				-1 576 307,64
Hankintameno 31.12.	3 022 487,97	2 347 970,15	1 853 812,74	697 469,65	23 176,46	880 834,56	8 825 751,53
Arvonlennukset ja niiden palautukset		-397 444,20					-397 444,20
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 022 487,97	1 950 525,95	1 853 812,74	697 469,65	23 176,46	880 834,56	8 428 307,33

Omistukset muissa yhteisöissä

	Kotipaikka	Kunnan omistus osuus	Konsernin omistus osuus	Konsernin omasta osuus pääomasta	Konsernin vieraasta osuus pääomasta	Konsernin tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöosakkeet						
Kontiolahden Yrityspalvelu Oy	Kontiolahti	100,00	100,00	2 014 154,11	10 694 823,75	198 521,41
Kiinteistö Oy Kontioniemen Vaskiportti	Kontiolahti	0,00	80,68	492 240,58	658,18	3 343,24
Lukkarila Kodit Oy	Kontiolahti	100,00	100,00	490 809,70	485 955,78	21 769,09
Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot	Kontiolahti	100,00	100,00	2 735 630,77	10 223 091,42	135 140,50
Kontionloikka Oy	Kontiolahti	100,00	100,00	9 198,97	2 200,00	-9 249,09
Tytäryhteisöt yhteensä				5 742 034,13	21 406 729,13	349 525,15
Kuntayhtymät						
P-K:n koulutuskuntayhtymä	Joensuu	3,20	3,20	2 636 659,48	371 126,51	1 147,39
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Joensuu	6,01	6,01	124 210,23	102 715,72	10 935,20
P-K:n sosiaali- ja terveystalujen ky	Joensuu	5,27	5,27	2 218 604,46	12 084 267,91	-73 007,28
Kuntayhtymät yhteensä				4 979 474,17	12 558 110,14	-60 924,69
Osakkuus ja muut omistusyhteisöt						
Asunto Oy Kontiolahden Myllypuro	Kontiolahti	37,21	37,21	290 647,57	1 865,34	4,89
Asunto Oy Kontiolahden Mäntyrivit	Kontiolahti	27,31	27,31	89 389,48	9 048,48	-3 743,39
Asunto Oy Kotikulho	Kontiolahti	25,77	25,77	130 652,97	228,03	-892,53
Asunto Oy Mönningmäki	Kontiolahti	35,99	35,99	49 627,90	349,65	-49,50
Asunto Oy Romppalan Hoviseutu	Kontiolahti	48,40	48,40	73 987,10	179,47	434,63
Kiinteistö Oy Kontiolahden Liike- ja palvel	Kontiolahti	50,00	50,00	271 457,93	38 368,66	10,10
Kiinteistö Oy Kontiolahden Liikekeskus	Kontiolahti	34,59	34,59	623 429,13	21 190,71	3 009,50
Kiinteistö Oy Paiholankoski	Kontiolahti	43,00	46,00	6 735,82	186 225,26	0,30
Kontiolahden Jäähalli Oy	Kontiolahti	43,60	43,60	193 318,51	8 426,92	-4 402,32
Kontiolahti Golf Oy	Kontiolahti	36,25	36,25	503 552,77	26 590,61	-9 618,88
Osakkuus ja muut omistusyht. yhteensä				2 232 799,17	292 473,13	-15 247,20

Saamisten erittely

	2017		2016	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	305 803,17	0,00	148 202,25
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	126,70	0,00	119,75
Muut saamiset	0,00	2 002,28	0,00	52 698,49
Yhteensä	0,00	307 932,15	0,00	201 020,49
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	4 311,19	0,00	4 248,88
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	4 311,19	0,00	4 248,88
Saamiset yhteensä	0,00	312 243,34	0,00	205 269,37

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Siirtyvät korot	0,00	1 749,37	126,70	119,75
Kelan korvaus työterveyshuollosta	84 734,36	35 797,39	0,00	0,00
EU-tuet ja avustukset	36 540,41	33 633,12	0,00	0,00
Muut tulojäämät	336 469,43	289 892,83	0,00	0,00
Yhteensä	457 744,20	361 072,71	126,70	119,75

7.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Peruspääoma 1.1.	20 368 365,41	20 375 667,50	20 375 667,50	20 375 667,50
Lisäykset	1 555 218,53	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	-1 598 849,81	-7 302,09	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	<u>20 324 734,14</u>	<u>20 368 365,41</u>	<u>20 375 667,50</u>	<u>20 375 667,50</u>
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	2 635,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.	<u>2 635,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Arvonkorotusrahassto 1.1.	246 544,08	341 073,66	117 321,94	135 981,94
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	-108 569,91	-94 529,58	-107 371,94	-18 660,00
Arvonkorotusrahassto 31.12.	<u>137 974,17</u>	<u>246 544,08</u>	<u>9 950,00</u>	<u>117 321,94</u>
Muut omat rahastot 1.1.	1 180 443,53	1 181 444,49	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-41 369,60	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	68 467,69	-1 000,96	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	<u>1 207 541,62</u>	<u>1 180 443,53</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	24 094 524,29	20 476 792,31	17 744 872,41	14 389 392,55
Edellisten tilikausien oikaisu	-86 446,86	-158 582,75	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	<u>24 008 077,43</u>	<u>20 318 209,56</u>	<u>17 744 872,41</u>	<u>14 389 392,55</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	<u>1 912 520,97</u>	<u>3 776 314,73</u>	<u>1 545 290,04</u>	<u>3 355 479,86</u>
Oma pääoma yhteensä	47 593 483,33	45 889 877,31	39 675 779,95	38 237 861,85

Pitkäaikaiset velat

	Kunta	
	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 295 244,72	10 089 806,02
Lainat julkisyhteisöiltä	3 475 000,00	1 646 060,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	<u>7 770 244,72</u>	<u>11 735 866,02</u>

Tarkoitetaan lainoja, jotka erääntyvät 1.1.2023 tai sen jälkeen.

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Eläkevastuuvaraus	10 148,19	12 837,94	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus	484 394,05	379 352,10	0,00	0,00
Muut vastuuvaukset	<u>1 600,00</u>	<u>3 032,43</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Yhteensä	<u>496 142,24</u>	<u>395 222,47</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Vieras pääoma

	2017		2016	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	6 464,50	0,00	9 886,84
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>6 464,50</u>	<u>0,00</u>	<u>9 886,84</u>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Ostovelat	0,00	46 074,38	0,00	8 164,18
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>46 074,38</u>	<u>0,00</u>	<u>8 164,18</u>
Velat osakkuus- ja omistusyhteisöille				
Ostovelat	0,00	867,55	0,00	1 300,50
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>867,55</u>	<u>0,00</u>	<u>1 300,50</u>
Vieras pääoma yhteensä	<u>0,00</u>	<u>53 406,43</u>	<u>0,00</u>	<u>19 351,52</u>

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	15 795,15	43 349,13	0,00	0,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukuluja jaksotukset	5 048 312,21	3 827 237,32	2 120 443,32	2 197 730,48
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	407 422,96			
Korkojaksotukset	240 507,92	268 487,18	164 605,85	193 086,04
Muut menojäämät	<u>622 452,55</u>	<u>474 001,75</u>	<u>67 762,71</u>	<u>105 630,54</u>
Yhteensä	<u>6 334 490,79</u>	<u>4 613 075,38</u>	<u>2 352 811,88</u>	<u>2 496 447,06</u>

7.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	<u>13 240 083,31</u>	<u>13 622 135,26</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Yhteensä	<u>13 240 083,31</u>	<u>13 622 135,26</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Muut vakuudet

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	<u>350 850,37</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Yhteensä	<u>350 850,37</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa				
kunnan osalta 1.11.2021 saakka	2 398 749,01	335 306,08	144 462,90	213 976,84
- Seur. tilikaudella maksettava osuus	1 555 194,20	153 151,33	55 810,69	96 952,75
- Myöhemmin maksettava osuus	843 554,81	182 154,75	88 652,21	117 024,09
Leasingvastuut yhteensä, vastuut voimassa				
kunnan vuoteen 2034 saakka	10 628 847,80	0,00	10 500 000,00	0,00
- Seur. tilikaudella maksettava osuus	185 449,34	0,00	128 000,00	0,00
- Myöhemmin maksettava osuus	10 443 398,46	0,00	10 372 000,00	0,00

Kunnanhallitus teki päätöksen 19.6.2017 § 198 Kontioniemen koulun toteuttamisesta kiinteistöleasing rahoituksella. Hanke käynnistyi vuonna 2017 ja valmistuu kesällä 2018. Onttolan koulun toteuttamisesta kiinteistöleasingrahoituksella kunnanhallitus teki päätöksen 30.10.2017 § 266. Hanke käynnistyy kesällä 2018 ja valmistuu kesällä 2019. Leasingvastuut on huomioitu kustannusarvion mukaisena.

Vastuositoumukset

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			17 719 585,05	16 971 585,05
Jäljellä oleva pääoma			13 428 205,47	12 431 346,20
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 367 665,46	2 917 665,42	2 359 329,30	2 909 329,30
Jäljellä oleva pääoma	1 453 214,34	1 657 286,55	1 450 463,41	1 654 197,15
			Kunta	
			2017	2016
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			82 886 355,00	71 495 461,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista vastuista 31.12.			0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			54 780,79	53 366,62

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Sopimusvastuut				
Sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet	202 000,00	217 000,00	202 000,00	217 000,00
Sopimusvastuut yhteensä	202 000,00	217 000,00	202 000,00	217 000,00
Johdannaisopimukset				
Koronvaihtosopimukset *)				
Käypä arvo	-904 844,87	-1 268 655,69	-685 455,17	-1 062 590,35
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	30 301 825,49	32 847 431,74	26 625 000,00	30 975 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	305 320,04	703 196,63	38 086,50	405 399,81
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	6 035 179,00	6 352 775,00	6 035 179,00	6 352 775,00
Muut vastuut (keräysvarat)	18848,93	19 716,43	18 848,93	19 716,43

*) Kunta on suojannut vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen korkoja koronvaihtosopimuksilla. Lainojen vaihtuvat korot on muutettu kiinteiksi. Koronvaihtosopimusten kiinteät korot vaihtelevat 0,303-1,75% pa. Lainojen erääntymisajan kohdat ovat vuosina 2021-2026 ja koronvaihtosopimusten vuosina 2021-2026. Lainoja lyhennetään ja koronvaihtosopimusten kohdearvo alenee vastaavassa tahdissa.

Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

	Kunta	
	2017	2016
Ympäristötuotot		
Virainomaistoiminnan tuotot	87 589,18	87 442,67
Ympäristökulut		
Virainomaistoiminnan kulut	-121 584,82	-120 762,07
Siitä: ympäristösuojeluun annetut avustukset	<u>-7 266,00</u>	<u>-7 166,00</u>
Ympäristökulut netto	<u>-33 995,64</u>	<u>-33 319,40</u>

Kontiolahden kunnalla ei ole tiedossa olevia ympäristövelvoitteita.

7.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä tehtäväkokonaisuuksittain

	Kunta	
	2017	2016
Hallinto-osasto	29	23
Sivistysosasto	455	456
Tekninen osasto	<u>135</u>	<u>146</u>
Yhteensä	<u>619</u>	<u>625</u>

Henkilöstökulut

	Kunta	
	2017	2016
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	23 505 337,80	25 016 150,14
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	<u>473 021,12</u>	<u>447 993,58</u>
Henkilöstökulut yhteensä	<u>23 978 358,92</u>	<u>25 464 143,72</u>

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2017	2016
Sosiaalidemokraatit	8 223,25	6 672,50
Suomen Keskustapuolue	5 580,87	4 263,60
Kansallinen Kokoomus	3 238,13	2 977,88
Kontiolahden Perussuomalainen	789,46	905,75
Vihreät, Kontiolahden Vihreät ry	<u>660,00</u>	<u>527,50</u>
Yhteensä	<u>18 491,71</u>	<u>15 347,23</u>

Tilintarkastajan palkkiot

	Kunta	
	2017	2016
Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	12 714,29	8 235,00
Tilintarkastajan lausunnot		0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	8 050,17	2 566,00
Muut palkkiot	<u>216,00</u>	<u>0,00</u>
Yhteensä	<u>20 980,46</u>	<u>10 801,00</u>

Intressitahojen kanssa tehdyt liiketoimet

Kunnat ovat antaneet Siun Sotelle kymmenen miljoonan euron suuruisen lainan ja lainamäärä on jakaantunut kuntien kesken asukaslukujen suhteessa. Laina on koroton ja sitä ei lyhennetä. Kontiolahden osuus annetusta lainasta on 880.834,56 euroa.

Muutoin kunnan / konsernin intressitahojen kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

8 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

8.1 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Vesihuoltolaitos toimitti vettä vuoden 2017 aikana noin 3300 asiakkaalle, joista suurin osa kuuluu myös viemäröinnin piiriin. Vettä toimitetaan lisäksi kolmelle vesiosuuskunnalle (Varparanta, Onttola ja Kunnasniemi). Osuus-kunnista jätevedettä otetaan vastaan Onttolan, Kunnasniemen ja Varparannan vesiosuuskunnilta. Jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin Joensuuhun Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle. Yhteistyö jatkui naapurikuntien, vesiosuuskuntien ja ELY-keskuksen kanssa.

Vettä otettiin Lehmon, Kuusojan, Jaamankankaan, Jakokosken ja Kirkonkylän (varavedenottamo) vedenottamoilta yhteensä noin 1470 m³/vuorokausi. Kuusojan Kuokkasenkankaan vedenottamokaivojen lupaprosessi oli edelleen käynnissä.

Investoinneissa Kuusojan vedenottamon pumppausjärjestelyt alavesisäiliöineen saatiin valmiiksi, Kirkonkylän vesitornin saneeraus aloitettiin, Lehmonsuon ja Vierevänniemen vesihuoltoa rakennettiin. Automaatiota rakennettiin pääasiassa liitettyjen osuuskuntien alueilla jätevesipumppaamoihin.

Vesihuoltolaitoksen keskeisimpiä tehtäväalueita ovat uusien kaava-alueiden vesi- ja viemäriverkostojen rakentaminen sekä veden toimitusvarmuuden varmistaminen. Toiminta-alueen sisäpuolella olevia vielä liittymättömiä kiinteistöjä pyritään liittämään kunnan vesi- ja viemäriverkoston piiriin. Entistä verkostoa kunnostetaan saneeraamalla jätevesipumppaamoja ja automaatiota sekä uusimalla vanhoja epäkuntoisia puhdastaan veden talo- ja pääsulkuja. Betoniset viemärit on saatu jo lähes uusittua.

Keskeisenä tavoitteena on riittävän raakaveden saannin turvaaminen (Kuusoja, Lehmo, Jaamankangas). Varmuutta on lisätty myös varmistamalla sähkönsaantia varavoimalla. Jatkossa kartoitetaan edelleen uusia mahdollisia vedenottoalueita sekä itse että yhteistyössä Joensuun Veden kanssa.

Johtotiedon ajantasaistaminen jatkui edelleen mittaus ja kartastot -yksikön johdolla liitettyjen osuuskuntien kartoittamisella ja nykyisen verkoston tarkennusmittauksin.

Vesihuoltolaitos on toiminut taseyksikkönä 1.1.2011 alkaen. Vesihuoltolaitos maksaa kunnalle vuosittain kunnanvaltuuston vahvistaman korvauksen kunnan vesihuoltolaitokseen sijoittamasta peruspääomasta.

Vuosittain osana kunnan talousarviota on hyväksytty vesihuoltolaitoksen investoinnit ja näiden määrä vaihtelee. Talousarviokäsittelyn yhteydessä vesihuoltolaitokselle asetetaan myös liikeylijäämä tavoite. Vesihuoltolaitos pidemmällä aikavälillä pyrkii kattamaan investointinsa tulorahoituksellaan. Vuosien aikana vesi- ja viemäriverkoston on tehty merkittäviä investointeja muun muassa uusien asuinalueiden vuoksi ja vesihuoltolaitos ei ole tulorahoituksellaan pystynyt kattamaan kaikkia investointeja. Lainat kunnalta ovat kasvaneet ja tilinpäätöksessä nämä on kirjattu pitkäaikaisiin lainoihin. Pitkäaikaisten lainojen lisäys on 1,2 milj €, josta 0,6 milj € on kertynyt edellisiltä vuosilta ja loput vuodelta 2017. Aiemmin nämä on esitetty negatiivisina rahavaroina ja esitystapaa on muutettu vuodelle 2017 sekä korjattu vertailutietoja vuoden 2016 osalta vastavasti. Pitkäaikaisten lainojen lisäys ja rahavarojen muutos näkyvät vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmissä.

8.2 Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

	TP 2016	TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA) - alitus + ylitys	Poikkeama %	Muutos TP16-TP17
Liikevaihto	2 390 272,51	2 217 036	0	2 217 036	2 333 834,76	116 798,76	5 %	-2,36
Liiketoiminnan muut tuotot	34 184,28	4 000	0	4 000	95,91	-3 904,09	-98 %	-99,72
Materiaalit ja palvelut	-821 177,56	-807 240	0	-807 240	-879 905,44	-72 665,44	9 %	7,15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-157 053,60	-152 300	0	-152 300	-158 048,27	-5 748,27	4 %	0,63
Ostot tilikauden aikana	-157 053,60	-152 300	0	-152 300	-158 048,27	-5 748,27	4 %	0,63
Palvelujen ostot	-664 123,96	-654 940	0	-654 940	-721 857,17	-66 917,17	10 %	8,69
Henkilöstökulut	-209 677,13	-219 859	0	-219 859	-225 329,22	-5 470,22	2 %	7,46
Palkat ja palkkiot	-151 903,45	-166 522	0	-166 522	-175 885,10	-9 363,10	6 %	15,79
Henkilösivukulut	-57 773,68	-53 337	0	-53 337	-49 444,12	3 892,88	-7 %	-14,42
Eläkekulut	-46 489,20	-44 412	0	-44 412	-41 584,38	2 827,62	-6 %	-10,55
Muut henkilösivukulut	-11 284,48	-8 925	0	-8 925	-7 859,74	1 065,26	-12 %	-30,35
Poistot ja arvonalentumiset	-455 446,09	-478 180	0	-478 180	-435 395,83	42 784,17	-9 %	-4,40
Suunnitelman mukaiset poistot	-455 446,09	-478 180	0	-478 180	-435 395,83	42 784,17	-9 %	-4,40
Liiketoiminnan muut kulut	-41 365,89	-56 570	0	-56 570	-57 870,79	-1 300,79	2 %	39,90
Liikelylijäämä (-alijäämä)	896 790,12	659 187	0	659 187	735 429,39	76 242,39	12 %	-17,99
Rahoitustuotot ja -kulut	-189 309,60	-203 400	0	-203 400	-184 316	19 084,42	-9 %	-2,64
Muut rahoitustuotot	1 039,28	0	0	0	560,65	560,65		
Muille maksetut korkokulut	-82 366,56	-71 400	0	-71 400	-76 875,45	-5 475,45	8 %	-6,67
Muut rahoituskulut	-107 982,32	-132 000	0	-132 000	-108 000,78	23 999,22	-18 %	0,02
Ylijäämä (alij.) ennen satunnaisia eriä	707 480,52	455 787	0	455 787	551 113,81	95 326,81	21 %	-22,10
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	707 480,52	455 787	0	455 787	551 113,81	95 326,81	21 %	-22,10
Tilikauden ylijäämä (alij.)	707 480,52	455 787	0	455 787	551 113,81	95 326,81	21 %	-22,10

Valtuustoon nähden sitovat erät tummennettu.

8.3 Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelmaosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	933 967,00	0,00	933 967,00	986 509,64	-52 542,64
Liikelylijäämä (alijäämä)	659 187,00	0,00	659 187,00	735 429,39	-76 242,39
Poistot ja arvonalentumiset	478 180,00	0,00	478 180,00	435 395,83	42 784,17
Rahoitustuotot ja -kulut	-203 400,00	0,00	-203 400,00	-184 315,58	-19 084,42
Investointien rahavirta	-1 138 000,00	0,00	-1 138 000,00	-1 517 147,18	379 147,18
Investointimenot	-1 258 000,00	0,00	-1 258 000,00	-1 517 147,18	259 147,18
Investointitulot	120 000,00	0,00	120 000,00	0,00	120 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-204 033,00	0,00	-204 033,00	-530 637,54	326 604,54
Rahoituksen rahavirta	-137 280,00	0,00	-137 280,00	1 123 167,92	-1 260 447,92
Lainakannan muutokset	-137 280,00	0,00	-137 280,00	1 075 862,31	-1 213 142,31
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	0,00	1 213 139,90	-1 213 139,90
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-137 280,00	0,00	-137 280,00	-137 277,59	-2,41
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00	0,00	47 305,61	-47 305,61
Rahavarojen muutos	-341 313,00	0,00	-341 313,00	592 530,38	-933 843,38

Valtuustoon nähden sitovat erät tummennettu

8.4 Vesihuoltolaitoksen investointiosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama alitus - ylitys +
VESIHUOLTOLAITOS					
6000 Vesilaitos					
Menot	-692 000,00	0,00	-692 000,00	-883 835,76	191 835,76
Rahoitusosuudet	36 000,00	0,00	36 000,00	0,00	-36 000,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-656 000,00	0,00	-656 000,00	-883 835,76	227 835,76
Toteuma: Soralan ja Lehmonsuon vesihuolto, Vierevä Rantatöyräntien vh, Saappanintie vh, Kuusojan pumppausjärjestelyt, Kirkonkylän vesitorni (kesken), saneeraukset esim. Rakentajantie.					
Perustelu ylitykselle: Soralan alueen pilaantuneiden maiden poisto, Kuusojan vedenottamon alavesisäiliön hankinnan siirtyminen vuodelta 2016 vuodelle 2017, vesitornin lisätyöt.					
6100 Viemärlaitos					
Menot	-556 000,00	0,00	-556 000,00	-633 311,42	77 311,42
Rahoitusosuudet	84 000,00	0,00	84 000,00	0,00	-84 000,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-472 000,00	0,00	-472 000,00	-633 311,42	161 311,42
Toteuma: Soralan ja Lehmonsuon vesihuolto, Vierevä Rantatöyräntien vh, Saappanintie vh, jv-pumppaamoiden pumppukorjauksia siirtolinjalla, automaatiota entisten osuuskuntien pumppaamoille.					
Perustelu ylitykselle: Soralan alueen pilaantuneiden maiden poisto, pumppuhuollon yhteydessä tullut tarve useamman siirtolinjan pumpun uusinnalle.					
6200 Vesi- ja viemärlaitoksen kalusto					
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00
Toteuma:					
VESIHUOLTOLAITOS YHTEENSÄ					
Menot	-1 258 000,00	0,00	-1 258 000,00	-1 517 147,18	259 147,18
Rahoitusosuudet	120 000,00	0,00	120 000,00	0,00	-120 000,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 138 000,00	0,00	-1 138 000,00	-1 517 147,18	379 147,18

8.5 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

	2017		2016	
Liikevaihto		2 333 834,76		2 390 272,51
Liiketoiminnan muut tuotot		95,91		34 184,28
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-158 048,27		-157 053,60	
Palvelujen ostot	-721 857,17	-879 905,44	-664 123,96	-821 177,56
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-175 885,10		-151 903,45	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-41 584,38		-46 489,20	
Muut henkilösivukulut	-7 859,74	-225 329,22	-11 284,48	-209 677,13
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-435 395,83	-435 395,83	-455 446,09	-455 446,09
Liiketoiminnan muut kulut		-57 870,79		-41 365,89
Liikeylijäämä (-alijäämä)		735 429,39		896 790,12
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	560,65		1 039,28	
Kunnalle maksetut korkokulut	-76 875,45		-82 366,56	
Muut rahoituskulut	-108 000,78	-184 315,58	-107 982,32	-189 309,60
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		551 113,81		707 480,52
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		551 113,81		707 480,52
Tilikauden ylijäämä (alij.)		551 113,81		707 480,52

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

	2017		2016	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyjäämä (alijäämä)	735 429,39		896 790,12	
Poistot ja arvonalentumiset	435 395,83		455 446,09	
Rahoitustuotot ja -kulut	-184 315,58	986 509,64	-189 309,60	1 162 926,61
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 517 147,18	-1 517 147,18	-645 754,83	-645 754,83
Toiminnan ja investointien rahavirta		-530 637,54		517 171,78
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 213 139,90		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-137 277,59	1 075 862,31	-137 277,59	-137 277,59
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-55 379,40		38 014,75	
Korottomien velkojen muutos	102 685,01	47 305,61	96 407,25	134 422,00
Rahoituksen rahavirta		1 123 167,92		-2 855,59
Rahavarojen muutos		592 530,38		514 316,19
Rahavarat 31.12.	0,00		-592 530,38	
Rahavarat 1.1.	-592 530,38	592 530,38	-1 106 846,57	514 316,19
Investointien tulo-rahoitus, %	65,0	180,1		
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	59,6	148,5		
Lainanhoitokate	15,1	19,7		

Vesihuoltolaitoksen tase

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	8 481 894,33	7 400 142,98
Maa- ja vesialueet	35 620,00	35 620,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 443 910,59	7 354 975,94
Kuljetusvälineet	2 363,74	9 547,04
Pysyvät vastaavat yhteensä	8 481 894,33	7 400 142,98
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset	759 421,38	704 041,98
Pitkäaikaiset saamiset	121 120,00	121 120,00
Muut saamiset	121 120,00	121 120,00
Lyhytaikaiset saamiset	638 301,38	582 921,98
Myyntisaamiset	715 431,45	667 144,24
Muut saamiset	-77 130,07	-84 222,26
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	759 421,38	704 041,98
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 241 315,71	8 104 184,96
VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
Oma pääoma		
Peruspääoma	2 700 000,00	2 700 000,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	2 535 515,17	1 828 034,65
Tilikauden yli/alijäämä	551 113,81	707 480,52
Oma pääoma yhteensä	5 786 628,98	5 235 515,17
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	2 860 470,85	2 377 138,92
Lainat kunnalta	2 860 470,85	2 377 138,92
Lyhytaikainen	594 215,88	491 530,87
Lainat kunnalta	137 277,59	137 277,59
Ostovelat	389 927,38	284 220,36
Muut velat	4 846,70	5 943,61
Siirtovelat	62 164,21	64 089,31
Vieras pääoma yhteensä	3 454 686,73	2 868 669,79
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	9 241 315,71	8 104 184,96
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	62,6	64,6
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, 1000 €	3 087	2 536
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 860	2 377

9 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT

Kontiolahdessa 26.3.2018

Mika Kuusela, hallituksen puheenjohtaja

Leena Nyysönen, hallituksen 1. varapj

Jertta Harinen, hallituksen jäsen

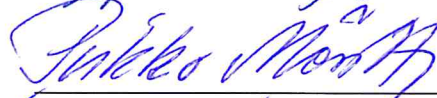

Matti Mäntynen, hallituksen jäsen

Mikko Tiainen, hallituksen jäsen

Jere Penttilä, kunnanjohtaja
Sakari 166

Anneli Parkkonen, hallituksen 2. varapj

Seppo Toppi, hallituksen jäsen

Pirkko Mönkki, hallituksen jäsen

Anne Romppanen, hallituksen jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kontiolahdella 25. 5. 2018.

BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö "tilintarkastusyhteisö"

Taina Törrönen, JHT, HT

10 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Tilinpäätös	sidottuna
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot	sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt	paperitulosteena

Tositenaaineisto

Alkusaldot	ALKUSA
Talousarvio	BUD
Lisätalousarvio	BUDL
Excel-muistiot	EXCEL
Kassa 2 (cpu)	KASSA2
Konsernin alkusaldo	KLALKU
Konsernikirjaukset	KLKIRJ
Tytäryhteisöt/ kuntayhtymät	KLYHT
Käyttöomaisuusositteet	KOMTOS
Muistiotositteet sisäinen	MUISIS
Muistiotositteet 1	MUIST1
Ostoreskontra maksut	OMAKSU
Ostolaskut	OSTOT
Palkkatositteet	PALKAT
Pankkien tiliotteet	PANKKI
Muistiot / Rondo	RONDO
Sisäiset laskut / Rondo	RONLAS
Sisäiset laskut / Proe	SISLAS
MR hyvityslaskut kuittaus	YMRHYV
MR manuaalisuoritukset	YMRMAN
MR viitesuoritukset	YMRVII
Keskusvarasto	VARAS3